



Brandgravar vid Storby backe – osteologisk analys

Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala

Rapport 2017:1_13
Arkeologisk undersökning

Uppsala län; Uppland; Uppsala kommun; Uppsala socken;
Gamla Uppsala 20:1, 21:13, 21:27 m.fl.; Uppsala 134:4, 240:1,
284:2, 586:1, 597:1, 603:1, 604:1, 605:1 och 606:1

Sofia Prata, Emma Sjöling och Rudolf Gustavsson

Brandgravar vid Storby backe – osteologisk analys

Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala

Rapport 2017:1_13
Arkeologisk undersökning

Uppsala län; Uppland; Uppsala kommun; Uppsala socken;
Gamla Uppsala 20:1, 21:13, 21:27 m.fl.; Uppsala 134:4, 240:1,
284:2, 586:1, 597:1, 603:1, 604:1, 605:1 och 606:1

Dnr 5.1.1-00031-2015

Sofia Prata, Emma Sjöling och Rudolf Gustavsson

Arkeologerna

Statens historiska museer

Våra kontor

Linköping

Lund

Mölnadal

Stockholm

Uppsala

Arkeologerna

Statens historiska museer

Rapport 2017:1_13

Rapporten ingår även i Upplandsmuseets rapportserie (2017:1_13) samt

Societas Archaeologica Upsaliensis (SAU) rapportserie (2017:1_13O).

Arkeologerna

010-480 80 00

info@arkeologerna.com

www.arkeologerna.com

Upplandsmuseet

018-16 91 00

info@upplandsmuseet.se

www.upplandsmuseet.se

Societas Archaeologica Upsaliensis (SAU)

018-10 79 30

post@sau.se

www.sau.se

Upphovsrätt, där inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY.

Villkor på <http://creativecommons.org/licenses/by/2.5/se>

Bildredigering och layout: Åsa Östlund, Arkeologerna.

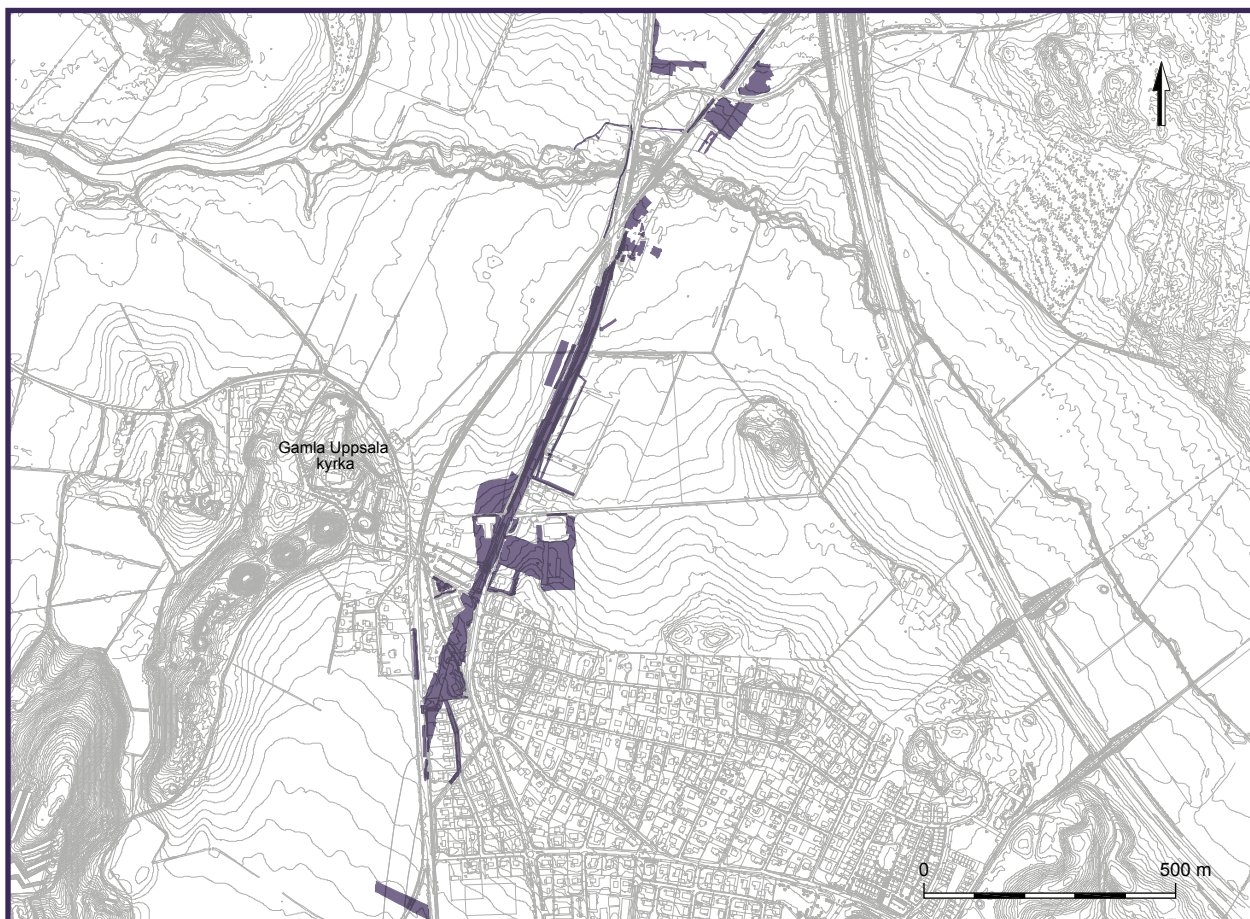
Omslag: Svanen är projektets symbol. Det är en stiliserad bild av ett exklusivt och helt unikt beslag i glasemalj med silvram, som påträffades i höjd med gravfältet under förundersökningen. Fyndet dateras till vendeltid.

Illustration: Franciska Sieurin-Lönnqvist, Arkeobild.

Tryck/utskrift: Rapporten finns digitalt på <http://samla.raa.se>.

Innehåll

Om rapporteringen från det arkeologiska projektet	
Utbyggnad av Ostkustbanan (OKB) genom Gamla Uppsala	6
Sammanfattning	7
Inledning	8
Förutsättningar	8
Syfte och frågeställningar	9
Undersökningsplanens teman och frågeställningar	9
Socioekonomisk mångfald	9
Rituela uttryck	9
Platsen urbanitet	9
Den reviderade osteologiska undersökningsplanen	9
Gravar med bålplats	9
Barngravar	10
Social och rituell struktur	10
Forskningshistorik – osteologi i Gamla Uppsala	11
Material	11
Metod	13
Prioriteringar och analysnivåer	13
Identifiering	15
Kvantifiering med minsta antal individer	15
Åldersbedömning av djur	16
Åldersbedömning av människa	16
Könsbedömning av människa	17
Patologier, skelettförändringar och trauma	18
Tafonomi	18
Osteologisk analys av fynd	19
Insamlingsmetod	19
Resultat	19
Artfördelning	19
Kvantifiering med minsta antal individer	20
Artkombinationer	22
Minsta antal individer per begravning	25
Åldersfördelning av människa	25
Könsfördelning av människa	27
Patologier, skelettförändringar och trauma	28
Referenser	29
Administrativa uppgifter	31
Bilaga. Osteologibeskrivningar	32
Av Sofia Prata, Emma Sjöling och Rudolf Gustavsson, SAU	
OKB-projektets publikationer	179



Undersökta ytor inom OKB-projektet. Skala 1:15 000.

Om rapporteringen från det arkeologiska projektet Utbyggnad av Ostkustbanan (OKB) genom Gamla Uppsala

Anledningen till de arkeologiska undersökningarna var Trafikverkets utbyggnad av dubbelspår genom Gamla Uppsala. Projektet pågick mellan år 2012–2017. Under de första åren genomfördes omfattande fältundersökningar. Hela projektet har publicerats i en egen rapportsvit *Arkeologerna* 2017:1_1–23. Rapporterna finns att tillgå på Riksantikvarieämbetet/samla.

Rapport 2017:1_1 innehåller den vetenskapliga fördjupningen, en artikelsamling baserad på projektets vetenskapliga frågeställningar och tematiska ingångar. Rapport 2017:1_2 är en inledande Projektintroduktion för hela det arkeologiska projektet med bakgrund, frågeställningar, analyser, ¹⁴C-tabeller m.m. Rapporterna 2017:1_3–9 utgörs av kataloger för respektive kategori av tolkade lämningar i form av bland annat hus, gravar, aktivitetstyor, brunnar, och stolpfundament.

Föremålsmaterialen är samlade i en separat rapport, 2017:1_10. Specialanalyser såsom osteologi, växtfynd, keramik, metallurgi och geoprospektering redovisas i rapporterna 2017:1_11–17. Slutligen är övriga analyser och konserveringsrapporter publicerade i rapporterna 2017:1_18–23.

Samtliga rapporter och övriga publikationer som givits ut i samband med OKB-projektet presenteras i en tabell sist i denna rapport. Utöver dessa är en populärvetenskaplig bok planerad att ges ut av Norstedts förlag.

Det arkeologiska projektet är ett samarbete mellan Arkeologerna vid Statens historiska museer, Upplandsmuseet och SAU (Societas Archaeologica Upsaliensis).

Sammanfattning

Den undersökta delen av gravfältet vid Storby backe utgör den nordligaste delen av det gravfält som ingick i OKB-undersökningarna i Gamla Uppsala 2012–2013. Benmaterial framkom i totalt 124 begravningar från 110 gravar. I de flesta gravarna fanns endast en begravning men i åtta av gravar framkom två till fem begravningar.

I begreppet grav ingår samtliga beståndsdelar tillhörande det inre och yttre gravskicket såsom överbyggnad, begravning/ar och eventuella sekundära depositioner. Med begravning avses den del av graven som innehåller den eller de gravlagda individerna. Det kan t.ex. röra sig om ett brandlager, och/eller fyllning i urna eller brandgrop.

Analysen omfattade totalt 89 484,2 gram ben, varav 89 143,9 gram var brända och 340,7 gram var obrända. Benvikten per begravning varierade mellan 0,3 och 12 599,6 gram per grav. Fem gravar som var intakta eller relativt intakta, stod för drygt 37 515 gram av den totala benvikten.

Artförekomst räknat i vikt per art i gravarna visar följande fördelning i fallande ordning: människa, häst, hund, svin, får/get, nötkreatur, tamhöna, katt, gädda, björn, duvhök, får, alfvåg, berguv, pilgrimsfalk, ekorre, sik och strömming. Följande artgrupper påträffades men fanns inte representerade bland de artbestämda benen ovan: andfvåg, hjortdjur, gåsfvåg, karpfisk, trastfvåg och liten gnagare. Variationen i kombinationen av arter i begravningarna var stor. De två vanligaste artkombinationerna var människa och hund samt människa, hund och svin. Därefter kom människa och häst.

Oftast har en till tre individer (människa/djur) begravts i en och samma begravning. Detta gällde för 67 % av begravningarna. I 20 % av gravarna identifierades minst fyra till fem individer. I resterande begravningarna hade sex till arton individer gravlagts.

Åldern vid dödstillfället kunde bedömas för sammanlagt 115 av de 122 identifierade människorna i begravningarna. Den största åldersgruppen var unga vuxna till medelålders vuxna (20–50 år). De två näst största grupperna var barn (0–14 år) och medelålders till äldre vuxna (35 år och äldre).

Endast 16 % av det totala antalet gravlagda människor kunde könsbedömas. Av de 20 som kunnat könsbedömas var tio män och fyra kvinnor. De övriga sex individerna hade tvetydiga könskaraktärer.

Patologier, skelettförändringar och trauman fanns endast på ben från människa. Drygt 30 individer uppvisade olika typer av patologier eller andra förändringar i skelettet, bl.a. icke-specifik benreaktion, ledförändringar, benskörhet, anemier, olika typer av förändringar i munhålan och tillväxtrubbningar. Trauma i form av huggspår registrerades på ett rörbensfragment från en människa.

Inledning

Förutsättningar

De undersökta gravarna vid Storby backe utgör den nordligaste delen av ett ursprungligen mycket stort gravfält. Den låg vid de centrala detaljytorna vid Skolan och Brandstationen. Sammanlagt påträffades 115 gravar, varav 111 gravar undersöktes. Av dessa låg 96 gravar med 111 begravningar (varav 110 undersöktes), söder om Gamla Uppsala skola (den s.k. Skoltomten) och undersöktes år 2012. Vid gamla brandstationen låg 19 gravar med 16 begravningar (varav 15 undersökta) som undersöktes år 2013. Benmaterial framkom i totalt 124 begravningar från 110 gravar. En av gravarna omfattade endast ben från överbyggnaden då själva begravningen inte undersöktes. Gravarna från Skoltomten har gravnummer från 6001 till 6096 (fyndnr 687, 2093–2775, 3061–3066, 3080, 5000–5628, 8000–8738, 11000–11597 samt 11601). Gravarna från gamla brandstationen har gravnummer från 6100 till 6117 (fyndnummer 5000–5507 och 11595–11600).

Förutom nämnda 115 gravar påträffades 16 gravar vid förundersökningen 2011 vid Skoltomten samt tre gravar vid undersökningen vid brandstationen 1947. De tre förundersökta gravarna på södra delen av Skoltomten innehöll en varierande mängd ben – från 2 gram i A13491 till 710 gram i A13993. Dessa gravar har inte inkluderats i den nu aktuella osteologiska analysen och rapporten. För dessa resultat hänvisas till förundersökningsrapporten (Beronius Jörpeland m.fl. 2011).

Undersökningen 2012 av gravfältet vid Storby backe (Uppsala 240:1) visade att det fanns betydligt fler gravar, och att en betydligt större yta upptogs av begravningar, än vad som gick att förutse utifrån de tidigare gjorda förundersökningarna (1997, 2011). Undersökningen visade också att trots att gravområdet under lång tid använts som åkermark och legat nära bebyggelse, hade förvånansvärt många gravar relativt ostörda begravningar, vissa med delvis bevarad överbyggnad. I och med de förändrade förutsättningarna gavs det möjlighet att förstärka och utvidga de frågeställningar som uppställdes i den ursprungliga undersökningsplanen genom en reviderad undersökningsplan (Lst beslut 2013-03-08).

Då det inre gravskicket var ostört i flera gravar fick vi en inblick i hur graven såg ut när den förseglades. Även bålplatser kunde konstateras i ett förhållandevis stort antal gravar. De riter som förekommit i samband med gravläggandet kunde därmed spåras genom en noggrann analys av anatomisk representation av de gravlagda individerna med avseende på både människor och djur. Därmed fanns förutsättningar att tolka eventuella deponeringsmönster, d.v.s. om hela eller delar av individer lagts i graven och ibland var i graven de hade placerats. I de intakta brandlagren fick vi även möjlighet att göra en mer korrekt uppskattning av vilka djurarter som inkluderats och hur många individer av dessa som förekommit. Dessa typer av analyser har på senare år visat sig ge viktig kompletterande information kring gravritualen och därmed de religiösa uttrycken (Nicklasson & Iregren 1996:69; Kaliff 1997; Gansum 2004; Østigård 2004; Arcini 2005.) Vid undersökningen identifierades även ett större antal barngravar än vad som är brukligt på gravfält från yngre järnålder.

Syfte och frågeställningar

Undersökningsplanens teman och frågeställningar

Syftet med de osteologiska analyserna har varit att bidra till att med ny kunskap om Gamla Uppsala utifrån projektets tre övergripande teman som presenterats i undersökningsplanen.

Vissa av frågeställningarna från undersökningsplanen och den reviderade undersökningsplanen behandlas mer ingående i fördjupningspublikationen, vilket redovisas nedan.

Socioekonomisk mångfald

Analys av människobenens belyser de gravlagdas ålder- och kön, liksom eventuella patologiska förändringar som kan berätta om deras livsvillkor och sociala status i kombination med analyser av gravgävor. De osteologiska resultaten redovisas i denna rapport.

Rituella uttryck

Vilka djur som valts ut att offras, med avseende på art, ålder och kön studeras. Den anatomiska fördelningen visar hur djuren hanterades vid deponeringarna. Resultaten redovisas delvis i denna rapport samt i fördjupningsartiklarna *Att behandlas som ett djur – vendel och vikingatida djurben från gravar och gårdar* (Magnell m.fl. 2017) samt *Bränt var det här! – en osteoarkeologisk studie av begravingar med bålplatser* (Prata & Sjöling 2017). Sättet som människobenens behandlats på i samband med begravingarna belyser också de rituella uttrycken på platsen.

Platsen urbanitet

De osteologiska analyserna från gravfältet har inte kunnat bidra till att belysa detta tema.

Den reviderade osteologiska undersökningsplanen

Den osteologiska analysen av brandgravarna har i enlighet med den reviderade undersökningsplanen för osteologi, Om behovet av osteologisk analys, utförts i två nivåer: A (specialanalys) och B (basanalys). För mer information om vad som ingår i A- respektive B-analys se *Prioriteringar* i Metodavsnittet.

Gravar med bålplats

I de fall då bålplatsen påträffas i begravingen och är ostörd av senare tiders aktiviteter utgör den en viktig källa till kunskap om kremeringsritualen. I och med att bålet utgör platsen för själva kremeringen är det väsentligt att studera den anatomiska representationen av de individer som kremerats. Har man lämnat bålet orört bör hela individer finnas representerade. Avsaknad av anatomiska regioner kan tyda på att benen förflyttats i samband med riten. Är kvarlevorna omkringspridda kan bålet ha manipulerats på något sätt under eller efter kremeringen.

Från yngre järnåldern är denna del av gravritualen hittills förhållandevis okänd, bland annat p.g.a. att få gravar med bålplats kunnat konstateras vid tidigare undersökningar. Den osteologiska analysen av gravarna från gravfältet vid Storby backe i Gamla Uppsala gav oss en sällsynt och välkommen möjlighet att försöka besvara dessa frågor

som ingår i temat Rituelle uttryck. Vad som framkommit presenteras i fördjupningsartikeln *Bränt var det här!*.

Barngravar

Allmänt sett utgör barngravar en liten andel av den totala mängden brandgravar från yngre järnåldern med tanke på den förmodade barnadödlighet som rått under perioden och i förindustriella samhällen. En källkritisk aspekt är att ben från barn bevaras sämre och kan vara svårare att identifiera. Analysen av det relativt stora antalet konstaterade barngravar från gravfältet vid Storbybacke utgör ett gott underlag för vidare undersökningar av hur sociala relationer och strukturer kan ha varit formerade under yngre järnålder i Gamla Uppsala.

Social och rituell struktur

Väsentligt för undersökningarna i Gamla Uppsala är att gravfält och bebyggelse från samma tid har undersökts på samma plats. Gynnsamma förutsättningar finns för att jämföra vilka aspekter av den materiella kulturen som återspeglas i boplatser och i gravar. Från gravarna har vi sannolikt lämningarna efter de personer som levtt och verkat i bebyggelsen. Gravfältet utgör – tillsammans med bebyggelsen – en enhet, som möjliggör en fördjupad diskussion och tolkning av frågorna i undersökningsplanens teman Rituelle uttryck och Socioekonomisk mångfald.

Gravgåvor av hela djur eller mat i form av brända djurben kan belysa gravritual, men kan först förstås när det sätts i relation till det vardagliga livet. Vilka djur och delar av djur deponeras i gravar respektive vid bebyggelsen? Dessa sammanhang hjälper oss att förstå vilka djur som valts ut att ingå i gravritualen, men kan också belysa olika djurarters betydelse. Vidare ger gravarna utmärkta förutsättningar att belysa socioekonomisk mångfald, genom möjligheter att relatera djur till köns- och åldersgrupper bland den gravlagda befolkningen. Finner vi samma socioekonomiska grupperingar på gravfältet som på gårdarna?

Vad den osteologiska analysen gett för resultat gällande dessa frågor framkommer delvis i föreliggande rapport men även i fördjupningsartikeln *Att behandlas som ett djur – vendel och vikingatida djurben från gravar och gårdar* (Magnell m.fl. 2017).

Forskningshistorik – osteologi i Gamla Uppsala

En grov uppskattning av det totala antalet förhistoriska gravar i Gamla Uppsala visar att de kan uppgå till flera tusen. Före år 2012 hade enbart ett 30-tal gravar undersökts sakkunnigt (Ljungkvist m.fl. 2011). Det kan jämföras med Birkas 1100, Helgös 180 och Lovös minst 350 undersökta gravar. Som yngre järnåldersgravfält betraktat är undersökningen av Gamla Uppsalas östra gravfält den största på 40 år i Uppsalaområdet.

De första osteologiska analyserna av gravar från Gamla Uppsala gjordes år 1846 i samband med undersökningarna av östhögen. Där gjordes de första osteologiska identifieringarna av Anders Retzius. Detta följdes upp av en analys av Ludvig Hedell år 1919 och senare 1927 av Elias Dahr (Lindqvist 1936). Ytterligare en analys av människoben från östhögen har utförts av Torstein Sjøvold (Arrhenius & Sjøvold 1995). Benmaterialet från västhögen undersöktes 1934 av Elias Dahr (Lindqvist 1936) och djurbenen analyserades åter av Sabine Sten och Maria Vretemark under 1980-talet (Sten & Vretemark 1988).

Det osteologiska materialet från fyra båtgravar (Uppsala 226:1) som undersöktes 1973 vid prästgården blev år 1998 föremål för en analys utförd av Petra Molnar (Molnar 2001). Vid Prästgården undersöktes även fem brandgravar vars benmaterial analyserades av Anna Kjellström (Kjellström 2001).

I samband med förundersökningarna år 2011 inför OKB utfördes osteologiska analyser av ett antal brandgravar av Ylva Bäckström (Bäckström & Ohlsson 2011).

Det analyserade benmaterialet från Storbybacke i föreliggande rapport är det mest omfattande benmaterial som analyserats hittills i Gamla Uppsala både räknat i antal gravar och i benvikt.

Material

Totalt har 89 484,2 gram ben, varav 89 143,9 gram brända och 340,7 gram obrända, från sammanlagt 110 brandgravar från gravfältet vid Storbybacke (tabell 1). I de flesta gravarna finns endast en begravning men i sju gravar framkom två eller tre begravningar och i en grav fanns sammanlagt fem begravningar (tabell 4).

Fördelningen av benvikten i begravningarna var ojämn och varierade mellan 0,3 och 12 599,6 gram per grav (tabell 1). Fem gravar som var intakta eller relativt intakta, stod för drygt 37 515 gram av den totala benvikten. Av dessa innehöll en grav 12 599,6 gram ben, medan de fyra övriga innehöll ca 4 760–7 400 gram ben vardera. Dessa fem gravar utgör således nästan 42 % av det totala benmaterialet från gravfältet. Orsaken till den stora variationen i benmängd ligger troligen delvis i att gravfältet skadats i samband jordbruk under historisk tid. En del av förklaringen till variationer ligger sannolikt också i begravningsritualen, beträffande antalet begravningar, antalet gravlagda, de gravlagdas ålder, antalet djur och vilka arter som fått medfölja på bålet.

Tabell 1. Total benvikt i gram uppdelat på begravning och överbyggnad per grav.

Grav	Begravning/ överbyggnad	Typ	Total benvikt (g)
6001	519	Begravning	342,4
6002	521	Begravning	38,6
6003	584	Begravning	1 348,6
6004	527	Begravning	89,2
6005	523	Begravning	504,7
6006	522	Begravning	9,5
6007	524	Begravning	2 065,9
6008	863	Begravning	2 578,1
6008	6182	Överbyggnad	146,9
6009	596	Begravning	12 599,6
6010	597	Begravning	764
6010	5275	Begravning	623,1
6011	590	Begravning	484,1
6012	851	Begravning	65,5
6013	829	Begravning	919,7
6013	3905	Begravning	854,2
6013	3906	Begravning	178,8
6013	6166	Överbyggnad	18,4
6014	853	Begravning	1,1
6015	3055	Begravning	520,3
6016	849	Begravning	1 504,5
6017	585	Begravning	2 819,7
6017	3907	Begravning	746,2
6017	3908	Begravning	30,8
6017	6187	Överbyggnad	7,1
6018	588	Begravning	1,7
6019	589	Begravning	332,7
6019	6159	Överbyggnad	3,1
6020	598	Begravning	1 078,9
6020	827	Begravning	632,4
6020	828	Begravning	586
6020	6164	Överbyggnad till begravning 827	91,2
6021	830	Begravning	2 022,6
6021	4914	Begravning	10
6022	512	Begravning	7 119,4
6022	6151	Överbyggnad	18,9
6023	3054	Begravning	4
6024	559	Begravning	955,8
6025	515	Begravning	1 328,5
6026	518	Begravning	1 063,8
6027	516	Begravning	456,4
6028	513	Begravning	2 405,4
6029	560	Begravning	47
6030	517	Begravning	81,7
6031	864	Begravning	7 406,3
6031	6184	Överbyggnad	37,3
6032	862	Begravning	5 621,4
6032	6181	Överbyggnad	30,6
6033	520	Begravning	829,3
6034	563	Begravning	0,3
6035	562	Begravning	150

Grav	Begravning/ överbyggnad	Typ	Total benvikt (g)
6036	561	Begravning	155,3
6037	564	Begravning	78,9
6038	525	Begravning	2,6
6039	856	Begravning	2,2
6040	1317	Begravning	212,5
6041	868	Begravning	0,9
6042	865	Begravning	108,1
6043	1326	Begravning	76,9
6043	5276	Begravning	247,8
6043	5277	Begravning	1 018,9
6043	5278	Begravning	34,9
6043	5279	Begravning	61
6044	1323	Begravning	813,7
6045	1320	Begravning	21
6046	526	Begravning	21
6047	3050	Begravning	688,6
6048	1316	Begravning	98,9
6049	1325	Begravning	119
6050	1312	Begravning	505,4
6051	1332	Begravning	958,1
6052	1313	Begravning	22,4
6053	867	Begravning	106,9
6054	1306	Begravning	229,2
6055	3053	Begravning	282,6
6056	1327	Begravning	0,4
6057	840	Begravning	164,7
6058	1307	Begravning	179,1
6059	1329	Begravning	94
6060	1319	Begravning	36,2
6060	6182	Överbyggnad	146,9
6061	1315	Begravning	81
6062	1304	Begravning	356,8
6063	1305	Begravning	261,1
6064	866	Begravning	421,7
6065	1314	Begravning	793
6066	859	Begravning	679
6067	854	Begravning	326,6
6068	855	Begravning	422,1
6068	4915	Begravning	326,3
6068	6178	Överbyggnad	21,7
6069	860	Begravning	352,1
6070	1318	Begravning	5,7
6071	837	Begravning	142,9
6072	857	Begravning	434,1
6073	858	Begravning	419,5
6074	847	Begravning	115,5
6076	852	Begravning	475,7
6077	1334	Begravning	138,5
6077	6180	Överbyggnad	1,8
6078	1321	Begravning	271,8
6079	1331	Begravning	14
6080	1308	Begravning	12

Grav	Begravning/ överbyggnad	Typ	Total benvikt (g)
6081	1335	Begravning	63,4
6082	1324	Begravning	1 151,4
6082	1328	Begravning	36,3
6083	848	Begravning	2,6
6083	5274	Begravning	382,8
6084	3051	Begravning	198,7
6085	3052	Begravning	2,5
6086	1322	Begravning	102,3
6087	850	Begravning	386,2
6088	1311	Begravning	15,3
6089	1309	Begravning	98,2
6090	861	Begravning	464,7
6091	1333	Begravning	131,5
6092	594	Begravning	2,9
6093	1330	Begravning	128,6
6094	5280	Begravning	22,2
6095	5281	Begravning	108,9
6096	4920	Begravning	1 099,6
6100	2703	Begravning	1 977,5

Grav	Begravning/ överbyggnad	Typ	Total benvikt (g)
6100	6200	Överbyggnad	6,2
6102	2701	Begravning	1,5
6103	2702	Begravning	50,5
6104	2704	Begravning	705,3
6105	2705	Begravning	179,7
6105	6102	Överbyggnad	13,5
6106	2706	Begravning	285,6
6107	2707	Begravning	442,2
6108	2708	Begravning	53,6
6109	2709	Begravning	1 058,9
6109	6203	Överbyggnad	25,5
6110	2710	Begravning	610,2
6112	2712	Begravning	7,1
6113	2713	Begravning	694,6
6114	2714	Begravning	4 768,6
6114	6205	Överbyggnad	42,8
6115	2715	Begravning	17,1
6117	2717	Överbyggnad	9
<i>Total benvikt</i>			<i>89 484,2</i>

Metod

Prioriteringar och analysnivåer

I enlighet med den reviderade undersökningsplanen har den osteologiska analysen av brandgravarna utförts i två nivåer: A (specialanalys) och B (basanalys). Analys A utfördes på gravar som bedömts ha ett välbevarat inre gravskick, på begravingar som skett på samma plats som kremeringen, samt begravingar där den gravlagde bedömts vara barn. B-analysen har gjorts på övriga begravingar som varit skadade och därmed inte haft en tillräcklig hög bevarandegrad för att utgöra ett fullgott underlag för A-analys. En beskrivning av vad som ingår i de två analysnivåerna följer här.

I A-analys ingår artbestämning, uppskattning av minsta individantal per art, köns- och åldersbedömning samt registrering av eventuella sjukliga förändringar. Även arternas och individernas anatomiska representation analyseras, d.v.s. vilka delar av kroppen som finns i begravingarna. Bilden förtydligas genom att fragment som inte kunnat bedömas till art men till artgrupp (t.ex. mellanstort däggdjur, stor/liten gräsätare och rovdjur) sorteras fram och kompletterar bilden. Detta minskar mängden helt oidentifierade ben och ger en tydligare helhetsbild av hanteringen av kroppar, gravinnehållet, gravritualen och därigenom relationen mellan olika händelser i begravingarnas och gravarnas historia. Hanteringen av benen och relationen mellan olika kontexter har vidare undersökts genom analys av tafonomiska aspekter, bl.a. förbränningsgrad.

Tabell 2. Tabellen visar vilka gravar som genomgått A- respektive B-analys.

A-analys		B-analys		A-analys		B-analys	
Grav	Begravning	Grav	Begravning	Grav	Begravning	Grav	Begravning
6001	519	6023	3054	6043	1326	6091	1333
6002	521	6024	559	6043	5276	6094	5280
6003	584	6026	518	6043	5277	6095	5281
6004	527	6034	563	6043	5278	6096	4920
6005	523	6035	562	6043	5279	6102	2701
6006	522	6036	561	6045	1320		
6007	524	6037	564	6046	526		
6008	863	6039	856	6047	3050		
6009	596	6040	1317	6054	1306		
6010	597	6042	865	6063	1305		
6010	5275	6044	1323	6066	859		
6011	590	6048	1316	6068	855		
6012	851	6049	1325	6068	4915		
6013	829	6050	1312	6069	860		
6013	3905	6051	1332	6072	857		
6013	3906	6052	1313	6074	847		
6014	853	6053	867	6076	852		
6015	3055	6055	3053	6081	1335		
6016	849	6056	1327	6082	1324		
6017	585	6057	840	6082	1328		
6017	3907	6058	1307	6083	848		
6017	3908	6059	1329	6083	5274		
6018	588	6060	1319	6084	3051		
6019	589	6061	1315	6090	861		
6020	598	6062	1304	6092	594		
6020	827	6064	866	6093	1330		
6020	828	6065	1314	6100	2703		
6021	830	6067	854	6103	2702		
6021	4914	6070	1318	6104	2704		
6022	512	6071	837	6105	2705		
6025	515	6073	858	6106	2706		
6027	516	6077	1334	6107	2707		
6028	513	6078	1321	6108	2708		
6029	560	6079	1331	6109	2709		
6030	517	6080	1308	6110	2710		
6031	864	6085	3052	6112	2712		
6032	862	6086	1322	6113	2713		
6033	520	6087	850	6114	2714		
6038	525	6088	1311	6115	2715		
6041	868	6089	1309				

Utöver att ge svar på de grundläggande osteologiska frågeställningarna bidrar resultaten från denna analys till att besvara undersökningsplanens frågeställningar kring socioekonomisk mångfald och rituella uttryck, som t.ex. hanteringen av kvarlevor i begravningsritualen. Detta kan sedan relateras till benmaterialet från boplatsen och användas för att diskutera djurbenen ur ett socialt perspektiv.

B-analysen omfattar artbestämning, uppskattning av minsta individantal av respektive art, köns- och åldersbedömning samt registrering av eventuella sjukliga förändringar. Analysen bidrar till bilden av gravfältets socioekonomiska differentiering genom artsammansättningen i begravingarna och dess relation till kön och ålder. Den belyser även de delar av begravningsritualen som rör olika arters förekomst i graven. Frågor om hantering av benen är svårare att besvara utifrån B-analysen då vare sig anatomisk representation eller artgrupper undersöks. I störda gravar är dessa frågor svåra att besvara eftersom risk finns att gravinnehållet påverkats i efterhand. B-analysen besvarar således de grundläggande osteologiska frågeställningarna och ger där igenom en god uppfattning om gravinnehållet.

Sammanlagt omfattas 79 begravingar av A-analysen och 45 begravingar av B-analysen (tabell 2). Den analysnivå som har använts för respektive begraving anges även i inledningen till de osteologiska analysresultaten för respektive grav i *Gravkatalogen* (Lucas & Lucas 2017). Resultaten redovisas även i fördjupningspublikationen.

Identifiering

Den osteologiska analysen av de brända benen omfattade flera moment: identifiering av art, benslag, bendel och sida, bedömning av förbränningsgrad, ålders- och könsbedömning, vikt (gram) och minsta individantal (MNI). Registrering av materialet har främst skett i Microsoft Access-databas men även i Intrasis. De registreringar som skett i Microsoft Access-databas har vid analysens slut importerats till Intrasis. Utöver detta har föreliggande skriftliga rapportering gjorts samt en sammanfattande osteologisk tolkning av respektive grav i *Gravkatalogen* (Lucas & Lucas 2017). En mer utförlig osteologibeskrivning per grav redovisas i bilagan till denna volym, *Osteologibeskrivningar*, där även kriterierna bakom exempelvis köns- och åldersbedömningarna i respektive grav redovisas. Sjukliga eller andra förändringar på benen samt skador som hugg och snitt har dessutom noterats. För identifiering användes referenssamlingarna på SAU i Uppsala och Statens historiska museum (SHM) i Stockholm.

Kvantifiering med minsta antal individer

En beräkning av det minsta möjliga antalet representerade individer har gjorts per begraving. Beräkning av minsta antalet individer, MNI (Minimal Number of Individuals), görs med utgångspunkt från skelettelement som endast finns i ett exemplar i kroppen (t.ex. de två första nackkotorna) samt från parvisa element som finns i ett höger- och ett vänsterexemplar (t.ex. klippbenet). Påträffas flera exemplar av unika bendelar eller flera överlappande delar från samma sida i kroppen finns mer än en individ representerad. Även ben som inte har kunnat artbestämmas utan endast kunnat föras till artgrupp har inkluderats i beräkningen. Ett exempel på detta är en begraving där två arter: människa och hund samt två artgrupper: mellanstort däggdjur och stor gräsätare, har påträffats. De benfragment som tillhör mellanstort däggdjur kan härröra från hund och kan därför inte sägas representera ytterligare en individ i graven. Dock finns ingen artidentifierad stor gräsätare (t.ex. häst eller nötkreatur) i begravingen varför ben från denna artgrupp anses representera ytterligare en individ, utöver människa och hund. Minsta individantal, MNI, i

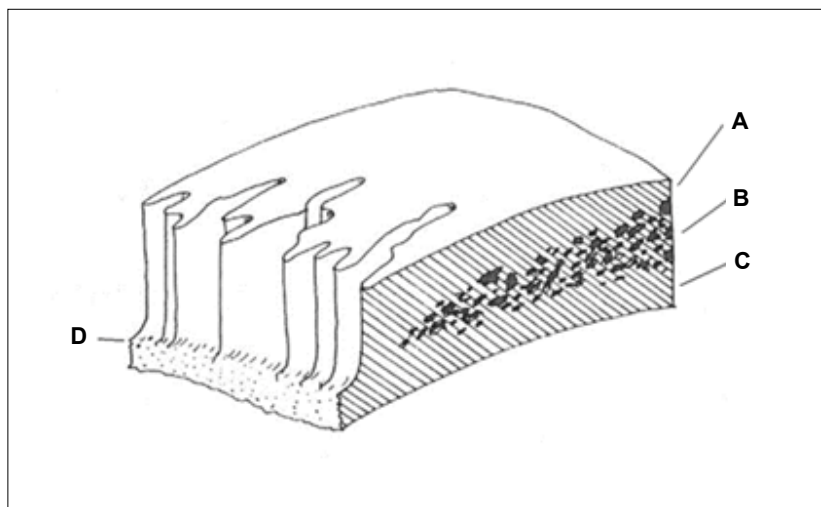
denna begravning skulle alltså bli tre. Vid beräkningen av MNI tas även hänsyn till ålder och kön.

Åldersbedömning av djur

Bedömningen av djurarternas ålder har baserats på de olika benlagens utvecklingsstadium, framför allt graden av epifyssammanväxning, käkarnas tanduppsättning och tandslitage, samt storlek och struktur. Uppgifterna om de olika åldersfaserna har hämtats ur Silver (1969), Smith (1969), Habermehl (1975) och Grant (1982).

Åldersbedömning av människa

Det är alltid den biologiska åldern och inte skelettets kronologiska ålder som bedömts och de åldrarna behöver inte sammanfalla. Helst bör man använda sig av ålderskriterier som i minsta möjliga mån påverkas av människans livshistoria och olika kroppsaktiviteter. Sådana kriterier baserade på morfologiska iakttagelser är t.ex. utseendet på höftens symfysfog, höftbenets led mot korsbenet, ledytor, graden av sammanväxning av epifyser på ledändar och revbenens artikulation mot bröstbenet. Skalltakets (*calvarium*) utseende förändras även det med åldern. Det består av ett inre och yttre kompakt skikt (*tabula interna* och *tabula externa*) samt ett mellanskikt som är mer spongiöst (*diploë*). Barn har generellt sett släta och tunna *tabulae* och ett tunt, finporigt mellanskikt. Tjocka *tabulae* i förhållande till *diploë* ser man hos vuxna individer medan tjock *diploë* mellan tunnare *tabulae* finns hos gamla individer. Ytter- och innerskikten blir även skrovligare och muskelfästen mer markanta med åldern (Gejvall 1948:151ff.). Gradens av sammanväxning av suturerna, d.v.s. skallsömmarna, har registrerats baserat på Holcks metod (1987:95ff.) (figur 1) samt enligt Buikstra & Ubelaker (1994:32ff.). Dock förekommer både individuella skillnader och könsskillnader, vilket gör metoden mindre tillförlitlig och den bör helst inte användas som enda ålderskriterium (se ex. Cox 2000:66ff.; Iregren & Jaanusson 1973; Roumelis 2000:2).



Figur 1. Skalltak med A-tabula externa, B-diploë, C-tabula interna och D-gräns för synostos av sutur. Detta fragment är synosterat till knäppt 25 %. Modifierad efter Holck 1987:69, fig. 12.

Tandslitage kan också vara svårt att iaktta eftersom emaljen ofta spricker och lossnar p.g.a. hettan vid kreme- ringen. Tandrötterna bevaras dock ofta hela, vilket Gejvall har använt sig av vid åldersbedömningar. Han menar att rot- eller pulpakanalerna blir trängre ju äldre en individ är (cementpålagring) för att till slut fyllas upp och helt för- svinna. Tänder som ännu inte har brutit fram brukar mer sällan sprängas sönder, formförändras eller krympa. Den nybildade emaljen tål höga temperaturer bättre eftersom tänderna ligger skyddade i över- och underkäken (Gejvall 1948:159f.).

Vid bedömningen av de gravlagda individernas ålder har en indelning i åtta åldersgrupper efter Arcini (1999) och Buikstra & Ubelaker (1994) använts (tabell 3). Vuxna individer som inte har kunnat placeras i någon specifik åldersgrupp har samlats under gruppen *Adult* (> 20 år).

Referenser som använts för ålders- och könsbedöm- ningen är framför allt ”Standards for data collection from human skeletal remains” av Buikstra & Ubelaker från 1994, ”Guidelines to the Standards for Recording Human Remains” av IFA (The Institute of Field Archaeologists) och BABAO (British Association for Biological Anthropology and Osteo- archaeology) med redaktörerna Brickley & McKinley 2004, men även Gejvall (1948), Krogman & İşcan (1962), Acsádi & Nemeskéri (1970), Ferembach m.fl. (1980), Brothwell (1981), Bass (1987) och Graw (2001).

Könsbedömning av människa

Vissa källkritiska aspekter bör tas upp när det gäller den osteologiska könsbedömningen av kremerade människoben. De tillförlitligaste könskaraktärerna finns i bäckenet. Denna del bevaras sällan till- räckligt bra vid en kremering för att könsbedömning skall kunna genomföras. De sekundära könskaraktärerna i kraniet, som sämre motsvarar individens biologiska kön, påverkas även de negativt av den fragmentering som sker vid kremeringen. Eftersom metoderna för osteologisk bedömning bygger på ett normativt system kan individer med avvikelser från ålders- och könsnormen bli felbedömda. För tidigt åldrade skelett, män med ”feminina” drag och kvinnor med ”maskulina”, kan alltså feltolkas. Det har visat sig att en överrepre- sentation av män i vissa material kan bero på att en del äldre kvinnor har könsbedömts som män p.g.a. kraniets robustitet (Cox & Mays 2000:125). Skelettets utseende beror på en kombination av många olika faktorer som inte direkt är ålders- och könsrelaterade. Männ- iskans sociala, genetiska, hormonella och patologiska förhållanden påverkar skeletten och försvårar bedömningen (Kjellström 2003:62).

En femgradig skala har använts för varje könsindikerande drag. Dessa är ”Man”, ”Man?” (d.v.s. möjlig man), ”Allophys” (varken typ- iskt manliga eller kvinnliga könskaraktärer), ”Kvinna?” (d.v.s. möjlig kvinna) och ”Kvinna”. För den sammanlagda könsbedömningen som görs utifrån samtliga närvarande könskaraktärer används samma skala, med tillägg för ”?”. Då en individ har en blandning av både man- liga och kvinnliga könskaraktärer bedöms individen som obestämt kön vilket anges med ”?”. Då fragment med könsindikerande karak- tärer saknas eller är alltför skadade för bedömning anges inget kön.

Tabell 3. Åldersgrupper (modifierade ålders- grupper enligt gruppindelningar i Buikstra & Ubelaker 1994:36 och Arcini 1999:52).

Aldersgrupp	Alder
Fetus	< 0 år
Infant	0–1 år
Infans I	1–7 år
Infans II	7–14 år
Juvenilis	14–20 år
Adultus	20–35 år
Maturus	35–50 år
Senilis	> 50 år
Adult (AD)	> 20 år

Patologier, skelettförändringar och trauma

I gynnsamma fall kan patologiska (sjukliga) förändringar, trauman och andra typer av förändringar registreras på kremerat skelettmaterial. Eftersom kremerat benmaterial är fragmentariskt och förvridet och stora delar av skelettet inte kan identifieras eller saknas, minskar förutsättningarna både att kunna identifiera men också att se orsaker och samband relaterade till skelettförändringarna. Möjligheterna ökar ju fler hela skelettelement som finns att tillgå från den drabbade individen. De patologier, skelettförändringar och trauman som registrerats i denna analys är sådana som framkommit vid okulär undersökning. En översiktlig beskrivning redovisas i avsnittet ”Patologier, skelettförändringar och trauma” under resultat. En utförlig beskrivning av de patologier, skelettförändringar och trauman som framkommit återfinns i beskrivningen av beninnehållet i respektive grav.

Tafonomi

Nedbrytningsprocesser, både orsakade av naturliga och mänskliga aktiviteter, påverkar det osteologiska materialet, både när det gäller kvalitet och kvantitet. Tafonomi kan kortfattat beskrivas som de faktorer och processer som påverkar organiska lämningar efter döden, på sin väg från biosfären till litosfären (Gifford 1981:366; Noe-Nygaard 1987:7f; Ubelaker 1997:77). Dessa inkluderar även diagenesen, d.v.s. de kemiska, fysiska och biologiska förändringar som äger rum i ett sediment efter dess avsättning samt under och efter dess litifiering (förstening) (Nationalencyklopedin; Sjöling 2007:124). När det gäller benmaterial är det allmänt känt att obrända skelett påverkas av tafonomi. Det som ökat nedbrytningen är sannolikt mekanisk vittring, tjäle, vattengenomsläpplighet och surt pH-värde, vilket ofta lett till att man endast hittar rester efter ett skelett och ibland inga rester alls eller bara en mörkfärgning eller förhöjda fosfatvärden. Även brända ben har visat sig påverkas av de ovan nämnda tafonomiska faktorerna. Föreställningen om de ”oföränderliga” och ”opåverkade” brända benen stämmer inte och bör ifrågasättas (Sjöling 2007:136f, 141).

De mänskliga eller kulturella aktiviteterna har störst inverkan på benmaterialet. Det gäller både det som sker efter döden och före den slutgiltiga deponeringen/begravningen. Kremeringen av den döde utgör den största påverkan på benen. Efter en modern kremering av en vuxen människa väger de brända benen mellan 1600 och 3600 gram, med ett genomsnitt på ca 3000 gram, beroende på individens ålder och storlek (McKinley 1989:66). I det analyserade materialet varierade den identifierade mängden människoben i respektive begravnin mellan ca 0,1 och 1134 gram. Den genomsnittliga vikten per begravnin var 716,6 gram och medianen låg på 229,2 gram per begravnin. I samtliga begravnin har således en mindre mängd och vissa fall en avsevärt mindre mängd människoben påträffats än vad som återstår efter en modern kremering. Det är dock sannolikt att en del människoben finns dolda bland de oidentifierade fragmenten vilket kan vara en del av förklaringen. Även andra orsaker har diskuterats av flera osteologer. En av förklaringarna till benförlusten är olika former av rituell hantering av benen före och efter kremeringen (Sigvallius 1994:134). I gravar med en större mängd djurben tenderar antalet identifierade människoben sjunka något, sannolikt till följd av svårigheten att säkert särskilja djur från människa när det gäller ben av oidentifierat benslag. I föreliggande undersökning beror det troligt-

vis även på att de flesta gravarna störts av senare aktiviteter, som t.ex. jordbruk, men även på att flera barngravar påträffats. I dessa blir mängden människoben naturligt färre till följd av en mindre kroppsvolym och att barns skelett är mindre motståndskraftiga mot olika nedbrytningsprocesser.

Benen bevaras även olika beroende på storlek, form och densitet. Olika benslag i kroppen och olika delar av benet varierar i densitet, från spongiösa ben i exempelvis ledändarna till kompakt benstruktur på skaften tillhörande de långa rörbenen. En spongiös benstruktur bevaras sämre vid en kremering än en kompakt benstruktur (Henderson 1987:44f.). Diafysen (benskaften) på långa rörben bevaras därför bättre än ben från bålen, ex. revben och kotor. Tänder bevaras bättre än övriga ben på grund av deras hårda emalj. Ofta påträffas obrända tandfragment i ett för övrigt bränt benmaterial – resterande obrända ben har sannolikt inte bevarats. Bevaringsgraden är även högre för större arter som ex. nötboskap, än mindre arter, som ex. fågel och fisk, men även mellanstora däggdjursarter som ex. får/get och svin. Ben som påträffas i en skyddad kontext som en urna eller en bengrop har generellt betydligt bättre bevaring än ben från t.ex. brandlager och gravens överbyggnad.

Arkeologer och osteologer påverkar också slutresultatet genom utgrävningsteknik vid upptagandet och genom efterhanteringen av benen. En stor del av fragmenteringen sker i detta skede. Utgrävningssmetoden kan således ha stor betydelse för benmaterialets sammansättning och omfattning.

Osteologisk analys av fynd

En särskild analys gjordes av de spelbrickor som påträffades i det osteologiska analysmaterialet. Dessa konstaterades vara gjorda i valben (Gustavsson m.fl. 2015:52f.).

Insamlingsmetod

De benförande kontexterna i begravningarna har vattensållats i 4 mm vattensåll och vid behov 2 mm. Innehållet i urnorna handplockades. För specifik om information insamlingsmetod för respektive begravning se *Gravkatalogen* (Lucas & Lucas 2017).

Resultat

Här följer en översiktlig redovisning av benmaterialet från gravfältet vid Storby backe. Som nämnts tidigare behandlas vissa av frågeställningarna från undersökningsplanen och den reviderade undersökningsplanen mer ingående i fördjupningspublikationen.

Artfördelning

Artfördelningen av det totala beninnehållet redovisas i vikt per art i gravarna (d.v.s. i både överbyggnad och begravning). Utöver mänskliga förekommer följande arter i fallande ordning: häst, hund, svin, får/get, nötkreatur, tamhöna, katt, gädda, björn, duvhök, får, alfågel, berguv, pilgrimsfalk, ekorre, sik och strömming (tabell 4). Därutöver har ben från flera artgrupper identifierats varav flera omfattar nyss nämnda arter. De artgrupper som påträffats men inte funnits representerade bland de artbestämda benen ovan var i fallande ordning: andfågel, hjortdjur, gåsfågel, karpfisk, trastfågel och liten gnagare.

Tabell 4. Vikt per identifierad art/artgrupp fördelat på bränt och obränt benmaterial sorterat efter benvikt i gram.

Art	Bränt (g)	Obränt (g)	Totalt (g)
Oidentifierat	48 033	6,5	48 039,5
Människa	22 308	15,4	22 323,1
Stor gräsätare	6 073,3	19,2	6 092,5
Djur	4 282,1	8,4	4 290,5
Mellanstort däggdjur	3 734,1	1,9	3 736
Häst	2 085,8	114,8	2 200,6
Hund	1 788,5	36	1 824,5
Svin	400,6	15,7	416,3
Får/Get	157,8	2,9	160,7
Nötkreatur	43,8	96,2	140
Fågel	113,8		113,8
Idisslare	19,7	16,8	36,5
Tamhöna	22,7		22,7
Stort däggdjur	12,2	3,6	15,8
Katt	15,1		15,1
Katt/Hund	10		10
Litet däggdjur	8,3		8,3
Hönsfågel	4,4		4,4
Gädda	3,7		3,7
Fisk	3,4		3,4
Andfågel	2,9		2,9
Hjortdjur	2,9		2,9
Liten gnagare		2,9	2,9

Art	Bränt (g)	Obränt (g)	Totalt (g)
Gäsfågel	2,5		2,5
Människa?	2,3		2,3
Björn	2,2		2,2
Djur?	2		2
Gräsätare	1	0,1	1,1
Duvhök	1		1
Mellanstort rovdjur	1		1
Fågel?	0,9		0,9
Slidhornsdjur	0,8		0,8
Laxfisk	0,7		0,7
Liten gräsätare	0,4	0,2	0,6
Får	0,6		0,6
Katt/Fågel	0,6		0,6
Alfågel	0,5		0,5
Berguv	0,4		0,4
Svin?	0,4		0,4
Karpfisk	0,2		0,2
Pilgrimsfalk	0,2		0,2
Ekorre	0,1		0,1
Liten gnagare?		0,1	0,1
Sik	0,1		0,1
Strömming	0,1		0,1
Trastfågel	0,1		0,1

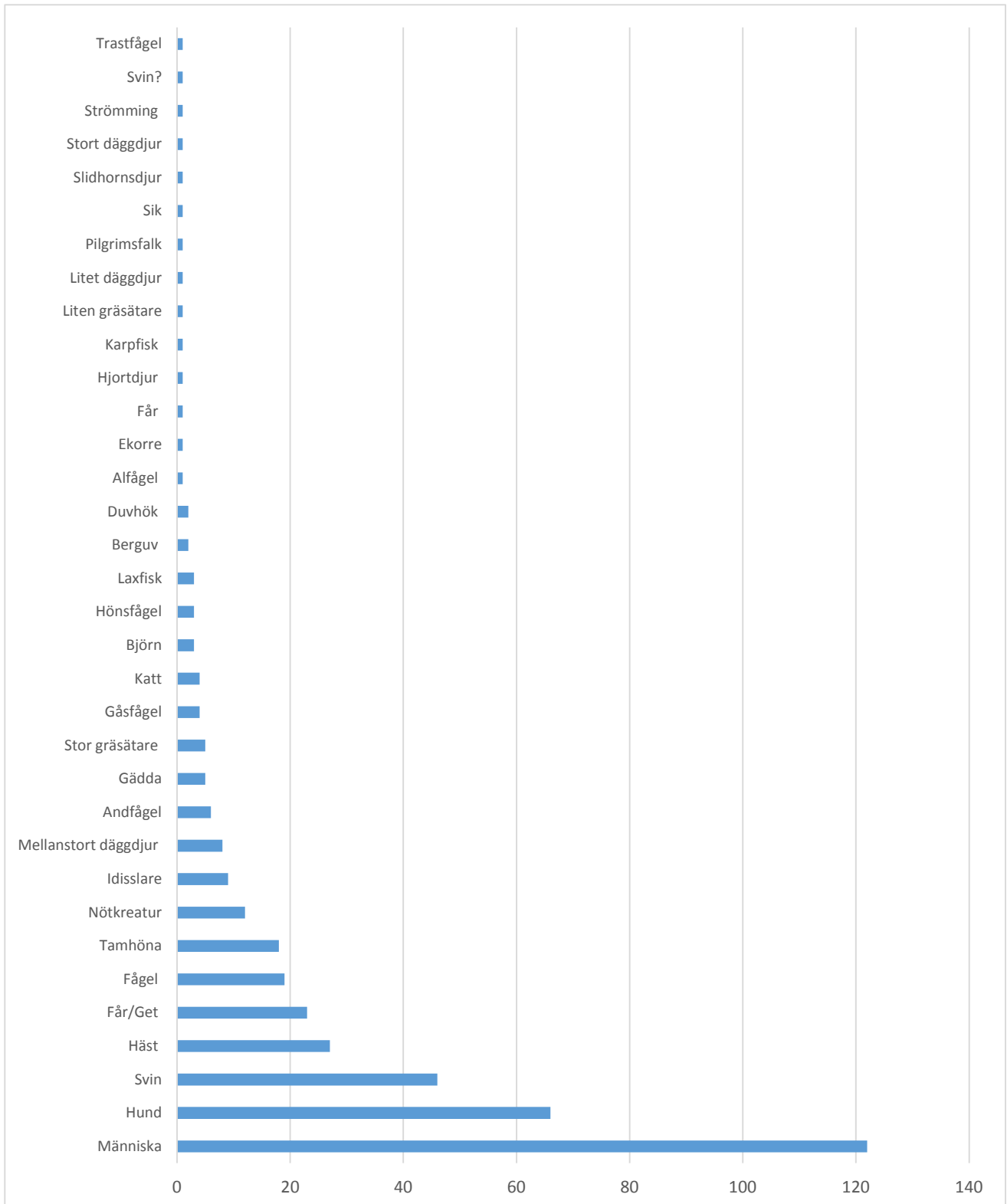
En uppskattning av de fullvuxna hundarnas relativa kroppsstorlek har gjorts i de fall då det varit möjligt. Endast tio av de sammanlagt 66 hundarna har kunnat bedömas på detta sätt. Av dessa har fem bedömts som små (varav en mycket liten) hundar, tre som mellanstora hundar (ungefär som en Västgötaspets) och två som stora hundar.

Kvantifiering med minsta antal individer

Artfördelningen avseende minsta antalet individer (MNI) per art ser något annorlunda ut än benvikten eftersom den inte är kopplad till djurets skelettstorlek utan till förekomsten av individer. Här redovisas minsta antalet individer per art för respektive begravning, alltså inte per grav. Detta eftersom så gott som samtliga överbyggnader var skadade eller saknades vilket påverkar möjligheten att identifiera minsta antalet individer negativt. MNI per artgrupp har inkluderats i beräkningen när artgruppen inte funnits representerad bland de artbestämda individerna i en begravning och därmed indikerat närvaron av ytterligare en individ i en begravning. För en mer utförlig förklaring se *Kvantifiering med minsta antal individer* i Metodavsnittet.

Minsta antalet individer per art eller artgrupp i begravningarna på gravfältet som helhet visas i figur 2. Här redovisas resultaten från samtliga begravningar, både analyserade med A- och B-metoden. Således har även de skadade begravningarna ingått i beräkningarna. Människa förekommer i 94 % av de 124 begravningarna. Av de sju begravningar där människa inte har kunnat identifieras är fem mått-

ligt till kraftigt skadade med en maximal benvikt på knappt 25 gram. Detta kan, men måste inte, vara en möjlig orsak till avsaknaden av identifierbara människoben. De övriga två är sekundärbegravningar i överbyggnader.



Figur 2. Minsta antal identifierade individer (MNI) i begravningarna redovisat per art eller artgrupp.

Grav	Begravning	Människa	Hund	Svin	Svin?	Häst	Får/get och får	Nötkreatur	Idisslare	Mellanstort däggdjur	Stor gräsätare	Djur	Katt	Björn	Ekorre	Hjortdjur	Liten gräsätare	Litet däggdjur	Slidhornsdjur	Stort däggdjur	Mellanstort rovdjur	Fågel	Tamhöna	Andfågel	Gåsfågel	Hönsfågel	Berguv	Duvhök	Alfågel	Pilgrimsfalk	Trastfågel	Gädda	Laxfisk	Karpfisk	Sik	Strömning	Oidentifierad art	MNI per begravning			
6020	828	1		1																																				2	
6021	830	2		1																																		1		4	
6021	4914						1																																	1	
6022	512	1	1	1		2	1																					1	1		1									9	
6023	3054			1				1																																2	
6024	559	1		1		1																																		3	
6025	515	1	1		1	1	1		1														1																	7	
6026	518	1	1	1			1	1					1										1																	7	
6027	516	1		1																		1		1																4	
6028	513	1	1	1		1	1																	1	1	1										1			9		
6029	560	1		1																																				2	
6030	517	1																																						1	
6031	864	1	2	2		1	2								1									1									1	1					12		
6032	862	1	1	2		1	2																1																8		
6033	520	1	1	1																			1																4		
6034	563																																					1	1		
6035	562	1																																						1	
6036	561	1								1																														2	
6037	564	1	1																				1																	3	
6038	525	1																																						1	
6039	856			1																																				1	
6040	1317	1	1										1													1														4	
6041	868	1																																						1	
6042	865	1	1	1																																				3	
6043	1326	1																																						1	
6043	5276	1		1																																				2	
6043	5277	1																																						1	
6043	5278	1																																						1	
6043	5279	1								1																														2	
6044	1323	1							1																																2
6045	1320	1																																							1
6046	526	1																																							1
6047	3050	1	1																																					2	
6048	1316	1																																							1
6049	1325	1									1																														2
6050	1312	1	1			1		1																	1															5	
6051	1332	2	1	1		1																	1																	6	
6052	1313	1	1	1																																				3	
6053	867	1	1	2				1																																5	
6054	1306	1										1																												2	
6055	3053	1	1			1	1																		1															5	
6056	1327	1								1																														2	
6057	840	1	1	1					1														1																	5	
6058	1307	1	1			1																																		3	
6059	1329	1	1																																					2	
6060	1319	1				1																																		2	
6061	1315	1																																						1	
6062	1304	1							1																															2	
6063	1305	2										1																												3	

Grav	Begravning	Människa	Hund	Svin	Svin?	Häst	Får/get och Får	Nötkreatur	Idisslare	Mellanstort däggdjur	Stor gräsätare	Djur	Katt	Björn	Ekorre	Hjortdjur	Liten gräsätare	Litet däggdjur	Slidhornsdjur	Stort däggdjur	Mellanstort rovdjur	Fågel	Tamhöna	Andfågel	Gäsfågel	Hönsfågel	Berguv	Duvhök	Alfågel	Pilgrimsfalk	Trastfågel	Gädda	Laxfisk	Karpfisk	Sik	Strömming	Oidentifierad art	MNI per begravning			
6064	866	1				1																	1																	3	
6065	1314	1	1	1		1	1																																	5	
6066	859	1	1					1															1			1														4	
6067	854	1	1	1					1						1											1	1													7	
6068	855	1	1	1				1																												1				5	
6068	4915	1																																						1	
6069	860	1		1							1																													3	
6070	1318	1	1	1																																				3	
6071	837	1	1				1				1	1														1														6	
6072	857	1	1				1	1																																4	
6073	858	1																					1																	2	
6074	847	1								1					1									1																4	
6076	852	1	1	1		1																	1																	5	
6077	1334	1	1																				1																	3	
6078	1321	1	1							1																														3	
6079	1331	1																																						1	
6080	1308	1	1																																					2	
6081	1335	1																																							1
6082	1324	1																						1		1															3
6082	1328		1																				1																	2	
6083	848	1																																							1
6083	5274	1																																							1
6084	3051	1	1																					1																3	
6085	3052	1										1																													2
6086	1322	1	1	1																																					3
6087	850	1		1																			1																		3
6088	1311	1	1																																						2
6089	1309	1	1	1																																					3
6090	861	1																																							1
6091	1333	1																																							1
6092	594	1																																							1
6093	1330	2				1				1																															4
6094	5280	1								1																															2
6095	5281	1	1			1			1																																4
6096	4920	1		1																																					2
6100	2703	1	1	1			1	1							1									1																	7
6102	2701	1																																							1
6103	2702	1		1																																					2
6104	2704	1		1																			1		1																4
6105	2705	1								1	1																														3
6106	2706	1	1			1																		1																	4
6107	2707	1	1																					1																	3
6108	2708	1					1				1																														3
6109	2709	1	1	1		1	1																	1																	6
6110	2710	1								1														1																	3
6112	2712	1								1																															2
6113	2713	1																																							1
6114	2714	1	1	2		1																		1																	7
6115	2715					1																																			2
Totalt	MNI/art	122	66	46	1	27	23	12	9	8	5	4	3	3	1	1	1	1	1	1	1	18	19	6	4	3	2	2	1	1	1	1	5	3	1	1	1	405			

nationerna var människa och hund (i knappt 6 % av begravningarna) samt människa, hund och svin (i drygt 5,5 % av begravningarna). På tredje plats kom kombinationen människa och häst som framkom i ca 4 % av begravningarna. Fisk förekom endast i begravningar med fyra andra arter eller flera.

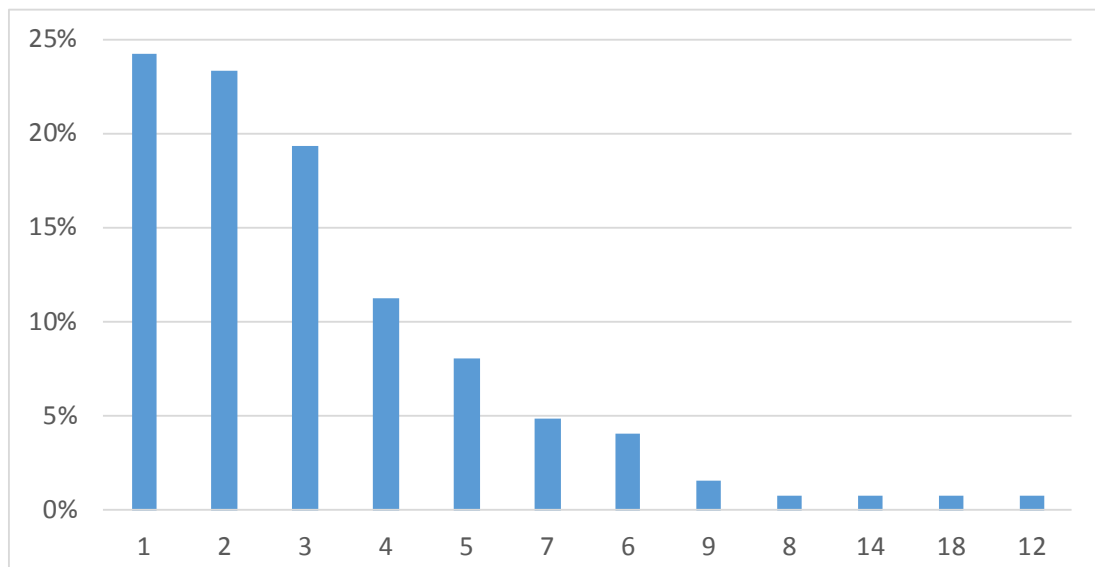
I fjorton begravningar, vilket motsvarar 11 %, kunde fler än en individ av respektive art identifieras, se tabell 5. I fyra av dessa begravningar förekom flera individer av flera arter. Minst två människor konstaterades i fem av begravningarna. I fyra begravningar påträffades minst två svin, i två begravningar minst två hundar och i en begravning minst två hästar. I två begravningar konstaterades minst tre individer av samma art. I den ena av dessa kunde tre hundar identifieras och i den andra tre gäddor.

Minsta antal individer per begravning

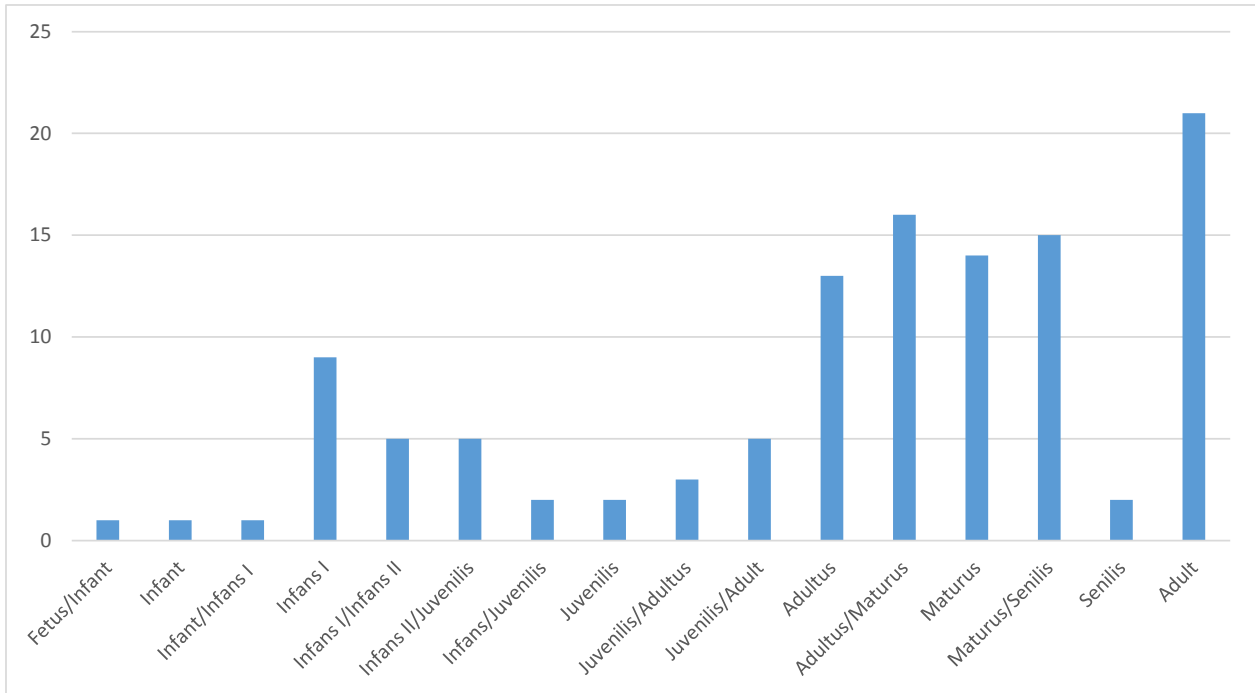
Det var vanligast att en till tre individer (människa/djur) begravdes i en och samma begravning (figur 3). Detta gällde för 67 % av begravningarna. I 20 % av gravarna identifierades minst fyra till fem individer. Sex till sju individer hade gravlagts i 8 % av gravarna. I de resterande 5 % av begravningarna varierade minsta antalet gravlagda mellan åtta och arton individer.

Åldersfördelning av människa

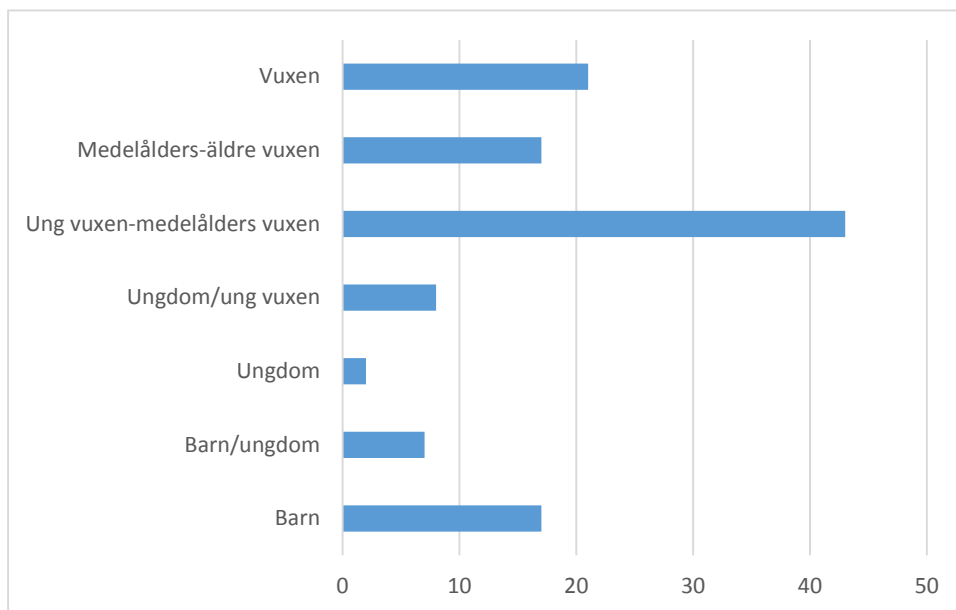
Ålder kunde bedömas för sammanlagt 115 av de 122 identifierade människorna. I flera fall har en mer specifik åldersbedömning kunnat göras. Denna presenteras i anslutning till respektive begravning i *Gravkatalogen* (Lucas & Lucas 2017) eftersom den blir individuell och svåröverskådlig i detta sammanhang. I figur 4 redovisas därför endast den åldersgrupp individerna tillhört. Ibland har bedömningen inte kunnat specificeras till en enda åldersgrupp utan sträcker sig i vissa fall över en eller flera åldersgrupper.



Figur 3. Minsta antal identifierade individer (MNI) per begravning i procent.



Figur 4. Antal individer per åldersgrupp för de 115 människor som kunde åldersbedömas. Fetus: <0 år, Infant: 0-1 år, Infans I: 1-7 år, Infans II: 7-14 år, Juvenilis: 14-20 år, Adultus: 20-35 år, Maturus: 35-50 år, Senilis: >50 år, Adult: <20 år.



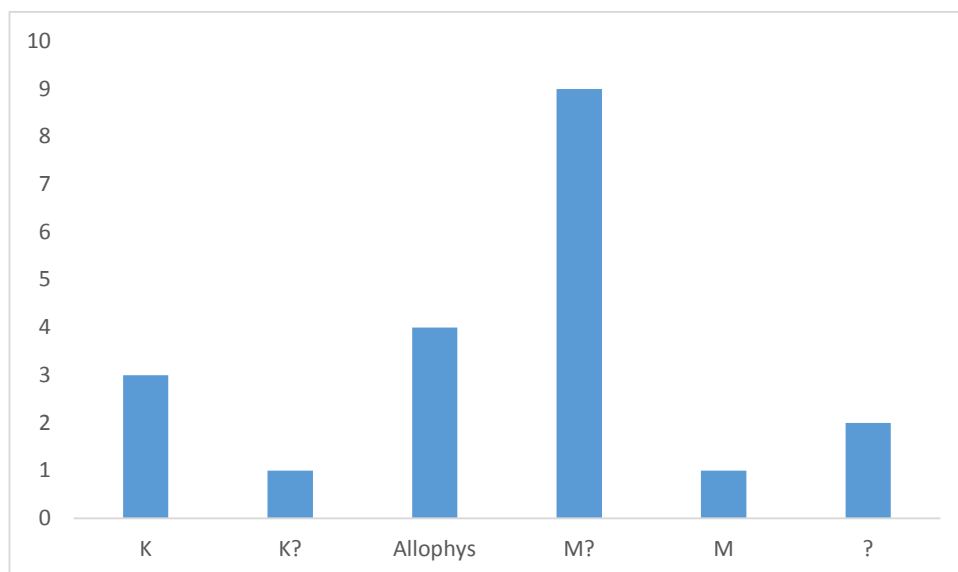
Figur 5. Antal människor i respektive ålderskategori för de 115 individer som kunde åldersbedömas. Barn (0-14 år), barn/ungdom (0-20 år), ungdom (14-20 år), ungdom-ung vuxen (14-35 år), ung vuxen-medelålders (20-50 år), medelålders-äldre vuxen (35 år och äldre) samt vuxen (20 år och äldre).

Nyfödda/spädbarn (*Fetus-Infant*) och ungdomar (*Juvenilis*) uppvisar en lägre representation bland de gravlagda. Vuxna utgör den största gruppen och fördelningen är relativt jämn mellan unga vuxna–medelålders (*Adultus-Adultus/Maturus*) och medelålders–äldre vuxna (*Maturus-Senilis*).

Delas åldersgrupperna in i grövre, till viss del överlappande kategorier, framträder en lite tydligare bild (figur 5). Här blir den största kategorin, unga vuxna till medelålders vuxna, väl synlig. De två näst största grupperna, barn och medelålders till äldre vuxna framträder också klarare. Den förhållandevis stora kategorin ”vuxen” består av individer som endast kunnat konstateras vara fullvuxna. Hur de egentligen fördelar sig mellan unga vuxna–medelålders vuxna och medelålders–äldre vuxna har alltså inte kunnat avgöras och detta skulle förstås kunna påverka resultatet väsentligt.

Könsfördelning av människa

Av de 122 identifierade människorna i de 124 begravningarna var tjugo möjliga att könsbedöma. De som inte kunnat bedömas har antingen varit för unga för att könskaraktärer skall ha hunnit utvecklas eller så har fragment med könskaraktärer saknats, varit för få eller fragmenterade. Fördelning av kön för dessa tjugo individer redovisas i figur 6. En överrepresentation av män framkommer i dessa resultat. Dock utgör andelen individer som kunnat könsbedömas i materialet endast 16 % av det totala antalet gravlagda människor, vilket gör det vanskligt att dra några slutsatser. Som ett led i tolkningen av de individuella begravningarna har de dock en något större potential. Med hänsyn tagen till den inbyggda felmarginalen i könsbedömningen av kremerade individer som redovisas i metodavsnittet, bör resultaten generellt beaktas med försiktighet.



Figur 6. Fördelning av kön i antal individer för de tjugo människor, $N=20$, som kunde könsbedömas. K=kvinna, K?= kvinna? (d.v.s. möjligkvinna), A=allophys (varken typiskt manliga eller kvinnliga könskaraktärer), M?=man? (d v s möjlig man), M= man och ?= en individ med en blandning av både manliga och kvinnliga könskaraktärer.

Patologier, skelettförändringar och trauma

Patologier, skelettförändringar och trauman har endast framkommit på ben från människa. Drygt 30 individer uppvisade olika typer av patologier eller andra förändringar i skelettet. De förändringar som noterats var icke-specifik benreaktion på långa rörben och käkben, ledförändringar i kotleder (*spondylos*) och andra leder inklusive artros, benskörhet (*osteoporos*), anemier, (*cribra orbitalia*) resorption av benmassa i käke (*abscess* och *cloaca*), plack (tandsten) samt tandlossning (*periodontitis*), rotkaries och tillväxtrubbningar som emaljhypoplasier. Olika typer av förändringar i munhålan samt postkraniala (kroppskelettet med undantag av kraniet) icke specifika benreaktioner var de mest frekventa typerna av förändringar. Trauma i form av huggspår har även noterats på ett tiotal rörbensfragment från en människa. En utförligare beskrivning av de patologier, skelettförändringar och trauman som framkommit återfinns i beskrivningen av beninnehållet i respektive grav, se bilagan *Osteologibeskrivningarna* i denna volym.

Referenser

- Acsádi, G. & Nemeskéri, J. 1970. History of Human Life Span and Mortality. Akadémiai Kiadó, Budapest.
- Arcini, C. 1999. Health and Disease in early Lund. *Archaeologica Lundensia* VIII. Lund.
- 2005. Pyre Sites before our eyes. I: Artelius, T. & Svanberg, F. (red.) Dealing with the dead. *Archaeological Perspectives in Prehistoric Scandinavian Burial Ritual*. Riksantikvarieämbetet, Arkeologiska undersökningar, Skrifter nr 65. s. 63–72. Stockholm.
- Arrhenius, B. & Sjøvold, T. 1995. The infant prince from the East found at Old Uppsala. *Laborativ Arkeologi* 8. Stockholm.
- Bass, W.M. 1987. *Human Osteology: a Laboratory and Field Manual*. Missouri Archaeological Society, Columbus, Missouri.
- Berónius Jörpeland, L. (red.). 2017. Projektintroduktion – om det arkeologiska projektet. Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala. Arkeologerna, Statens historiska museer, Societas Archaeologica Upsaliensis och Upplandsmuseet. Rapport 2017:1_2. Stockholm.
- Berónius Jörpeland, L., Göthberg, H., Ljungkvist, J., Seiler, A. & Wikborg, J. 2011. Återigen i Gamla Uppsala. Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala. Arkeologiska förundersökningar. Riksantikvarieämbetet. UV rapport 2011:95. Stockholm.
- Brickley, M. & McKinley, J. (red.). 2004. Guidelines to the Standards for Recording Human Remains. IFA Paper No. 7. IFA (The Institute of Field Archaeologists) och BABAO (British Association for Biological Anthropology and Osteoarchaeology).
- Brothwell, D.R. 1981. *Digging up Bones. The excavation, treatment and study of human skeletal remains*. British Museum National History. Cornell University Press, Ithaca, New York.
- Buikstra, J.E. & Ubelaker, D.H. (red.). 1994. Standards for Data Collection from Human Skeletal Remains. *Archaeological Survey Research Studies* No. 44. Arkansas.
- Bäckström, Y. & Ohlsson, A. 2011. Bilaga 5. Osteologisk analys. I: Berónius Jörpeland, L., Göthberg, H., Ljungkvist, J., Seiler, A. & Wikborg, J. 2011. Återigen i Gamla Uppsala. Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala. Riksantikvarieämbetet. UV rapport 2011:95. Stockholm.
- Cox, M. 2000. Ageing Adults from the Skeleton. In: *Human Osteology in Archaeology and Forensic Science*. s. 61–81. London.
- Cox, M. & Mays, S. 2000. Sex Determination in Skeletal Remains. In: *Human Osteology in Archaeology and Forensic Science*, p. 117–130. London.
- Ferembach, D., Schwidetsky, I. & Stloukal, M. von, 1980. Recommendations for Age and Sex Diagnoses on Skeletons. *Workshop of European Anthropologists. I: Journal of Human Evolution* (9). No. 7, s. 517–538.
- Gansum, T. 2004. Hauger som konstruksjoner: arkeologiske forventninger gjennom 200 år. Diss. Göteborgs Universitet. Göteborg.
- Hamilton, J. 2003. Tomtebodagravfältet. Arkeologisk förundersökning och undersökning. Riksantikvarieämbetet. Dokumentation av fältarbetsfasen 2003:8. Stockholm.
- Gejvall, N-G. 1948. Bestämningar av de brända benen från gravarna i Horn. I: Sahlström, K.E. & Gejvall, N-G. Gravfältet på Kyrkbacken i Horns socken, Västergötland. KVHAAs handlingar. Del 60:2, s. 153–199. Stockholm.
- Gifford, D.P. 1981. Taphonomy and Paleoecology: A Critical Review of Archaeology's Sister Disciplines. I: Schiffer, M.B. (red.). *Advances in Archaeological Method and Theory* 4, p. 365–438. New York.
- Grant, A. 1982. The use of tooth wear as a guide to the age of domestic ungulates. In: Wilson, B. Caroline G. & Payne, S. (red.). *Ageing and Sexing Animal Bones from Archaeological Sites*, BAR British Series 109, s. 91–103. Oxford.
- Graw, M. 2001. Significance of the Classical Morphological Criteria for Identifying Gender Using Recent Skulls. Papers presented at the 9th Biennial Meeting of the International Association for Craniofacial Identification, FBI, Washington, DC, July 24, 2000. I: *Forensic Science Communications* January 2001. Volume 3. Number 1.
- Gustavsson, R., Hennius, A. & Ljungkvist, J. 2015. Are many Vendel and Viking Period gaming pieces made of whale bone? I: *Fornvännen* 2010:110, s. 51–54.
- Habermehl, K.-H. 1975. *Die Altersbestimmung bei Haus- und Labortieren*. Verlag Paul Parey. Berlin.

- Henderson, J. 1987. Factors determining the state of preservation of human remains. I: Boddington, A., Garland A.N., & Janaway R.C. (red.). *Death, Decay and Reconstruction: Approaches to Archaeology and Forensic Science* 4, s. 43–54. Manchester.
- Holck, P. 1986. Cremated Bones. A Medical-Anthropological Study of an Archaeological Material in Cremation Burials. *Antropologiska skrifter* 1, Anatomiske institutt, Oslo Universitet. Oslo.
- Iregren, E. 2002. Bildkompendium Historisk Osteologi, University of Lund, Dep. Of Archaeology and Ancient Studies. Report Series No. 85. Lund.
- Kaliff, A. 1997. Grav och kultplats. Eskatologiska föreställningar under yngre bronsålder och äldre järnålder i Östergötland. Uppsala
- Kjellström, A. 2001. Brända ben. I: Nordahl, E. *Båtgravar i Gamla Uppsala: spår av en vikingatida högreståndsmiljö*. AUN 29. Uppsala.
- 2003. Människorna i slaget – vad benen berättar. I: Syse, B. (red.). *Långfredagslaget. En arkeologisk historia*. Upplandsmuseets skriftserie Nr 3. Uppsala.
- Krogman, W.M. 1962. *The Human Skeleton in Forensic Medicine*. Springfield, Illinois.
- Krogman, W.M. & İşcan, M.Y. 1962. *The Human Skeleton in Forensic Medicine*. Springfield, Illinois.
- Lindqvist, S. 1936. *Uppsala högar och Ottarshögen*. Stockholm.
- Ljungkvist, J., Frölund, P., Göthberg, H. & Löwenborg, D. 2011. Gamla Uppsala – Structural development of a centre in Middle Sweden. *Archaeologisches Korrespondenzblatt RGZM*. Jahrgang 41, 4/11.
- Lucas, M. & Lucas, R. (red.). 2017. *Gravkatalog. Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala*. Arkeologerna, Statens historiska museer, Societas Archaeologica Upsaliensis och Upplandsmuseet. Rapport 2017:1_4. Stockholm.
- Magnell, O., Prata, S. & Sjöling, E. 2017. Att behandlas som ett djur – vendel- och vikingatida djurben från gravar och gårdar. I: Beronius Jörpeland, L., Göthberg, H., Seiler, A. & Wikborg, J. (red.). *at Upsalum – människor och landskapande. Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala*. Arkeologerna, Statens historiska museer, Societas Archaeologica Upsaliensis och Upplandsmuseet. Rapport 2017:1_1. Stockholm.
- McKinley, M. 1989. *Cremations: Expectations, Methodologies and Realities*. I: Roberts, C., Lee, F. & Bintliff, J. (red.). *Burial Archaeology, Current Research, Methods and Developments*. BAR British Series 211, s. 65–77. Oxford.
- Molnar, P. 2001. *Osteologiska analyser. Obrända ben*. I: Nordahl, E. *Båtgravar i Gamla Uppsala: spår av en vikingatida högreståndsmiljö*. AUN 29. Uppsala.
- Nationalencyklopedin. Diagenes. Sundquist, B. <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lang/diagenes> (hämtad 2016-06-17).
- Nicklasson, P. & Iregren, E. 1996. *Storhög från yngre järnålder. Seminariegravning i Skärstads socken, Jönköpings kommun. Samarbete mellan Arkeologiska institutionen på Lunds universitet och Jönköpings museum*.
- Noe-Nygaard, N. 1987. *Taphonomy in Archaeology, with Special Emphasis on Man as a Biasing Factor*. I: *Journal of Danish Archaeology* 6, s. 6–52.
- Petrén, T. 1984. *Lärobok i anatomi. Del 1, Rörelseapparaten*. Stockholm.
- Prata, S. & Sjöling, E. 2017. *Bränt var det här! – en osteoarkeologisk studie av begravningar med bålplatser*. I: Beronius Jörpeland, L., Göthberg, H., Seiler, A. & Wikborg, J. (red.). *at Upsalum – människor och landskapande. Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala*. Arkeologerna, Statens historiska museer, Societas Archaeologica Upsaliensis och Upplandsmuseet. Rapport 2017:1_1. Stockholm.
- Roumelis, N. 2000. *Kremeringar från vikingatida Lovö, Uppland. En metodstudie*. C/D-uppsats, Arkeoosteologiska forskningslaboratoriet, Stockholms Universitet. Stockholm.
- Sigvallius, B. 1994. *Funeral pyres. Iron Age Cremation in North Spånga*. Theses and Papers in Osteology 1. Osteological Research Laboratory. Stockholms universitet. Stockholm.
- Silver, I.A. 1969. *The Ageing of Domestic Animals*. I: Brothwell, D.R. & Higgs, E. (red.). *Science in Archaeology*. London.
- Sjöling, E. 2007. *Bränt, begravt och nedbrutet. Fältoosteologiska studier av brända ben*. I: Notelid, M. (red.). *Att nå den andra sidan. Om begravning och ritual i Uppland*. Arkeologi E4 Uppland – Studier. Volym 2, s. 123–142. Uppsala.
- Smith, R.N. 1969. *Fusion of ossification centres in the cat*. *Journal of Small Animal Practice*, 10, s. 523–530.
- Sten, S. & Vretemark, M. 1988. *Storgravsprojektet. Osteologiska analyser av yngre järnålderns benrika brandgravar*. *Fornvännen* 83.
- Stiner, M.C., Kuhn, S.L., Weiner, S. & Bar-Yosef, O. 1995. *Differential burning, recrystallization, and fragmentation of archaeological bone*. I: *Journal of Archaeological Science* 22, s. 223–237.

Ubelaker, D.H. 1997. Taphonomic Applications in Forensic Anthropology. I: Haglund D. & Sorg M.H. (red.). Forensic Taphonomy. The Postmortem Fate of Human Remains. Boca, Raton & Florida, s. 77–90.

Østigård, T. 2004. Death and Life-Giving Waters. Cremation, Caste, and Cosmogony in Karmic Traditions. Diss. Dept. of Archaeology, Center for Development Studies, Univ. of Bergen.

Administrativa uppgifter

För utförliga administrativa uppgifter hänvisas till projektintroduktionen (Beronius Jörpeland 2017).

SHMM:s dnr: 5.1.1-00031-2015.

Länsstyrelsens dnr: 431-4697-11.

SHMM:s projektnr: A12170.

Koordinatsystem: Sweref 99 TM.

Bilaga. Osteologibeskrivningar

Av Sofia Prata, Emma Sjöling och Rudolf Gustavsson, SAU

GRAV 6001

BEGRAVNING 519

Benförande kontext:

Träkonstruktion 111857 (FB 111941) som tolkats som bålplats, F2660-F2677, F8588

Analysmetod: A

Tolkning: Mindre mängd ben från en yngre vuxen individ (*Adultus*) och fragment från alla kroppsregioner, dock ett fåtal ben från varje kroppsregion. Inga könsindikerande fragment har identifierats. Djurbenen består av en mindre mängd ben från en hund, liten mängd ben från fågel (varav ett fragment från tamhöna) samt en liten mängd ben från mellanstort däggdjur. Hunden representeras av benslag från alla kroppsregioner.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	188,8		X		Adultus	1
Hund	6,9		X		> 1 1/4 år	1
Fågel	1,2			X		
Tamhöna	0,4			X		1
Mellanstort däggdjur	14,8					
Djur	2,2					
Oidentifierat	128,1					
Totalt	342,4					3

Människa

Ålder: Yngre vuxen (*Adultus*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): slät yta på *tabulae*, medeltjocka *tabulae*, medeltjock *diploë*, relativt storporig *diploë*, sammanväxta sömmar *endocranialt* och öppna suturer *ectocranialt*.

Långa rörben (*os longum*): fusionerade epifyser på underarmsben (*ulna*) och strålben (*radius*)

Tänder (*dentes*): relativt smala rotkanaler.

Kön:-

Totalt djur

Vikt (g), totalt: 25,5

Hund

Ålder: > 1 1/4 år

Åldersbedömning: hälben (*calcaneus*) (F); överarmsben (*humerus*): dist-med (F) (> ½ år)

GRAV 6002**BEGRAVNING 521****Benförande kontext:**

Brandlager 105031, F5000-F5009.

Analysmetod: A

Tolkning: Endast lämningar av ett barn yngre än 13 år kunde identifieras i denna begravning (d.v.s. *Infans I-II*). Inga säkra djurben har identifierats.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
FMänniska	23,1		X		< 13 år, <i>Infans I-II</i>	1
Oidentifierat	15,5					
Totalt	38,6					1

Människa

Ålder: Barn (*Infans I-II*), yngre än 13 år

Åldersbedömning: den generella storleken på fragmenten indikerar på att barnet inte hör till de lägsta åldrarna inom intervallet. Sammanväxningsgraden tyder på att individen var yngre än 13 år vid dödstillfället.

Skalltak (*calvarium*): slät yta på *tabulae*, tunna *tabulae*, tunn *diploë*, storporig *diploë*, öppna suturer *endo-* och *ectocranialt*, spretiga suturer.

Fusioneringsgrad: öppna epifysytor på: ledhuvud på strålben (*caput radii*), finger/tåben (*phalanx manus*)

Kön: -

GRAV 6003**BEGRAVNING 584****Benförande kontext:**

Brandlager 113293 (FB113307), F2728-F2767, F8593

Analysmetod: A

Tolkning: En större mängd ben från en medelålders vuxen individ (*Maturus*) och fragment från alla kroppsregioner. Individen har könsbedömts till en möjlig man (M?). Djurbenen består av ben från en hund, en katt, mellanstort däggdjur (sannolikt hund och katt), fågel, varav två fragment av tamhöna, fisk (en kota från gädda), samt obrända tandfragment från en gräsätare, troligtvis får/get.

Anmärkning: Mindre mängd svartgrå eller gråblå (ex. människa: lårben (*femur*)), eller svarta (människa: ländkota (*vert. lumb.*)) vilket tyder på en lägre förbränningsgrad för dessa. Majoriteten var gråvita vilket tyder på en hög förbränningsgrad.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	703,2		X		Maturus	1
Hund	80,3		X		> 1 ½ år	1
Katt	11,9		X		ca 1 ¼ - 2 år	1
Fågel	0,5			X		
Tamhöna	0,2			X		1
Gädda	0,1			X		1
Katt/Fågel	0,6					
Katt/Hund	10					
Liten gräsätare, troligtvis får/get		0,2		X (tand)		1(OB)
Mellanstort däggdjur	94,7					
Djur	27,5					
Oidentifierat	419,4					
Totalt	1348,4	0,2				6

Människa

Ålder: Medelålders vuxen (*Maturus*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): relativt slät yta på *tabulae*, medeltjocka *tabulae*, medeltjock *diploë*, relativt storporig *diploë*, sammanväxta suturer *endocranialt* och pågående sammanväxning eller öppna suturer *ectocranialt*.

Tänder (*dentes*): slutna rötter, relativt smala rotkanaler

Extremiteter: Fusionerade epifyser på långa rörben (*os longum*).

Kön: M?

Könsbedömning: nackben (*occipitale*): nackknölen (*protuberantia occipitalis externa*):

rel. kraftig (grad 4) (M?); pannben (*frontale*): ögonbrynsbågen (*arcus superciliaris*):

relativt grov, välutvecklad (grad 4) (M?); övre ögonhålsranden (*margo supra-orbitalis*):

något rundad, fragmentet är dock från ytterkanten av ögonhålsranden.

Totalt djur

Vikt (g): 225,8 (bränt), 0,2 (obränt)

Hund

Ålder: > 1 ½ år

Åldersbedömning: överarmsben (*humerus*): dist (F) (> ½ år); strålben (*radius*):

prox (F) (> ½ år), dist (F) (> 1 1/2 år), armbågsben (*ulna*): prox (F) (> 1 ¼ år);

lårben (*femur*) prox (F) (> 1 ½ år), dist (F) (> 1 ½ år); skenben (*tibia*):

dist (F) (> 1 ½ år); hälben (*calcaneus*): (F) (> 1 ¼ år)

Katt

Ålder: ca 1 ¼ - 2 år (ca 12,4-23 mån)

Åldersbedömning: överarmsben (*humerus*) dist (F) (> 3-4 mån); strålben (*radius*):

prox (F) (> 6,4 mån); armbågsben (*ulna*): dist (Ö) (< 13,3-23 mån); lårben (*femur*)

dist (F) (>12,4-17,5 mån);

GRAV 6004**BEGRAVNING 527****Benförande kontext:**

Brandlager 104929 (FB112785), F8000-F8016.

Analysmetod: A

Tolkning: En individ, ett barn (*Infans* I-II, d.v.s. 1-14 år), identifierades från brandlagret. Människobenen utgjordes av en mindre mängd ben, men från alla kroppsregioner, framför allt skalltak och långa rörben. En mindre mängd brända djurben framkom där ben från en hund identifierades. Hundbenen kom från alla kroppsregioner. Fåtal obrända tandfragment från idisslare.

Anmärkning: Färgen var svart, svartbrun, gråblå, grå, gråvit, vilket tyder på en dålig till medelhög förbränningsgrad.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	43,5		X		Infans I-II	1
Hund	6,8		X			1
Mellanstort däggdjur	12,8					
Djur	1,8					
Idisslare		0,3		X (tand)		1 (OB)
Oidentifierat	24					
Totalt	88,9	0,3				3

Människa

Ålder: Barn (*Infans* I-II)

Åldersbedömning: tänder (*dentes*): anlag till en permanent kindtand, antingen M1 eller M2, oklart vilken. Endast kronan utvecklad.

Skalltak (*calvarium*): slät yta på *tabulae*, medeltjocka *tabulae*, tunn *diploë*, storporig *diploë*, öppna suturer endo- och ectocranialt, spretiga suturer.

Kön: -

Totalt djur

Vikt (g): 21,4 (bränt), 0,3 (obränt)

Hund

Ålder: -

Åldersbedömning: ej bedömningsbar

GRAV 6005**BEGRAVNING 523****Benförande kontext:**

Brandlager 104731 (FB109681, FB109683, FB110076), F2093-2107, F2262-F2277.

Analysmetod: A

Tolkning: Delar av hela kroppen av en ungdom (*Juvenilis*), hel hund (1,5-2 år), ofusionerade kotor från svin (yngre än 4-7 år), fötter och ofusionerade kotor av får/get (yngre än 4-5 år) samt ben från representerande i stort hela kroppen av fågel. Fragment med öppna tillväxtzoner från ett mellanstort däggdjur, d.v.s. sannolik från en ännu ej fullvuxen individ, har också påträffats. Dessa kan härröra både från svinet och fåret/geten. Även ett obränt emaljfragment av svintand framkom.

Anmärkning: Tre benposter inmätta i fält: 109681, 109683 och 110076. Ingen skillnad i innehåll eller sortering kunde konstateras därför har samtliga ben slagits ihop och registrerats på 109681.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	308		X		13-16 år, Infans II/ Juvenilis	1
Hund	62,4		X		> 2 år	1
Svin	4,3	0,8		X	< 4-7 år	1
Får/Get	5			X	< 4-5 år	
Fågel	0,2		X			1
Mellanstort däggdjur	11,4			X	Juvenil	
Djur	39,4			X		
Oidentifierat	73,2					
Totalt	503,9	0,8				4

Människa

Ålder: Äldre barn/ungdom (*Infans II/Juvenilis*), ca 13-16 år

Åldersbedömning: kranium: släta *tabulae*, jämnt förhållande mellan *diploë* och *tabula*, flera spjälkade fragment, genomsnittligt kranietjocklek: tunn-medeltunn. *Apex dentes* slutna, vilket sker i 11-25 årsåldern.

Fusioneringsgrad: mellersta fingerfalangen (*phalanx 2*) (Ö) < 16 år, strålben (*radius*) nedre leden (Ö), < 23 år, övre leden (F), > 13 år. Lårbenshuvud (*femur*) (Ö) < 20 år.

Flera tillväxtzoner (*facies metafysis*) på långa rörben av oidentifierat benslag påträffades, indikerar att individen var i puberteten vid dödstillfället.

Kotor: bröstkota (*vertebrae thoracice*) (Ö) kotplatta < 25 år. Allt detta indikerar ung individ.

Kön: -

Totalt djur (bränt)

Vikt (g): 128

Hund

Ålder: *Adult* (äldre än 2 år)

Åldersbedömning: n ofusionerad *coccygis* relativt högt upp i svansen (1,5-2 år) dock osäkert underlag för åldersbedömning, övriga fusionerade (äldre än 2 år). Övre strålbensleden (*caput radii*) (F) (> 11-12 mån), nedre vadbensleden (*fibula*) (F) (> 15-18 mån).

Svin

Ålder: < 4-7 år

Åldersbedömning: Bröstkotor (*vertebrae thoracice*) (Ö) (< 4-7 år)

Får/Get

Ålder: < 4-5 år

Åldersbedömning: Bröstkotor (*vertebrae thoracice*) (Ö) (< 4-5 år).

Fågel

Ålder: -

Mellanstort däggdjur

Ålder: Juvenil

Åldersbedömning: metafysytor

Totalt djur (obrönt)

Vikt (g): 0,8

Svin

Ålder: -

GRAV 6006**BEGRAVNING 522****Benförande kontext:**

Brandlager 102483, F2711-2718.

Analysmetod: A

Tolkning: Spridda enstaka delar från samtliga kroppsregioner av människa utom fötter. Individens var äldre än 14 år vid dödstillfället (d.v.s. *Juvenilis/Adult*). Där utöver påträffades ett fotbensfragment från häst, ett rörbensfragment från djur samt en obränd bit av en tandrot från stor gräsätare.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	3,9		X		> 14,5 år, Juvenilis/Adult	1
Häst	0,4			X		1
Stor gräsätare		0,3		X		
Djur	1			X		
Oidentifierat	3,9					
Totalt	9,2	0,3				2

Människa

Ålder: Ungdom/yngre vuxen (*Juvenilis/Adult*), äldre än 14,5 år

Åldersbedömning: Yttre fingerfalangen (*phalanx 3 manus*) (F) > 14,5 år.

Kön: -

Totalt djur (bränt)

Vikt (g): 1,4

Häst

Ålder: -

Kön: -

Totalt djur (obränt)

Vikt (g): 0,3

Stor gräsätare

Ålder: -

GRAV 6007

BEGRAVNING 524

Benförande kontexter:

Brandlager 104384 (FB110154), F2444-F2479, F8585-F8587

Analysmetod: A

Tolkning: Ben från en individ i ungdomsåren, ca 15-19 år gammal (*Juvenilis*), och med fragment från alla kroppsregioner.

Djurbenen består framför allt av häst och hund, men fågel förekommer också.

Tre benfragment har bestämts till tamhöna. Obrända tänder och fragment från en överkäke av svin finns även i materialet.

Anmärkning: majoriteten av fragmenten var grå och gråvita, men en stor andel är även svartgrå, svarta, brunsvarta och bruna, speciellt hästbenen, vilket tyder på en lägre förbränningsgrad för just dessa ben.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del	Ålder	MNI
Människa	296,8		X		Juvenilis	1
Häst	115,1		X		> 3 år	1
Hund	45,2		X		1 1/2 år	1
Svin		2,5		X	< 1 ¼ år	1(OB)
Fågel	1,2			X		
Tamhöna	0,4			X		1
Stor gräsätare	362,7					
Mellanstort däggdjur	48,5	0,1				
Djur	183					
Oidentifierat	1010,4					
Totalt	2063,3	2,6				5

Människa

Ålder: Ungdom (*Juvenilis*), ca 15-19 år

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): slät yta på *tabulae*, relativt tunna *tabulae*, tunn *diploë*, storporig *diploë*, pågående sammanväxning av suturer *endocranialt* och öppna suturer *ectocranialt*, spretiga suturer.

Tänder (*dentes*): inget tandslitage, smala rotkanaler.

Fusioneringsgrad: strålben (*radius*): öppen epifysyta distalt, fusionerad epifysyta proximalt. Dessutom finns ett 20-tal öppna epifysytor från långa rörben (*os longum*) av obestämt benslag.

Kön: -

Totalt djur

Vikt (g): 756,1 (bränt), 2,6 (obränt)

Hund

Ålder: > 1 1/2 år

Åldersbedömning: skenben (*tibia*): prox (F) (> 1 ½ år); lårben (*femur*): prox (F) (> 1 ½ år); dist (F) (> 1 ½ år);

Anmärkning: mellanstor hund

Häst

Ålder: > 3 år

Åldersbedömning: hälben (*calcaneus*): (d) (F) (> 3 år)

Fågel

Ålder: -

Åldersbedömning: -

Arter: Tamhöna

Obränt, djur

Svin:

Ålder: < 1 ¼ år

Åldersbedömning: tänder och överkäksfragment från ungsvin: pd4 och M1 i *maxilla* (s)

GRAV 6008

Tolkning: Det fanns ingen väsentlig skillnad i sammansättning eller annan karaktär mellan materialet från överbyggnaden och det som påträffades i brandlagret och urnan. De kan möjligen ha sammanblandats då överbyggnaden störcs av plöjning.

ÖVERBYGGNAD 6182

Benförande kontexter:

Fyllning gravöverbyggnad 110508, FB111875 (F11051-F11064, F11596)

Analysmetod: A

Tolkning: I överbyggnaden fanns spridda delar av en hel människa som var äldre än 16 år vid dödstillfället (d.v.s. *Juvenilis/Adult*). Även delar av en hund, häst och fågel identifierades. Utöver detta har fragmenten kunnat föras till artgrupperna stort gräsätare, mellanstort däggdjur samt djur. På ett fragment från djur (troligen ett höftben) noterades tre spår av hugg, troligen från styckning.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	26		X		>16 år Juvenilis/Adult	1
Hund	0,4			X		1
Häst	3,3			X		1
Stor gräsätare	27,9					
Mellanstort däggdjur	3,3					
Djur	2,1					
Fågel	0,1					
Oidentifierat	83,8					
Totalt	146,9					3

BEGRAVNING 863

Benförande kontexter:

Brandlager 104411 FB100069, 111485, 111514 (F11000-F11050, F11587-F11590)

Fyllning i urna 111622; FB111624 (F11065-F11093, F11591, F11594)

Analysmetod: A

Tolkning: I begravningen identifierades en yngre vuxen/medelålders person (*Adultus/Maturus*), som bedömts till en möjlig man (M?). I begravningen har även ben från en hund, en häst, någon andfågel och en höna identifierats. Hästen och hunden har styckats innan kremeringen.

Förbränningsgraden varierar stort, från svett till genombränt. Enstaka skalltaksfragment av människa är endast brun-svart brända. Det finns ingen skillnad i sammansättning eller annan karaktär mellan materialet från brandlagret och urnan, undantaget fragmenteringsgraden.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	415,3		X		Adultus/Maturus	1
Hund	24,6		(X)		> 2 år	1
Häst	138,6		X		1,25-3,5 år	1
Stor gräsätare	594,6				< 5 år	
Mellanstort däggdjur	92,1					
Djur	26,4					
Andfågel	0,2			X		1
Tamhöna	2,2		X			1
Fågel	3,7					
Oidentifierat	1280,4					
Totalt	2578,1					5

Människa

Ålder: Yngre vuxen/medelålders vuxen (*Adultus/Maturus*)

Åldersbedömning: skalltaksfragmentens suturer är sammanvuxna på insidan, men inte på utsidan. Förhållandet mellan *diploë* och *tabulae* är jämnt. Det finns en stor variation i tjocklek bland skalltaksfragmenten, men inget som tyder på att flera individer i olika ålder har begravts. Några finger- och tåben med sammanvuxen ledända visar att individen åtminstone är över 16 års ålder. En tand (premolar) är nerliten ända till övergången mellan krona och rot, vilket indikerar en högre ålder.

Kön: M?

Könsbedömning: utseendet hos ögonbrynsbågens *arcus superciliaris* och underkäkens *protuberantia mentale*.

Djur

Totalvikt: 882,4 g

Hund

Hundens första halskota är kluven med ett hugg som går från magsidan ut mot ryggsidan längs ryggradens riktning. Delar av hunden är dåligt brända med ben som fortfarande är brunt. Kotor med sammanvuxna plattor Inga element från de nedre extremiteterna har identifierats som hund, men fragment av en lårbenskula utan närmare artindikerande karakteristika kan vara från denna individ. I kombination med huggspåren på övre kroppsdelen är detta en intressant observation, men då graven även är störd av plöjning kan man endast spekulera kring denna sammansättning.

Häst

Förbränningsgraden på hästbenen varierar från något brunsvarta till helt vitbrända. Ett tåben med sammanvuxen ledända tillsammans med ett lårben där lårbenskula inte vuxit samman med resten av benet ger en ålder mellan 1,25 och 3,5 år. Alla kroppsdelar finns representerade, men den totala mängden ben är relativt liten för en häst. Ingen annan stor djurart har identifierats i materialet så troligen utgörs hela gruppen "stor gräsätare" av hästen.

Stor gräsätare

Av någon stor gräsätare finns en huggen led, troligen ett lårbenshuvud av häst, och en delad kota, också den troligtvis av en häst. Kotan är delad tvärs över ryggradens riktning.

Trots att det sannolikt är hästen som är styckad tvärs över ryggraden finns samtliga kroppsregioner representerade i begravningen.

Fågel

En andfågel av ospecifik art finns i materialet representerad av ett lårben. Delar från vinge och ben av en höna finns också.

GRAV 6009

BEGRAVNING 596

Benförande kontext:

Fyllning 136136 (FB136138) i urna 136127, F8561-F8583

Brandlager 135966 (FB136146, FB136154, FB136160, FB136162) (undersökt i 4 kvadranter varav i NV-kv. ca 4,4 kg ben, NÖ-kv. ca 3,5 kg ben, SÖ-kv. ca 1,3 kg ben och SV-kv. ca 3,8 kg ben). Benmaterialet från kvadranterna har slagits ihop och där FB 136146 (=NV-kv.) använts vid registreringen. F8594-F8738

Tramplager 135995 (FB138618, FB137754, FB137756, FB137815, FB138716), F8548-F8560

Analysmetod: A

Tolkning:

Begravningen var den som innehöll störst benmängd av alla de undersökta begravningarna - ca 12,6 kg ben, varav ca 12 kg framkom i brandlagret. Den innehöll även flest antal identifierade individer på gravfältet – 19 stycken. Benen från människa kom dels från en medelålders vuxen (*Maturus*), där könsbedömningen har resulterat i en möjlig man (M?). Benslagen kommer från hela kroppen, d.v.s. alla kroppsregioner. Individens underkäke hade benhinne-/benmärgsinflammation.

Förutom den vuxne identifierades även enstaka mjölk tänder och anlag till permanenta tänder samt en del av en överkäke från ett barn. Resterande benslag från barnet återfanns inte. Barnet har bedömts vara i åldern ca 4-6 år (d.v.s. *Infans I*), utifrån en nedsliten mjölk molar (dm) och ett anlag från en hörntand eller premolar samt en hålighet för den permanenta tanden M1 (första bakre kindtanden) vilken bryter ut vid ca 6-års ålder.

När det gäller djur har ben från hund, häst, får/get, svin, nötboskap, fågel och fisk identifierats. Även en bit av bearbetat horn från hjorddjur identifierades (F8738). När det gäller att komma fram till om djuren har varit hela, eller om endast delar av kropparna har funnits bland benen, har detta försvårats eftersom flera individer av samma art har identifierats. En stor mängd har endast identifierats till artgruppen stor gräsätare, vilken inkluderar häst och nöt. Antalet identifierade benslag till nötboskap är begränsat men flertalet övriga nötkreaturben kan gömmas i gruppen stor gräsätare, vilket gör det svårt att avgöra om djuret var helt eller bara bestod av vissa kroppsdelar.

Totalt har tre hundar, en häst, tre får/getter, ett svin, ett nötkreatur, samt delar av ett hjortdjur identifierats. Hästen, hundarna, sannolikt fåren/getterna samt svinet bestod av benslag från hela kroppen (räknat på antalet individer). Hjortdjur har tolkats som att endast delar av kroppen har kremerats. Som nämnts är det osäkert huruvida nötboskap bestod av benfragment från ett helt djur eller del av kroppen.

Åldersmässigt har flertalet juvenila djur framkommit: en hund, svinet, ett får eller en get och en kalv.

Från en relativt stor mängd fågelben identifierades duvhök, berguv, tamhöna, gåsfågel och trastfågel. Även här har det varit svårt att avgöra om fåglarna har deponerats hela. Från ett fåtal fiskben har laxfisk identifierats. Det har inte gått att avgöra om fågelarterna och fiskarterna kremerades hela eller om endast delar av dem kremerades.

Fyllningen i urnan bestod av drygt 500 gram brända ben. Sannolikt kommer benen i urnan från samma kremering som benen i brandlagret, även om inga passningar har gjorts mellan benfragmenten från de båda kontexterna. I stort sett framkom samma arter och artgrupper som identifierades i brandlagret.

I tramlagret framkom en mindre mängd ben varav samtliga identifierade kom från djur (häst, nötboskap, stor gräsätare, mellanstort däggdjur). Samtliga var brända förutom ett obränt ben från ett skulderblad av nötboskap.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	562,9		X (Mat)	X (Inf)	Ind. 1: Maturus + Ind. 2: Infans I (ca 4-6 år)	2
Hund	323,7		X		Ind. 1: < 6 mån, Ind. 2: ca 1 ¼ år, Ind. 3: < 1 ½ år	3
Häst	258,4		X		> 4 1/2 -5 år	1
Får/Get	50,7		X?		Ind. 1: < ¼ år Ind. 2: > ¼ år Ind. 3: -	3
Svin	39,6		X?		< 2 år	1
Nötboskap	36,7	10,3		X?	< 2-2 1/2 år	1
Fisk	0,5					
Laxfisk, sannolikt sik	0,4					1
Fågel	46,7					
Gåsfågel	2					1
Trastfågel	0,1					1
Tamhöna	0,2					1
Duvhök	0,2					1
Berguv	0,1					1
Hjortdjur	2,9			X		1
Mellanstort däggdjur	408,3					
Stor gräsätare	1084,4					
Idisslare	5,4*					
Djur	338,7					
Oidentifierat	9427,4					
Totalt	12589,3*	10,3				18

Människa

MNI: 2

Individ 1:Ålder: Medelålders vuxen (*Maturus*)Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): skrovlig yta på *tabulae*, medeltjocka *tabulae*, tunn-medeltjock *diploë*, rel. storporig *diploë*, sammanväxta suturer *endocranialt* och pågående sammanväxning eller slutna suturer *ectocranialt*.Tänder (*dentes*): slutna rötter, relativt smala rotkanaler.

Kön: M?

Könsbedömning: pannben (*frontale*): ögonbrynsbågen (*arcus superciliaris*): relativt grov, välutvecklad (grad 4) (M?); övre ögonhålsranden (*margo supra-orbitalis*): något rundad, grad 3 av 5 (?); nackben (*occipitale*): nackknölen (*protuberantia occipitalis externa*): rel. kraftig (grad 4) (M?); tinningben (*os temporale*): vårtutskottet (*processus mastoideus*): (s): ej helt intakt, grad 3 av 5 (?);Patologi/skelettförändringar: underkäken (*mandibula*) vid de bakre kindtänderna: ickespecifik benpålagring, d.v.s. benhinne-/benmärgsinflammation (*periostitis/osteomyelitis*) med kompakt benpålagring med läkt eller påbörjad läkning ("sclerotic").**Individ 2:**

Endast ett fåtal benfragment identifierade.

Ålder: Yngre barn (*Infans I*), ca 4-6 årÅldersbedömning: överkäke (*maxilla*): kavitet för anlag till permanent tand (bakre kindtand, M2) (ca 4-6 år gammal).Tänder (*dentes*): resorberande tand samt nedsliten emalj till mjölkttand (dm, kindtand), anlag till permanent tand (premolar eller hörntand)

Kön: -

Totalt djur

Vikt (g), totalt: 2599 brända ben, 10,3 obrända ben.

Hund

MNI: 3

Ålder: 1 hundvalp (< 6 mån); 1 st. ca 1 ¼ år; 1 st. > 1 ½ år

Åldersbedömning:

Individ 1: < 6 mån: skulderblad (*scapula*): prox (Ö) (d). MNI:1 (< 6-7 mån); strålben (*radius*): prox (Ö) (d) (< 1/2-2/3 år); strålben (*radius*): dist epi (Ö) (d) (< 1 1/2 år); armbågsben (*ulna*): dist + dist epi (Ö) (d) (< 1 1/4 år); lårben (*femur*): dist epi (Ö) (< 1 1/2 år); mellanhands-/mellanfotsben (*metapodium*): dist (Ö) + dist epi (Ö). MNE: 11 (< 1/2 år);**Individ 2: ca 1 ¼ år:** armbågsben (*ulna*): (prox (F) (> 1 ¼ år). MNI:3; armbågsben (*ulna*): dist (Ö) (< 1 ¼ år). MNI: 1. En hund har således åldern av ca 1 ¼ år.**Individ 3: > 1 ½ år:** lårben (*femur*): prox (F) (s). MNI:1 (> 1 1/2 år); skenben (*tibia*): prox (F) (d). MNI:1 (> 1 1/2 år);

Häst

Ålder: > 4 1/2 -5 år

Åldersbedömning: höftben (*coxae*): *acetabulum-ischii* (s) (F) (> 4 1/2 -5 år);**Får/get**MNI: 3 (tinningben (*temporale*): *bulla tympanica* (3s+1d))

Ålder:

Individ 1: lamm (< 1/4 år);**Individ 2:** > 1/4 årÅldersbedömning: fusionerade långa rörben (*os longum*): överarmsben (*humerus*):
dist (F) (s) (> 1/4 år);ofusionerade långa rörben (*os longum*): strålben (*radius*): prox (Ö) (s) (< 1/4 år);
strålben (*radius*): dist (Ö); dist epi (Ö) (1s+2d). MNI:2 (< 3 1/2 år); armbågsben (*ulna*):
prox (Ö) (s+d) (< 3-3 1/2 år); lårben (*femur*): dist-med (Ö) (d) (< 3 1/2 år); lårben
(*femur*) dist epi (Ö) (2s). MNI:2. (< 3-3 1/2 år); lårben (*femur*) prox (Ö) (< 3 1/2 år);
skenben (*tibia*): prox (Ö) (s) (< 3 1/2 år); skenben (*tibia*): dist epi (Ö) (2s) (< 3 1/2 år);
MNI:2; hälben (*calcaneus*): (s+d) (Ö) (< 3 år);**Svin**

Ålder: < 2 år

Åldersbedömning: skenben (*tibia*): dist +dist epi (Ö) (d) (< 2 år); skenben (*tibia*):
prox +prox epi (Ö) (s+d). (< 3 1/2 år); armbågsben (*ulna*): prox (Ö) (s) < 3-3 1/2 år;
strålben (*radius*): dist (Ö) (s) (< 3 1/2 år); vadben (*fibula*): dist (Ö) (d) (< 2 1/2 år);
Tänder (*dentes*): Flertalet tandanlag till permanenta tänder.**Nöt**

Ålder: < 2-2 1/2 år

Åldersbedömning:

skenben (*tibia*): prox (d) (Ö) (< 2-2 1/2 år);Obränt ben (tramlager 135995): skulderblad (*scapula*): *cavitas glenoidalis* (F)
(> 7-10 mån.)**Fisk**

MNI: 2

Arter:

Laxfisk: 2 kotor, fågel av obestämd art (ej laxfisk): kota.

Fågel

MNI: 5

Arter:

Berguv: *phalanx* 3: prox ledDuvhök: *phalanx* 3: 3 st.Gåsfågel: överarmsben (*humerus*): prox (d) (F); *carpometacarpus*: prox (s) (F),
dist diaf (d); *tibiotarsus*: prox (s) (F), dist (s) (F)Tamhöna: *coracoideum*: prox (s+d) (F)Trastfågel: *carpometacarpus*: prox (d) (F)

Fyllning 136136 (FB136138) i urna 136127, F8561-F8583

Art	Vikt (g)
Människa	24,5
Hund	2,8
Häst	9,6
Nötboskap	4,6
Svin	2
Får/Get	1,4
Fågel	2
Mellanstort däggdjur	18,1
Stor gräsätare	50,4
Djur	1,5
Oidentifierat	431
Totalt	547,9

Tramplager 135995 (FB138618, FB137754, FB137756, FB138715, FB138716), F8548-F8560

Art	Vikt (g)
Häst	2
Nötboskap	10,3
Stor gräsätare (Bovidae sp./Cervidae sp.)	2,2
Mellanstort däggdjur	0,6
Djur	19,1
Oidentifierat	4,7
Totalt	38,9

Brandlager 135966 (FB136146, FB136154, FB136160, FB136162), F8594-F8738

Art	Vikt (g)
Människa	538,4
Hund	320,9
Häst	246,8
Får/Get	49,3
Svin	37,6
Nötboskap	32,1
Idisslare	5,4
Hjortdjur	2,9
Fågel	44,7
Gåsfågel	2
Tamhöna	0,2
Duvhök	0,2
Trastfågel	0,1
Berguv	0,1
Fisk	0,5
Laxfisk	0,4
Stor gräsätare	1031,8
Mellanstort däggdjur	389,6
Djur	318,1
Oidentifierat	8991,7
Totalt	12012,8

GRAV 6010**BEGRAVNING 597****Benförande kontext:**

Brandlager 129135 (FB129307), F8213-F8251

Analysmetod: A

Tolkning: Begravningen 597 innehöll ben från en yngre vuxen individ (*Adultus*). De könsindikerande fragmenten tyder på en man (M). Sjukliga förändringar har iakttagits på distala leden (medialt) till tummens första och andra fingerben (ledförändringar med osteofyter) samt i underkäken (*mandibula*) där benmassan har resorberats (ev. abcess). Ben från en hel vuxen hund samt ben från fågel, varav ett fragment från andfågel och tre fragment från tamhöna, har även identifierats från begravningen.

Anmärkning: Enstaka skalltagsfragment från människa var svarta med ett tunt skikt med ev organisk vävnad på insidan. Enstaka fragment från hund (bl.a. höftben, lårbenskula) var svarta. Övriga var gråvita till färgen, vilket tyder på en hög förbränningsgrad. Benfragmenten i begravninng 597 var ej speciellt sotiga (jfr med begravninng 5275 med mycket sotiga ben).

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	327,8		X		Adultus	1
Hund	35,1		X		> 1 år	1
Fågel	0,9		X			
Tamhöna	0,5		X			1
Andfågel	0,3		X			1
Mellanstort däggdjur	72,8					
Djur	2,7					
Oidentifierat	323,9					
Totalt	764					4

MänniskaÅlder: Yngre vuxen (*Adultus*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): slät yta på *tabulae*, medeltjocka *tabulae*, tunn *diploë*, rel storporig *diploë*, öppna sömmar eller pågående sammanväxning *endocranialt* och öppna suturer *ectocranialt*.

Tänder (*dentes*): relativt smala rotkanaler. Nedsliten krona ner till roten på PM eller C.

Kön: M

Könsbedömning: nackben (*occipitale*): nackknölen (*protuberantia occipitalis externa*): mycket kraftig (grad 5) (M); pannben (*frontale*): ögonbrynsbågen (*arcus superciliaris*): grov, välutvecklad (grad 5) (M), övre ögonhålsranden (*margo supra-orbitalis*): rundad och grov (grad 5) (M).

Patologi/skelettförändringar: Beninflammation: resorption av benmassa i underkäken (*mandibula*) vid alveoler för framtand och hörntand. Ev. abcess. Fingerben: ledförändringar (osteofyter) på distala leden (medialt) till tummens första och andra fingerben (*phalanx* 1 och 2 manus tillhörande *metacarpale* I).

Totalt djur

Vikt (g), totalt: 112,3

Hund

Ålder: > 1 år

Åldersbedömning: strålben (*radius*): prox (d) (F) (> 1/2 år); överarmsben (*humerus*): prox (d) (F) (> 1 år), dist (s+d) (F) (> 1/2 år); höftben (*coxae*): *acetabulum-iliun* (d) (F).**Fågel**

Arter:

Tamhöna: MNI: 1.

Andfågel: MNI: 1.

BEGRAVNING 5275**Benförande kontext:**

Brandlager 128735 (FB130799), F8252-8278

Analysmetod: A

Tolkning: Sekundärbegravningen 5275 har ben från en medelålders vuxen/äldre vuxen individ (*Maturus/Senilis*) som har könsindikerande benfragment från kraniet men där dessa varken varit av manliga eller kvinnliga drag (d.v.s. en allophys). Ben från en hel vuxen hund (som inte är densamma som i begravninng 597) har identifierats.

Anmärkning: mycket sotiga benfragment (jfr med begravninng 597 som inte var speciellt sotiga).

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	256,1		X		Maturus/Senilis	1
Hund	43,2		X		> 1 ½ år	1
Mellanstort däggdjur	27,2					
Djur	17,1					
Oidentifierat	279,5					
Totalt	623,1					2

MänniskaÅlder: Medelålders vuxen/äldre vuxen (*Maturus/Senilis*)Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): tjocka *tabulae*, medeltjock *diploë*, finporig *diploë*, skrovlig yta på *tabulae*, sammanväxta sömmar *endocranialt* och pågående sammanväxning eller sammanväxta sömmar *ectocranialt*.

Kön: Allophys

Könsbedömning: nackben (*occipitale*): nackknölen (*protuberantia occipitalis externa*) (grad 3); pannben (*frontale*): ögonbrynsbågen (*arcus superciliaris*): något upphöjd (grad 3), övre ögonhålsranden (*margo supra-orbitalis*): något rundad (grad 3).**Totalt djur**

Vikt (g), totalt: 87,5

Hund

Ålder: > 1 ½ år

Åldersbedömning: överarmsben (*humerus*): prox (s) (F) (> 1 år); strålben (*radius*): prox (d) (F) (> 1/2 år); lårben (*femur*) prox (F) (> 1 1/2 år), dist-lat (d) (F) (> 1 ½ år), skenben (*tibia*): prox-lat (s) (F) (> 1 ½ år), dist (s+d) (F) (> 1 ¼ år), vadben (*fibula*): dist (d) (F).

GRAV 6011**BEGRAVNING 590****Benförande kontexter:**

Brandlager 124280 (FB130414), F8021-F8034

Fyllning 130802 (FB130816) i urna 130763, F8017-F8020.

Analysmetod: A

Tolkning: I fyllningen till urnan framkom endast 2 gram ben, varav ett fragment sannolikt kommer från en ung individ (en ofusionerad epifysyta från människa). Det är troligt att dessa ben hör samman med resten av benen från brandlagret 142480. En individ, ett äldre barn, identifierades från brandlagret. Barnet tillhör sannolikt åldersgruppen *Infans II*. Eventuellt kan det vara en ungdom (*Juvenilis*), d.v.s. mellan 14-20 år. Människobenen utgjordes av ben från alla kroppsregioner, men framför allt skalltak och långa rörben med välbevarade epifyser. Inga djurben har identifierats från begravningen. Sannolikt tillhör de oidentifierade benen också människa.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	247		X		Infans II/ev Juvenilis	1
Oidentifierat	237,1					
Totalt	484,1					1

Människa

Ålder: Äldre barn, *Infans II*, ev Ungdom (*Juvenilis*), äldre än 5 år

Åldersbedömning: tänder (*dentes*): spetsiga rötter, rötter till mjölkttänder.

Skalltak (*calvarium*): slät yta på *tabulae*, tunna *tabulae*, tunn *diploë*, storporig *diploë*, öppna suturer endo- och ectocranialt, spretiga suturer.

Långa rörben (*os longum*): öppen epifysyta på:

strålben (*radius*): prox (< 13-19 år), lårben (*femur*) prox (< 15-20 år), finger-/tåben (*phalanges manus* (< 14,5-16 år)/*pedis* prox (< 14-15,5 år)), mellanhands-/mellanfotsben (*metacarpalia/metatarsalia*) dist (< 12-22 år).

Fusioneras atlas: arcus ant. (> 5-6 år)

Liten storlek på hand- och fotrotsben, mellanhands-/mellanfotsben, fingerben/tåben.

Kön: -

Totalt djur

Ej identifierat

GRAV 6012**BEGRAVNING 851****Benförande kontext:**

Brandlager 135531, F2769-2775

Analysmetod: A

Tolkning: Endast ben från människa har med säkerhet identifierats i det kraftigt störda brandlagret. Det kan dock inte uteslutas att det bland de oidentifierade benen finns lämningar av djur. De identifierade benen kommer troligtvis från en yngre vuxen/medelålders vuxen (*Adultus/Maturus*).

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	41,5			X	Adultus/Maturus	1
Oidentifierat	24,0					
Totalt	65,5					1

Människa

Ålder: Yngre vuxen/medelålders vuxen (*Adultus/Maturus*)

Åldersbedömning: tunn *tabulae* med slät yta, tunn samt finporig *diploë*, sammanväxta invändiga (*endocraniala*) kraniesömmar (*suturer*) och pågående sammanväxning eller sammanväxta sömmar utvändigt (*ectocranialt*). Något motsägelsefull åldersbedömning då skalltaget indikerar ung vuxen medan pågående sammanväxning av skallsömmar kan tyda på medelålder, dock är sammanväxningsgraden en osäker metod.

Kön: -

Könsbedömning: Endast ett skadat fragment påträffat vilket inte är tillräckligt för bedömning. Del av tinningbenets *processus mastoideus*, ursprunglig storlek har ej kunnat avgöras p.g.a. fragmentering men muskelfästet är dock minst medelstort vilket innebär att det inte har en helt typisk kvinnlig morfologi.

GRAV 6013**ÖVERBYGGNAD 6166****Benförande kontexter:**

Mantel som täckte primärbegravningen 122292; PM131165 (F11549-F11553)

Mantel under sekundärbegravningar 133557; FB133966 (F11546-F11548)

Analysmetod: A

Tolkning: I manteln 133557 under sekundärbegravningen identifierades delar från en vuxen människa. Inga djurben påträffades.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	9,4			X	Adult	1
Oidentifierat	9					
Totalt	18,4					1

I makroprov 131165 från manteln 122292 som täckte primärbegravningen finns enstaka fragment av en vuxen människa och två fragment djurben. Inga artidentifieringar har kunnat göras.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	4,1			X	Adult	1
Djur	0,3					1
Oidentifierat	11,2					
Totalt	15,6					2

BEGRAVNING 829

Benförande kontexter:

Brandlager 134820; FB135099, 135101, 135097, 135103 (fyra kvadranter sammanslagna under nummer FB135097), PM138614 (F11493-F11517)

Analysmetod: A

Tolkning: Primärbegravning i gravhög 6013. Materialet är något sotigt. Brandlagret innehåller ben från en medelålders vuxen/äldre vuxen individ (*Maturus/Senilis*). I brandlagret finns också delar av en hel hund, ett helt får eller en get, samt enstaka fragment av en stor gräsätare.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	159,6		X		Maturus/Senilis	1
Hund	22,5		X		> 2 år	1
Får/get	11,7		X			1
Stor gräsätare	2,4			X		1
Mellanstort däggdjur	86,6					
Djur	30,2					
Oidentifierat	606,7					
Totalt	919,7					4

Människa

Ålder: Medelålders vuxen/äldre vuxen (*Maturus/Senilis*)

Åldersbedömning: Åldern bedöms utgående från skalltakens utseende. *Diploën* är storporig och ytorna är skrovliga och buckliga. *Tabula interna* är något förtunnad och suturerna är under pågående sammanväxning.

Kön: -

Djur

Totalvikt: 153,4 gram

En hel hund finns i brandlagret. Individens ålder på över två år, baserat på förekomsten av kotor där plattan vuxit samman med kroppen.

Delar representerande ett helt får eller en hel get finns i brandlagret. De fragment av horn som finns tyder snarare på att djuret är ett får än en get på grund av den rundade kurvaturen på tvärsnittet, men fragmenten är för skadade för en säker identifiering.

Enstaka röbensfragment av någon stor gräsätare finns i begravningen. Dessa är svart-vit brända.

BEGRAVNING 3905

Benförande kontexter:

Brandlager 121241; FB131511 (F11518-F11536)

Brandlager;121254; FB130966 (F11542-F11545)

Fyllning i urna 131313; FB131314 (F11537-F11541)

Analysmetod: A

Tolkning: Sekundärbegravning i gravhög 6013. Benen från brandlager 121254 är mindre sotiga jämfört med materialet från brandlager 121241 och fyllningen 131313 i urnan, men det finns inget som tyder på att det skulle röra sig om flera individer eller olika begravningar. Inga djurben har dock noterats i kontexten.

Den gravlagda människan tolkas vara i medelåldern (*Maturus*). I benmaterialet finns även delar från en hel hund över 5-8 månaders ålder, tänder och ett tåben från ett svin över 1-2 års ålder, någon fågel samt en obränd tand av en häst som har placerats i urnan.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	213,2		X		Maturus	1
Hund	14		X		> 5-8 mån	1
Svin	1,3			X	> 1-2 år	1
Häst		27		X (tand)		1 (OB)
Mellanstort däggdjur	33,2					
Djur	6,1					
Fågel	0,1					1
Oidentifierat	559,3					
Totalt	827,2	27				5

Människa

Ålder: Yngre vuxen/medelålders vuxen (*Adultus/Maturus*)

Åldersbedömning: Skalltaket har grovporig *diploë*, förtunnad inre *tabula* och porig utsida.

Kön: -

Djur

Totalvikt: 81,7 gram

Hundens hela kropp med undantag för kotor och revben finns representerad.

Fusionerade leder finns på överarmsbenen, tåben, hälben och ett skenben vilket ger en ålder över 5-8 månader.

Svin finns endast representerat av några tandfragment och ett andra tåben.

Tåbenet har en sammanvuxen ledplatta vilket ger en ålder på över 1-2 år.

Fragmenten av mellanstort däggdjur kan vara delar av både svinet eller hunden.

I urnan har en obränd hästtand placerats.

BEGRAVNING 3906**Benförande kontexter:**

Brandlager 131978; FB132169, 132170, 132178, 132972, PM132179 (11554-11575)

Analysmetod: A

Fyndenheterna (FB) är inmätta som punkter inom lagret. Det som skiljer dem åt är att FB132169 och 132170 endast innehåller människoben förutom två mycket små fragment obränd tandemalj, och FB132972 och 132178 innehåller människa och hund. De två förstnämnda är inmätta i lagrets södra och sydöstra del, och de två senare i lagrets nordligare del. Enheterna har slagits ihop till två istället för fyra, FB132169 (av 132169 och 132170) och FB132178 (av 132178 och 132972).

Tolkning:

Sekundärbegravning i gravhög 6013. Den begravda individen var ett barn i 3-7 års ålder. I begravningen har även en vuxen hund identifierats.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	74,5				Infans I, 3-7 år	1
Hund	12,4		X		> 2 år	1
Mellanstort däggdjur	18,5					
Djur		0,1				
Oidentifierat	73,3					
Totalt	178,7	0,1				2

Människa

Ålder: Yngre barn (*Infans I*); ca 3-7 år

Åldersbedömning: Ett fragment av ett färdigt tandanlag som kan vara antingen M1 eller M2 finns i materialet. Är det M1 är åldern ca 3 år, är det M2 är åldern ca 7 år. Resterande delar av skelettet tyder snarare på åldern ca 7 år på grund av robustiteten hos de långa rörbenen.

Kön: -

Djur

Totalvikt: 31,0 gram

Av djur finns som enda identifierade arten hund. Samtliga kroppsdelar finns representerade och då ryggkotornas plattor vuxit samman med kotkroppen kan åldern bestämmas till minst två år.

GRAV 6014**BEGRAVNING 853****Benförande kontexter:**

Brandlager 122465, 5014-5016

Analysmetod: A

Tolkning: Endast ett fragment har med större sannolikhet kunnat sägas komma från människa i denna begravning. Fragmentet var en del av en ögonbrynsbåge från ett yngre barn (*Infans I*). Åldersbedömningen bör dock betraktas som osäker eftersom den baseras på ett enda fragments storlek och morfologi. Rörbensfragment från en mycket ung individ av oidentifierad art identifieras också. Eftersom inga djurben kunnat konstateras är det sannolikt att även de oidentifierade fragmenten härrör från barnet.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	0,1			X	Infans I	1
Oidentifierat	0,4			X	Juvenil	
Oidentifierat	0,6					
Totalt	1,1					1

MänniskaÅlder: Yngre barn (*Infans I*)

Åldersbedömning: Troligen i det nedre spannet av *Infans I* med utgångspunkt ifrån storleken och morfologin på fragmentet. Åldersbedömningen bör dock betraktas som osäker eftersom den baseras på ett enda fragments storlek och morfologi.

Kön: -

GRAV 6015**BEGRAVNING 3055****Benförande kontext:**

Brandlager 133982 (FB134057), F8087-8109

Analysmetod: A

Tolkning: Större mängd ben från en medelålders vuxen/äldre vuxen individ (*Maturus/Senilis*) samt fragment från alla kroppsregioner. Inga könsindikerande fragment har identifierats.

Mycket liten mängd ben från djur. Enda djurart som identifierats är hund (svanskota). Fåtal övriga djurben i materialet.

Patologi/skelettförändringar: Benhinne-/benmärgsinflammation på långa rörben (bl.a. skenben), inflammatoriska ledförändringar på andra halskotan, överarmsbenets ledhuvud, strålbenets ledhuvud och armbågsbenets distala led.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	300,5		X		Maturus/Senilis	1
Hund	0,1			X		1
Mellanstort däggdjur	0,8					
Djur	0,2					
Oidentifierat	218,7					
Totalt	520,3					2

Människa

Ålder: Medelålders vuxen/äldre vuxen (*Maturus/Senilis*)

Åldersbedömning: tänder (*dentes*): smala rotkanaler, slutna och spetsiga rötter.

Skalltak (*calvarium*): skrovlig yta på *tabulae*, medeltjocka *tabulae*, relativt tunn *diploë*, relativt storporig *diploë*, sammanväxta suturer *endocranialt* och pågående sammanväxning *ectocranialt*.

Kön: -

Patologi/skelettförändringar: benhinne-/benmärgsinflammation

(*periostitis/osteomyelitis*) på skenbenets (*tibia*) diafys samt på ytterligare ett antal långa röbensfragment (*os longum*) av obestämt benslag.

Inflammatoriska ledförändringar:

Kraftig förändring på ledhuvudet på ett revben (*caput costa*).

Liten osteofyt på ledytan till andra halskotans utskott (*fac art ant på dens axis*).

Makroporositet på höger överarmsbenets (*humerus*) ledhuvud (*caput, prox-ant* med *tub minus*). Förändringen ser inte ut som en förslitningsskada.

Förändringar på stålbenet (*radius*) proximala led med liten grad av benutväxter (s.k. osteofyter/lipping) samt på armbågsbenets (*ulna*): distala led.

Osteofyter är ett tecken på kronisk ledsjukdom (*osteoarthritis* eller eng. "degenerative joint decease") och hittas ofta på äldre individer, d.v.s. är åldersrelaterad (se ålderbedömning).

Totalt djur

Vikt (g): 1,1

Hund:

Ålder: -

Åldersbedömning: -

GRAV 6016

BEGRAVNING 849

Benförande kontext:

Fyllning 138919 (FB138920) i urna 138912, F8110-F8129

Brandlager 136339 (FB138857, FB138859, FB138863, FB138865, FB139015).

Samtliga FB från kvadranterna har slagits samman och endast FB139015 har använts, F8130-F8212

Analysmetod: A

Tolkning: En och samma individ-/er har identifierats i fyllningen (138919) till urnan och i brandlagret (136339), bl.a. finns passningar mellan benfragment från människa och hund, både från urnan och från brandlagret. Alla arter och artgrupper finns representerade både i urnan och i brandlagret (även fisk och fågel). När det gäller människa har en individ identifierats och benen kommer från en medelåders vuxen eller äldre vuxen individ (*Maturus/Senilis*). Alla kroppsregioner finns representerade. I fyllningen till urnan finns dock mer benfragment från kraniet från människa än övriga kroppsregioner. Det enda könsindikerande fragmentet, nackknölen, gav bedömningen möjlig man, men det har inte gått att ge en sammanlagd könsbedömning för individen p.g.a. för få indikerande fragment.

De två vuxna hundar som identifierats har delar från hela kroppen representerade och dessutom har en stor mängd ben identifierats. Får/get finns representerade av en mindre mängd ben och med ben från alla kroppsregioner. Två individer av får och/eller get finns närvarande. Ett svin finns och den har ben från kraniet och hand/fot med. En stor mängd ben identifierades endast till artgruppen mellanstort däggdjur och inom denna grupp finns sannolikt en stor del av de benfragment som hör till hund, får/get och svin. Därför är det svårt att avgöra om de två får och/eller getterna samt svinen representeras av hela eller delar av djuren. Nötboskap representeras av en kalv och med endast delar från kraniet och bålen med.

Fisk- och fågel står för en förhållandevis större andel av benfragmenten jämfört med majoriteten av begravningarna. En stor del av dessa påträffades i bottensedimentet vid flotteringen av makroprov, både från urnan och från brandlagret.

Totalt har ben från 3 gäddor och 1 laxfisk, sannolikt från sik, identifierats från fisk. Bland fågelbenen har tamhöna, andfågel (både som taxonomisk ordning och som taxonomisk art alfågel) identifierats.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	401,1		X		Maturus/Senilis	1
Hund	122		X		Ind. 1: > ½ år Ind. 2: > ½ år	2
Får/Get	9,5		X		Ind. 1: Juvenil Ind. 2: Juvenil	2
Svin	5,9			X	< 2 år	1
Nötboskap	5			X	Juvenil	1
Fisk	2,5					
Gädda	2,8			X		3
Laxfisk, sannolikt sik	0,1			X		1
Fågel	6,4					
Andfågel	0,1			X		1
Alfågel	0,5			X		1
Tamhöna	0,4			X		1
Idisslare	7					
Mellanstort däggdjur	271,2					
Stor gräsätare	8,1					
Djur	31,3					
Oidentifierat	630,6					
Totalt	1504,5					14

Människa

Ålder: Medelålders vuxen/äldre vuxen (*Maturus/Senilis*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): tjocka *tabulae*, medeltjock-tjock *diploë* (1/3 eller mer), finporig *diploë*, skrovlig yta på *tabulae*, sammanväxta sömmar *endocranialt* och pågående sammanväxning eller sammanväxta sömmar *ectocranialt*.
Tänder (*dentis*): smala rotkanaler, slutna och spetsiga rötter.

Kön: -

Könsbedömning: Kranium: nackben (*occipitale*): nackknölen (*protuberantia occipitalis externa*): rel. kraftig (grad 4) = M?

Patologi/skelettförändringar: inflammatoriska ledförändringar på ett antal bröstkotor (*vertebrae thoracicae*): ledytorna mellan vardera bröstkota har en porositet och osteofyter (lipping).

Totalt djur

Vikt (g), totalt: 466,4

Hund

MNI: 2 (2 *cond occipitale* (sin) från kraniet)

Ålder: Båda > 1 ½ år

Åldersbedömning: fusionerade långa rörben (*os longum*): överarmsben (*humerus*): dist (s+d) (F) (> ½ år); strålben (*radius*): dist (d) (F) (> 1 ½ år); armbågsben (*ulna*): dist (s) (F) (> 1 ¼ år); lårben (*femur*) prox (s+d) (F) (> 1 ½ år), dist (d) (F) (> 1 ½ år); vadben (*fibula*): dist (s) (F); skenben (*tibia*): prox (s+d) (F) (> 1 ½ år), dist (s) (F) (> 1 ¼ år).

Får/get

MNI: 2 (2 hälben (*calcaneus*): (dxt))

Ålder: *Juvenila*

Åldersbedömning: tåben 1 (*phalanx 1*) (Ö); *phalanx 2* (F); tåben 3 (*phalanx 3*) (Ö+F); skenben (*tibia*): prox (s) (Ö) (< 3 ½ år).

Svin

Ålder: *Juvenil*

Åldersbedömning: *phalanx 2*: dist epi (Ö) (< 2 år).

Nöt

Ålder: *Juvenil* (kalv)

Åldersbedömning: Tinningbenet (*temporale*): liten *pars petrosa*, ofusionerade och relativt små kotkroppar.

Fisk

Arter:

Gädda: MNI: 3

Laxfisk, sannolikt sik. MNI: 1.

FågelMNI: 3 (3 distala *tibiotarsus* (sin))

Arter:

Tamhöna: MNI: 1

Andfågel, varav alfågel har identifierats till art. MNI: 1

Fågel av obestämd art: MNI: 1.

**Fyllning 138919 (FB138920) i urna 138912,
F8110-F8129**

Art	Vikt (g)
Människa	65,3
Hund	9,2
Svin	1,3
Får/Get	0,3
Fågel	0,2
Fisk	0,1
Mellanstort däggdjur	31,1
Oidentifierat	58,2
Totalt	165,7

**Brandlager 136339 (FB138857, FB138859,
FB138863, FB138865, FB139015), F8130-F8212**

Art	Vikt (g)
Människa	335,8
Hund	112,8
Får/Get	9,2
Nötboskap	5
Svin	4,6
Fågel	6,2
Andfågel	0,1
Alfågel	0,5
Tamhöna	0,4
Fisk	2,4
Gädda	2,8
Laxfisk, sannolikt sik	0,1
Idisslare	7
Stor gräsätare	8,1
Mellanstort däggdjur	240,1
Djur	31,3
Oidentifierat	572,4
Totalt	1 337,8

GRAV 6017

ÖVERBYGGNAD 6187

Benförande kontext:

Mantel 124480 (FB124754), F2405

Inga människoben och inga brända ben identifierade, men däremot en obränd tand av nötboskap.

Djur

Vikt (g): 7,1

Obränd tand av nötboskap bestående av flertalet fragment.

BEGRAVNING 585

Benförande kontexter:

Träkonstruktion (undre brandlager som tolkats som bålplats) 124887 (FB126728), F2278-F2285

Lager/lerplattform 126512 (FB1002271), F2286-F2295

Fyllning 125333 (FB126733) i urna 124900, F2296-F2310

Övre brandlager 124255 (FB126729), F2311-F2355

Analysmetod: A

Tolkning: Benen från människa i fyllningen 125333 i urnan 124900 kommer sannolikt från samma individ som har deponerats i övre brandlagret 124255. Dessa människoben från båda kontexterna har åldersbedömts till en medelålders vuxen (*Maturus*). Inga könsindikerande fragment har identifierats.

Inga benpassningar har hittats mellan de två kontexterna (men ej heller några dubletter). Delar från en hund och en häst identifierats både från urnan och från det övre brandlagret 124255, men inga dubletter. Endast enstaka ben från människa (vuxen individ, *Adult*) identifierades i det undre brandlagret 124887. Osteologiskt har det inte gått att koppla samman benen från det undre brandlagret med det övre brandlagret eller med fyllningen i urnan, men det är mycket möjligt att alla benkontexter ursprungligen kommer från en och samma kremering.

De djurarter och artgrupper som identifierats är häst, hund, svin (obränd tandanlag), fågel (av obestämd art), gräsätare (svedd tand), idisslare (obränd), liten gnagare (obränd), stor gräsätare, mellanstort däggdjur och djur. Minsta individantalet är en individ per art.

Träkonstruktion, undre brandlager 124887:

Liten mängd ben. Fragment från vuxen människa (*Adult*), hund och djur av obestämd art. Obränd tandfragm. Från idisslare. Det identifierades benfragment av människa från alla kroppsregioner. Detsamma gäller för häst och hund.

Lerplattform 126512:

Mindre mängd ben. Fragment eventuellt från människa (långt rörben), häst, hund, fågel (obestämd art), stor gräsätare och djur. Obränd ben från stor gräsätare (underkäke).

Fyllning125333 (FB126733) i urna 124900:

Välbevarade fragment (med spongiosa bevarad) från människa, en medelålders vuxen (*Maturus*), häst, stor gräsätare och djur. Obrända ben från en liten gnagare (sannolikt sentida). Benen från människan i 125333 i urnan 124900 kommer med stor sannolikhet från samma individ som har deponerats i övre brandlagret 124255.

Övre brandlager 124255:

Människa, en medelålders vuxen (*Maturus*), häst, hund, ev fågel, svin (anlag av obrända tänder som kan ha legat skyddade i käken och därför inte utsatts för eld). Svårt att tolka om djuret/tänderna deponerats obränt eller om det har kremerats, gräsätare (svedd tand), liten gnagare (obränt), stor gräsätare, mellanstort däggdjur och djur. Benen från människan i övre brandlagret 124255 kommer med stor sannolikhet från samma individ som har deponerats i 125333 i urnan 124900. Inga könsindikerande fragment har identifierats.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	462,9		X		Maturus	1
Ev. människa	2,3					
Häst	246,2		X		> 3 ½ år	1
Hund	27,5		X		> 1 ½ år	1
Idisslare		0,1				1(OB)
Svin		0,2		X (tand)	Juvenilis	1(OB)
Fågel	0,1			X		1
Ev. fågel	0,9					
Liten gnagare		2,9		X	Juvenilis	
Liten gnagare?		0,1				
Gräsätare (herbivor)	1*					
Stor gräsätare	802,6	9,7				
Mellanstort däggdjur	60,3					
Djur	868,8	0,1				
Oidentifierat	334					
Totalt	2806,6*	13,1				6

*inkl. ett svett ben

Människa

Se nedan under varje kontext

Totalt djur

Vikt (g): 2007,4 (bränt), 12,6 (obränt)

Se nedan under varje kontext

Träkonstruktion, undre brandlager 124887 (FB126728), F2278-F2285

Liten mängd ben. Fragment från vuxen människa (*Adult*), hund och djur av obestämd art. Obränt tandfragment från en idisslare.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder
Människa	9			X (pannben. långa rörben)	Adult
Hund	0,2			X	-
Idisslare		0,1		X (tandfragm)	-
Djur	4,3				
Oidentifierat	18,4				
Totalt	31,9	0,1			

Djur

Vikt (g): 4,5 (bränt), 0,1 (obränt)

Inga åldersbedömningar på djurbenen från 124887.

Lerplattform 126512 (FB1002271), F2286-2295

Mindre mängd ben. Fragment eventuellt från människa (långt rörben), häst, hund, fågel (obestämd art), stor gräsätare och djur. Obränt ben från stor gräsätare (underkäke).

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder
Ev. människa	2,3			X (långt rörben)	-
Häst	0,6			X	-
Hund	0,1			X	-
Fågel	0,1			X	-
Stor gräsätare	16,1	9,7			
Djur	11,7				
Oidentifierat	47,9				
Totalt	78,8	9,7			

Totalt djur

Vikt (g): 28,6 (bränt), 9,7 (obränt)

Inga åldersbedömningar på djurbenen från 126512.

Fyllning 125333 (FB126733) i urna 124900, F2296-F2310

Tolkning: Välbevarade fragment (med spongiosa bevarad) från människa, en medelålders vuxen (*Maturus*), häst, stor gräsätare och djur. Obrända ben från en liten gnagare (sannolikt sentida). Benen från människan i 125333 i urnan 124900 kommer med stor sannolikhet från samma individ som har deponerats i övre brandlagret 124255.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder
Människa	41,6			X	Maturus
Häst	62,3			X	-
Liten gnagare		2,5		X	Juvenilis
Stor gräsätare	50				
Djur	29,2				
Oidentifierat	142,5				
Totalt	325,6	2,5			

Människa

Ålder: Medelålders vuxen (*Maturus*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): tjocka *tabulae* (skalltakets yttre och inre kompakta skikt) och skrovlig yta på *tabulae*, medeltjock-tunn samt finporig *diploë* (skalltakets spongiösa mellanskikt), sammanväxta suturer (sömmar) endocranialt och pågående sammanväxning eller sammanväxta sömmar ectocranialt.

Kön: -

Totalt djur

Vikt (g): 141,5 (bränt), 2,5 (obränt)

Inga åldersbedömningar på djurbenen från 125333 förutom juvenila ben från gnagare (öppna epifyser på långa rörben).

Fragmenteringsgrad: Stora fragment med spongiosa bevarad p.g.a. den skyddande urnan som benen låg i.

Övre brandlager 124255 (FB126729), F2311-F2355

Tolkning: Människa, en medelålders vuxen (*Maturus*), häst, hund, ev fågel, svin (anlag av obrända tänder som kan ha legat skyddade i känen och därför inte utsatts för eld). Svårt att tolka om djuret/tänderna deponerats obränt eller om det har kremerats, gräsätare (svedd tand), liten gnagare (obränt), stor gräsätare, mellanstort däggdjur och djur. Benen från människan i övre brandlagret 124255 kommer med stor sannolikhet från samma individ som har deponerats i 125333 i urnan 124900. Inga könsindikerande fragment har identifierats.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder
Människa	412,3		X		Maturus
Häst	183,3		X		> 3 ½ år
Hund	27,2		X		> 1 ½ år
Svin		0,2		X (tand)	Juvenilis
Liten gnagare?		0,1		X	
Ev fågel	0,9			X	
Gräsätare	1*			X (tand)	
Stor gräsätare	736,5				
Mellanstort däggdjur	60,3				
Djur	823,6	0,1			
Oidentifierat	6,2				
Totalt	2251,3*	0,4			

*Inkl. ett svett ben

Människa

Ålder: Medelålders vuxen (*Maturus*)

Skalltak (*calvarium*): tjocka *tabulae* och skrovlig yta på *tabulae*, medeltjock-tunn samt finporig *diploë*, sammanväxta suturer endocranialt och pågående sammanväxning eller sammanväxta sömmar ectocranialt.

Kön: -

Totalt djur

Vikt (g): 1832,8 (bränt), 0,4 (obränt)

Hund

Ålder: > 1 1/2 år

Åldersbedömning: lårben (*femur*) prox (F) (> 1 1/2 år)

Häst

Ålder: > 3 1/2 år

Åldersbedömning: strålben (*radius*): dist (F) (> 3 1/2 år), prox-med (F);

Svin

Ålder: *Juvenilis*

Åldersbedömning: tandanlag för permanenta tänder

BEGRAVNING 3907

Sekundärbegravning (södra): urnebrandgrop

Benförande kontexter:

Fyllning 124921 (FB126731) i urna 122074, F2363-F2371

Fyllning 124549 (FB126730) i brandgrop 124536, F2372-F2404, F2372-F2404

Analysmetod: A

Tolkning: Samma individ som deponerats i urnan (124921) som i den omgivande fyllningen i nedgrävningen (124536). Sammanlagt en människa, ett barn i åldern 7-14 år/ev. ungdom (*Infans II/ev Juvenilis*), och en vuxen hund har identifierats från begravningen (från fyllningen 124921 i urnan samt från fyllningen 124536 i urnebrandgropen).

Fyllning 124921 (FB126731) i urna 122074:

Mindre mängd ben från urnan. Bra bevaringsgrad där stora fragment finns kvar och med stor del av spongiosan bevarad. Framför allt ben från ett barn/ev ungdom (*Infans II/ev Juvenilis*) men även ben från hund och mellanstort däggdjur (troligtvis också hund).

En mängd fragment från barn (ev ungdom), framför allt kotor (*vertebrae*) och långa rörben (*os longum*) som har öppna epifysytor (ex överarmsben (*humerus:prox (s+d)*)), lårben (*femur:prox (s+d)+dist*). Enstaka fragment av skalltak (*calvarium*) och höftben (*coxae*).

Benen från människan i fyllningen 124921 i urnan 122074 kommer med stor sannolikhet från samma individ som har deponerats i omgivande fyllning i urnebrandgropen 12453. Stora fragment med spongiosa bevarad p.g.a. den skyddande urnan som benen låg i.

Fyllning 124549 (FB126730) i brandgrop 124536

Ben från ett barn/ev tonåring (*Infans II/ev Juvenilis*), en hund, mellanstort däggdjur (troligtvis också hund) och djur. Större mängd ben från barn/ev ungdom från hela kroppen; extremiteter: långa rörben (*os longum*) med öppna epifysytor överarmsben (*humerus*):dist-lat (s), strålben (*radius*):dist. Vuxen hund med delar från alla kroppsregioner.

Benen från människan i fyllning 124536 i urnebrandgropen kommer med stor sannolikhet från samma individ som har deponerats i fyllningen 124921 i urnan 122074.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	247,6			X	Infans II/ev Juvenilis	1
Hund	63,1			X	Adult	1
Mellanstort däggdjur	102,4					
Djur	28,4					
Oidentifierat	304,7					
Totalt	746,2					2

Fyllning 124921 (FB126731) i urna 122074, F2363-F2371

Tolkning: Mindre mängd ben från urnan. Bra bevaringsgrad där stora fragment finns kvar och med stor del av spongiosan bevarad. Framför allt ben från ett barn/ev ungdom (*Infans II/ev Juvenilis*) men även ben från hund och mellanstort däggdjur (troligtvis också hund).

En mängd fragment från barn (ev ungdom), framför allt kotor (*vertebrae*) och långa rörben (*os longum*) som har öppna epifysytor (ex överarmsben (*humerus:prox (s+d)*), lårben (*femur:prox (s+d)+dist*). Enstaka fragment av skalltak (*calvarium*) och höftben (*coxae*).

Benen från människan i fyllningen 124921 i urnan 122074 kommer med stor sannolikhet från samma individ som har deponerats i omgivande fyllning i urnebrandgropen 12453. Stora fragment med spongiosa bevarad p.g.a. den skyddande urnan som benen låg i.

Art	Bränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder
Människa	72,9		X	Infans II/ev Juvenilis
Hund	1,1		X	Adult
Mellanstort däggdjur	0,3			
Oidentifierat	27,9			
Totalt	102,2			

Människa

Ålder: Äldre barn/ev ungdom (*Infans II/ev Juvenilis*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): fåtal fragment. Slät yta på *tabulae*, relativt tunna-medeltjocka *tabulae*, tunn *diploë*.

Långa rörben (*os longum*): öppna epifysytor på överarmsben (*humerus*): prox (s+d)), lårben (*femur*: prox (s+d))+dist).

Kotor (*vertebrae*): Lösa epifysplattor.

Kön: -

Totalt djur

Vikt (g): 1,4

Hund

Ålder: *Adult*

Åldersbedömning: Hand- och fotrotsben

Fyllning 124549 (FB126730) i brandgrop 124536, F2372-F2404, F2372-F2404**Analysmetod: A**

Tolkning: Ben från ett barn/ev tonåring (*Infans II/ev Juvenilis*), en hund, mellanstort däggdjur (troligtvis också hund) och djur. Större mängd ben från barn/ev ungdom från hela kroppen; extremiteter: långa rörben (*os longum*) med öppna epifysytor (överarmsben (*humerus*):dist-lat (s), strålben (*radius*): dist. Vuxen hund med delar från alla kroppsregioner.

Benen från människan i fyllning 124536 i urnebrandgropen kommer med stor sannolikhet från samma individ som har deponerats i fyllningen 124921 i urnan 122074.

Art	Bränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder
Människa	174,7	X (nästan)		Infans II/ev Juvenilis
Hund	62	X (nästan)		> 1 ½ år
Mellanstort däggdjur	102,1			
Djur	28,4			
Oidentifierat	276,8			
Totalt	644			

Människa

Ålder: Äldre barn/ev Ungdom (*Infans II/ev Juvenilis*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): relativt slät yta på *tabulae*, relativt tunn-medeltjocka *tabulae*, tunn *diploë*, storporig *diploë*, pågående sammanväxning av suturer (sömmar) eller öppna suturer *endocranialt*, öppna suturer *ectocranialt*, spretiga suturer.

Tänder (*dens*): breda rotkanaler, öppna rötter. Permanenta tänder.

Fusioneringsgrad: öppna epifysytor på: kotor (*vertebrae*), långa rörben (*os longum*) såsom överarmsben (*humerus*): dist-lat (s), diafys), strålben (*radius*: dist, diafys), skenben/vadben (*tibia/fibula*): epifys

Tå-/fingerben (*phalanx*): bl.a. en lös epifys från *phalanx 2*

Kön: -

Totalt djur

Vikt (g): 192,5

Hund

Ålder: > 1 ½ år

Åldersbedömning: överarmsben (*humerus*): dist (F); strålben (*radius*): prox (F), dist (F) (> 1 ½ år); armbågsben (*ulna*): prox led (F) (> 1 ¼ år); skenben (*tibia*): prox (F) (> 1 ½ år), dist (F) (> 1 ¼ år);

BEGRAVNING 3908

Sekundärbegravning (norr): urnebrandgrop 122071

Benförande kontexter:

Fyllning 124368 (FB126732), F2356-2362

Analysmetod: A

Tolkning: Inga människoben har identifierats i begravningen. Liten mängd ben. Fragment från vuxen hund och mellanstort däggdjur (troligtvis också hund).

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Hund	5			X	Adult	1
Mellanstort däggdjur	2,2					
Oidentifierat	23,6					
Totalt	30,8					1

Människa

Vikt (g): -

Inga människoben har identifierats.

Totalt djur

Vikt (g): 7,2

Hund

Ålder: *Adult*

Åldersbedömning: tänder (*dentes*)

GRAV 6018

BEGRAVNING 588

Benförande kontexter:

Brandlager 122129, F5010-F5013

Analysmetod: A

Tolkning: Endast två fragment identifierade till människa framkom i denna begravning. Det ena är en bit av ett skalltak och det andra ett skenbensfragment. Det senare har en klart juvenil karaktär och indikerar en dödsålder inom spannet 0-14 år (*Infans I-II*). Skalltaksfragmentet är mer svårbedömt men morfologin kan tyda på att det härrör från ett barn. Inga djurben har identifierats från begravningen.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	0,2			X	Infans I-II	1
Oidentifierat	1,5					
Totalt	1,7					1

Människa

Ålder: Barn (*Infans I-II*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): Slät yta på *tabulae*, tunna *tabulae*, tunn *diploë*.

Kan komma från ett barn men det kan inte uteslutas att det härrör från ett tunnare parti av kraniet på en vuxen individ.

Juvenil struktur, robustitet och storlek på skenbensfragmentet tyder på att det härrör från ett yngre barn, snarare *Infans I* än *II*.

Kön: -

GRAV 6019**ÖVERBYGGNAD 6159****Benförande kontext:**

Mantel 124780 (FB12894), F8035

Obränt ben:**Djur:** stor gräsätare: mellanhandsben-/mellanfotsben eller långt rörben (3,1 g).**BEGRAVNING 589****Benförande kontext:**

Fyllning 128234 (FB128235) i urna 128227, F8036-F8044

Brandlager 122440 (FB128241), F8045-F8069

Analysmetod: A

Tolkning: En mindre mängd ben från en medelålders vuxen individ (*Maturus*) och fragment från alla kroppsregioner. Det enda könsindikerande fragmentet, övre ögonhålsranden, gav bedömningen möjlig kvinna, men det har inte gått att ge en sammanlagd könsbedömning för individen p.g.a. för få indikerande fragment. Djurbenen består av ben från en hund (*Adult*), ett svin (*Juvenilis*), ett får eller en get, mellanstort däggdjur (sannolikt hund, svin och/eller får/get). De tre arterna representeras av ben från hela kroppen. Obrända benfragment från en stor gräsätare framkom i manteln. Endast en mycket liten mängd ben framkom i fyllningen till urnan och tolkningen är att dessa hör till samma individer som benen från brandlagret. Ben från en vuxen människa (*Adult*), hund och svin identifierades i urnan.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	85		X		Maturus	1
Hund	5,5		X		> 1 1/4 år	1
Får/Get	3,2		X		< 3 1/2 år	1
Svin	2,7		X		< 2 1/2 år	1
Liten gräsätare	0,2					
Mellanstort däggdjur	62,5					
Djur	21					
Oidentifierat	152,6					
Totalt	332,7					4

MänniskaÅlder: Medelålders vuxen (*Maturus*)Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): medeltjocka *tabulae*, medeltjock *diploë*, relativt storporig *diploë*, sammanväxta suturer *endocranialt* och pågående sammanväxning eller öppna suturer *ectocranialt*.

Kön: -

Könsbedömning: pannben (*frontale*): övre ögonhålsranden (*margo supra-orbitalis*): något vass = K? (grad 2 av 5).**Totalt djur**

Vikt (g): 95,1

Hund

Ålder: > 1 1/4 år

Åldersbedömning: överarmsben (*humerus*): dist (F); hälben (*calcaneus*): (F).**Svin**

Ålder: < 2 ½ år

Åldersbedömning: lårben (*femur*): distal epi (Ö), vadben (*fibula*): distal diaf (Ö).**Får/get**

Ålder: < 3 ½ år

Åldersbedömning: höftben (*coxae*): *acetabulum* (F); lårben (*femur*): dist diaf (Ö).**Fyllning 128234 (FB128235) i urna
128227, F8036-F8044**

Art	Bränt vikt (g)
Människa	3,9
Hund	0,3
Svin	0,1
Mellanstort däggdjur	0,4
Djur	3,4
Oidentifierat	21
Totalt	29,1

**Brandlager 122440 (FB128241),
F8045-F8069**

Art	Bränt vikt (g)
Människa	81,1
Hund	5,2
Svin	2,6
Får/Get	3,2
Liten gräsätare	0,2
Mellanstort däggdjur	62,1
Djur	17,6
Oidentifierat	131,6
Totalt	303,6

GRAV 6020

Många benslag är dåligt förbrända i begravning 827 och 828 (svart, brunsvart, gråsvart och blågrå), framför allt höftben och lårben. Samma benslag med dålig förbränning och stora fragment påträffades även i begravning 830 (brandlager 130888). Inga direkta passningar finns fragmenten sinsemellan men de ser väldigt lika ut. Dessutom är de svarta stora benfragmenten av lårbenskula från begravning 827 och 830 väldigt lika varandra. En tolkning skulle kunna vara att de "halvbrända" benen från begravning 827 och 828 (höft och lårbenskula) tillhör samma individ som de halvbrända benen i begravning 830 (ev. individ B). Eftersom de tre begravningarna 827, 828 och 830 ligger så pass nära och tätt intill varandra, kan det ha skett omdeponeringar eller störningar som gjort att benfragment låg utspridda i flera begravningar.

BEGRAVNING 828**Benförande kontext:**

Brandlager 130304 (FB130330), F8467-F8484

Fyllning 130387 (FB130422) i urna 130380, F8462-F8466

Analysmetod: A

Tolkning: Tolkad som en primärbegravning och bränd på plats. Troligtvis ben från samma individ både i fyllningen i urnan och i brandlagret. Liten mängd ben i urnan och där har endast människoben identifierats. Höftbensfragmenten är mycket lika höftbensfragmenten från begravning 830 (brandlager 130888) och begravning 827 (fyllning 128762 i urnan), men inga passningar har gjorts fragmenten emellan. Individens bedömdes till en yngre vuxen (*Adultus*) och könsbedömningen resulterade i en möjlig man (M?). Mycket liten mängd djurben. Svin är den enda art som kunnat identifieras bland djuren och då endast klippdelen på tinningbenet (*temporale*).

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	276,6		X		Adultus	1
Svin	0,2			X	Juvenilis (spädgris)	1
Mellanstort däggdjur	16,6					
Oidentifierat	292,6					
Totalt	586					2

MänniskaÅlder: Yngre vuxen (*Adultus*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): slät yta på *tabulae*, medeltjocka *tabulae*, tunn-medeltjock *diploë*, relativt storporig *diploë*, öppna suturer eller pågående sammanväxning *endocranialt* och öppna suturer *ectocranialt*.

Kön: M?

Könsbedömning: pannben (*frontale*): övre ögonhålsranden (*margo supra-orbitalis*): rundad, grad 4 (M?), och ögonbrynsbågen (*arcus superciliaris*): kraftig, grad 4 (M?).

Djur

Vikt (g): 16,8

SvinÅlder: *Juvenilis* (spädgris)Åldersbedömning: tinningbenet (*temporale*): Pars petrosas storlek**ÖVERBYGGNAD 6164 (till begravning 827)****Benförande kontext:**

Mantel 121030 (FB116743, FB121750, FB129134) (sammanslagning av de tre FB där endast FB129134 har använts), F8404-F8420

Tolkning: Liten mängd ben från mantel, över begravning 827, och under begravning 598. De brända benen var inte sotiga vilket kan jämföras med benen från både begravning 598 (ovanför) och begravning 827 (under) och 828 (under), vilka var sotiga. Benen hade utsatts för en hög förbränningsgrad. Människobenen kommer från en

medelåders vuxen individ (*Maturus*), men består endast av lite skulltak, klippdelen från tinningbenet, käkfragment och några långa rörben. Den vänstra underkäken har en inflammation på käkbenet, d.v.s. en abscess eller cloaca, där de två bakersta kindtänderna en gång har suttit. Sannolikt har individen råkat ut för tandlossning (*periodontitis*) på dessa tänder. Utöver människa framkom enstaka brända ben från hund och svin. Förutom brända ben framkom två obrända tänder och delar från ett obränt lårben av nöt samt en obränd tand av får/get.

Huruvida de brända benen i överbyggnad 6164 ursprungligen hör till samma kremering som benen i begravning 827 går osteologiskt inte att besvara, ej heller om de härrör från ovanliggande begravning 598. Ett alternativ är att benen i 6164 är en sekundär deponering till begravning 827, men det har varken kunnat bekräftas arkeologiskt eller osteologiskt.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	28,3			X	Maturus	1
Hund	1,2			X		1
Svin	2,4			X		1
Nötboskap		49,8		X (tänder och lårben)	Adult	1
Får/Get		2,1		X (tand)	Adult	1
Mellanstort däggdjur	4					
Oidentifierat	3,4					
Totalt	39,3	51,9				5

Människa

Ålder: Medelåders vuxen (*Maturus*)

Åldersbedömning: skulltak (*calvarium*): skrovlig yta på *tabulae*, medeltjocka *tabulae*, tunn-medeltjock *diploë*, relativt småporig *diploë*, sammanväxta suturer *endocranialt* och pågående sammanväxning eller öppna suturer *ectocranialt*.

Kön: -

Patologi/skelettförändringar: underkäke (*mandibula*): *abscess* och *cloaca* vid M2 och M3 i vänster underkäke (sin), sannolikt med tandlossning (*periodontitis*) för M2 och M3 i vänster underkäke.

Djur

Vikt (g): 7,6 (bränt), 51,9 (obränt)

Hund:

Ålder: -

Svin:

Ålder: -

BEGRAVNING 827**Benförande kontext:**

Brandlager 129157 (FB130243), F8421-F8449

Fyllning 128762 (FB129023) i urna 128753, F8450-F8461

Analysmetod: A**Tolkning:**

Tolkad som bränd på plats. Majoriteten av de brända benen kommer från brandlagret och majoriteten av benen kommer från människa. Passningar har gjorts mellan lårbensfragment av människa (svart, d.v.s. dåligt förbränt) från brandlagret och fyllningen i urnan, vilket tolkas som om att benen från respektive kontext kommer från en och samma kremering. Människobenen kommer från en yngre vuxen individ (*Adultus*) och benen är från alla kroppsregioner. Inga könsindikerande fragment har identifierats.

Den ringa mängd ben som kom från djur identifierades till hund och svin och bestod endast av delar av kroppen.

Benen var sotiga, till skillnad mot de icke-sotiga i överbyggnaden 6164.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	289,8		X		Adultus	1
Hund	2,1			X	Adult (>1 ½ år)	1
Svin	0,7			X	Juvenilis, spädgris (<1 år)	1
Mellanstort däggdjur	2,8					
Däggdjur	0,5					
Oidentifierat	336,5					
Totalt	632,4					3

MänniskaÅlder: Yngre vuxen (*Adultus*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): relativt slät yta på *tabulae*, medeltjocka *tabulae*, tunn-medeltjock *diploë*, rel storporig *diploë*, öppna suturer eller pågående sammanväxning *endocranialt* och öppna suturer *ectocranialt*.

Kön: -

HundÅlder: *Adult*, >1 ½ år

Åldersbedömning: femur: prox (F) (>1 ½ år), dist (F) (>1 ½ år)

SvinÅlder: *Juvenilis*, spädgris (< 1 år)

Åldersbedömning: *radius*: prox (Ö) (<1 år); *metapodium*: distal (Ö) (<2 år); tand (*dens*): anlag till pd4 (mjölk tand) (<1 ¼ år)

BEGRAVNING 598**Benförande kontext:**

Brandlager 128502 (FB128517), F8367-8403

Analysmetod: A

Tolkning: Brandlager. Större mängd ben från en medelålders vuxen individ (*Maturus*) samt fragment från alla kroppsregioner. Endast ett könsindikerande fragment påträffades, vilket inte var tillräckligt för en total könsbedömning. Det könsindikerande fragmentet var den övre ögonhålsranden (*margo supra-orbitalis*) och detta gav ett manligt drag, d.v.s. "M?". En kronisk ledförändring med benutväxter (osteofyter) och nedsliten led (eburnation) identifierades på distal delen av ett mellanhands-/mellanfotsben.

Utöver människa identifierades hund och svin och dessa djur representerades av ben från alla kroppsregioner. Benen i begravningen var relativt sotiga (jämför med överbyggnad 61614 och begravning 827 och 828).

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	347		X		Maturus	1
Hund	44,7		X		Adult (>1 ½ år)	1
Svin	60,3		X		Juvenilis (ca 1-2 år)	1
Mellanstort däggdjur	128					
Däggdjur	32,5					
Oidentifierat	466,4					
Totalt	1078,9					3

MänniskaÅlder: Medelålders vuxen (*Maturus*)

Åldersbedömning:

Tänder (*dentes*): smala rotkanaler.

Skalltak (*calvarium*): skrovlig yta på *tabulae*, medeltjocka *tabulae*, tunn-medeltjock *diploë*, relativt småporig *diploë*, sammanväxta suturer *endocranialt* och pågående sammanväxning eller öppna suturer *ectocranialt*.

Kön: -

Könsbedömning: Pannben (*frontale*): övre ögonhålsranden (*margo supra-orbitalis*): grad 4 av 5, d.v.s. "M?" (Buikstra & Ubelaker 1994)

Patologi/skelettförändringar: kronisk ledförändring: *metapodium: caput*, distalt-plantart ledyta: osteofyt och eburnation på ledytan.

Djur

Vikt (g): 265,5

Hund:Ålder: *Adult* (>1 ½ år)

Åldersbedömning: *axis: dens axis* (F); *phalanx* 1-3 (F) (>1/2 år); *metapodium* distalt (F) (>1/2 år); *calcaneus* (F) (>1 1/4 år); *humerus: dist* (d) (F) (>1/2 år); *femur: prox* (s) (F) (>1 ½ år), *distal-medial* (s+d) (F) (>1 ½ år); *fibula: distal* (F); *tibia: prox* (d) (F) (> 1 1/2 år), *dist-med* (s+d) (F) (>1 /4 år),

Svin:

Ålder: *Juvenilis* (ca 1-2 år)

Åldersbedömning: *radius*: prox (s) (F) (>1 år); *phalanx 1*(Ö); *phalanx 2* (Ö+F); *phalanx 3* (F). totalt (1-2 år); *metapodium*: distal (Ö) (<2 år), *vertebra* (Ö) (<7 år).

GRAV 6021

Många benslag är dåligt förbrända i brandlager 130888 (svart, brunsvart, gråsvart och blågrå), framför allt höftben och lårben (speciellt lårbenskulan). Samma benslag med dålig förbränning och stora fragment påträffades i begravning 827 och 828. Inga direkta passningar finns fragmenten sinsemellan men de ser väldigt lika ut. Dessutom är de svarta stora benfragmenten av lårbenskula från begravning 827 och 830 väldigt lika varandra. En tolkning skulle kunna vara att de "halvbrända" benen från begravning 827 och 828 (höft och lårbenskula) tillhör samma individ som de halvbrända benen i begravning 830 (ev individ B). Eftersom de tre begravningarna 827, 828 och 830 ligger så pass nära och tätt intill varandra, kan det ha skett omdeponeringar eller störningar som gjort att benfragment låg utspridda i flera begravningar.

BEGRAVNING 830**Benförande kontext:**

Fyllning 131126 (FB131129) i urna 131117, F8491-F8499

Brandlager 130888 (FB130902), F8500-F8547

Analysmetod: A

Tolkning: Tolkad som en primärbegravning och bränd på plats. Begravning 828, 827 och 598 framkom i nära anslutning till begravning 830 där dessa tre stratigrafiskt sett låg ovanpå begravning 830. Förbränningsgraden bland benen i begravning 830 uppvisade en stor variation, men där majoriteten av dem hade en hög förbränningsgrad (grå och gråvita till färgen). En mindre andel (ca 300 gram) hade en låg förbränningsgrad, där benfragmenten var svartbruna, svarta, gråsvarta och gråblå till färgen. Framför allt var höftben, lårbenskulan och skenben av denna färg. Benen med hög förbränning framkom både i fyllningen till urnan och i brandlagret, medan de dåligt förbrända benen endast framkom i brandlagret.

Analysen resulterade i ben från minst två vuxna människor i åldern yngre vuxen/medelålders vuxen (*Adultus/Maturus*). Den ena bedömdes till kvinna ("Individ A") och den andra till en möjlig man ("Individ B"). De könsindikerande benfragmenten var hårt förbrända. De ben som hade dålig förbränningsgrad har tolkats som tillhörande den som tolkats som möjlig man (M?), eftersom storleken och robustiteten stämde väl överens med övriga ben som bestämts till möjlig man. Inga passningar har tyvärr kunnat göras mellan benfragment från "Individ B" och de dåligt förbrända benen ("ev. Individ B"). Ett ytterligare alternativ skulle kunna vara att de dåligt förbrända benen kommer från ytterligare en individ, men detta har inte gått att fastställa, därför har individantalet tolkats som 2.

En mindre mängd djurben identifierades, och då endast ben från svin (delar från alla kroppsregioner) samt en kota från en strömning. Djurbenen framkom endast i brandlagret. Svinet var juvenilt och sannolikt mycket ungt, en s.k. späddgris. Två obrända tänder från svin framkom också i begravningen, bl.a. tandanlag för en permanent kindtand.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	1134,6		X		Individ A: Adultus/Maturus Individ B: Adultus/Maturus	2
Svin	10,7	1,4	X (bränt)	X (obränt)	Bränt: Späddgris, < 1 ½ år Obränt: Späddgris, < 1 ½ år	1
Strömning	0,1			X (kota)		1
Mellanstort	61,3					
Oidentifierat	814,5					
Totalt	2021,2	1,4				4

Människa

MNI: 2

Individ A (påträffades både i fyllning i urna och brandlager):

Förbränningsgrad: färg: grå, gråvit. Hög förbränningsgrad

Ålder: se "Individ A+B"

Kön: K

Könsbedömning: pannben (*frontale*): övre ögonhålsranden (*margo supra-orbitalis*) tunn, vass, grad 1 av 5, (K); ögonbrynsbågen (*arcus superciliaris*): grad 1 av 5 (K); nackben (*occipitale*): nackknölen (*protuberantia occipitalis externa*): närvarande men ej iakttagbar.

Individ B (påträffades både i fyllning i urna och brandlager):

Förbränningsgrad: färg: grå, gråvit. Hög förbränningsgrad.

Ålder: se "Individ A+B"

Kön: M?

Könsbedömning: pannben (*frontale*): övre ögonhålsranden (*margo supra-orbitalis*) tunn, vass, grad 4 av 5, (M?); ögonbrynsbågen (*arcus superciliaris*): grad 4 av 5 (M?); nackben (*occipitale*): nackknölen (*protuberantia occipitalis externa*): närvarande men ej iakttagbar.

Ev. individ B (påträffades endast i brandlager):

Förbränningsgrad: grå, svart, gråsvart, blågrå, svartvit. Låg förbränningsgrad (grad 2-3 enligt Wahl).

Stora, kraftiga benelement som ex överkäken (*maxilla*) och skenben (*tibia*).

Ålder: Vuxen (*Adult*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): medeltjocka *tabulae*, medeltjock-tjock *diploë*, relativt storporig *diploë*, sammanväxta suturer *endocranialt* och pågående sammanväxning eller öppna suturer *ectocranialt*.

Långa rörben (*os longum*): fusionerade epifyser på lårben (*femur*) proximalt (lårbenskula), höftben (*coxae* med *acetabulum*)

Patologi/skelettförändringar: vänster överkäke (*maxilla*): resorbtion av alveol för andra framtanden (I2) och första bakre kindtanden (M1). Tandsten finns kvar på själva överkäksbenet i överkäken (mot kinden) där första bakre kindtanden suttit (M1, buccalt).

Individ A+B (påträffades både i fyllning i urna och brandlager):

För de ben med hög förbränningsgrad som antingen hör till individ A eller individ B, men där det inte gått att avgöra detta.

Ålder: 2, medelålders vuxen/äldre vuxen (*Adultus/Maturus*) (har ej gått att separera benfragmenten i två separata individer med tillhörande åldersbedömning).

Åldersbedömning: Skalltak (*calvarium*): medeltjocka *tabulae*, tunn-medeltjock *diploë*, relativt storporig *diploë*, sammanväxta suturer *endocranialt* och pågående sammanväxning eller öppna suturer *ectocranialt*. Vissa suturer dock helt sammanväxta *ectocranialt*.

Långa rörben (*os longum*): fusionerade epifyser på underarmsben (*ulna*) distalt, och strålben (*radius*) proximalt, lårben (*femur*) distalt, överarmsben (*humerus*) distalt,

Tänder (*dentis*): smala rotkanaler, mycket nedslitna tänder, där slitaget går ända ner till rötterna, grad 5++, 6 och 7 (enligt Brothwell 1981).

Patologi/skelettförändringar: en bakre kindtand (molar) samt ett par framtänder (incisiver) i underkäken med hårt tandslitage samt där några tänder där själva halsen/roten till synes drabbats av karies.

Totalt djur

Vikt (g): 73,5

Svin

MNI: 2 (ev. 1) (en bränd, en obränd)

Bränt:

Ålder: *Juvenilis*, spädgris, < 1 ½ år

Åldersbedömning: tänder (*dentis*): anlag för permanent tänder (*molarer*) (< 1 1/2 år), öppna epifyser på långa rörben (*os longum*), juvenila kraniefragment med öppna sömmar, kotfragment (*vertebra*) med små och ofusionerade kotkroppar.

Obränt

Ålder: *Juvenilis*, spädgris, < 1 ½ år

Åldersbedömning: tänder (*dentis*): anlag för permanent tand (*molar*) (< 1 1/2 år), framtand (I1) i vänster överkäke (*maxilla*);

Fyllning 131126 (FB131129) i urna 131117, F8491-F8499

Vikt (g): 93,1

Art	Bränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder
Människa	49,4		X	Adultus/Maturus
Mellanstort däggdjur	0,2			
Oidentifierat	43,5			
Totalt	93,1			

Brandlager 130888 (FB130902), F8500-F8547

Vikt (g): 1929,5

Art	Bränt vikt (g)	Hel	Del av	Obränt vikt (g)	Del av	Ålder
Människa	1085,2	X				Adultus/Maturus
Svin	10,7	X		1,4	X	Spädgris, < 1 ½ år
Strömning	0,1		X (kota)		X	
Mellanstort däggdjur	61,1					
Oidentifierat	771					
Totalt	1929,5			1,4		

BEGRAVNING 4914**Benförande kontext:**

Brandlager 130797 (FB 130797), F8485-8489

Analysmetod: A

Tolkning: Mycket liten mängd brända ben, ej sotiga. Inga människoben har identifierats i lagret, däremot ett ben från fårets/getens strålben. Utöver detta framkom en mindre mängd ben från mellanstort däggdjur.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Får/Get	0,4			X	< 3 ½	1
Mellanstort däggdjur	5,5					
Oidentifierat	4,1					
Totalt	10					1

Totalt djur

Vikt (g): 5,9

Får/Get

Ålder: < 3 ½ år

Åldersbedömning: strålben (*radius*): distal (Ö) (< 3 ½ år)**GRAV 6022**

Tolkning: Materialet från brandlagret och manteln skiljer sig inte från varandra. Fragment av en spelpjäs påträffades både i brandlager och i manteln. Benmaterialet kommer sannolikt från samma kremering.

ÖVERBYGGNAD 6151**Benförande kontexter:**

Mantel 112438; FB112437 (F11490-11491)

Analysmetod: A

Tolkning: I manteln framkom en tåfång från fågel och i övrigt oidentifierade fragment. Samtliga fragment var brända och de vägde totalt 18,9 gram. Utöver detta påträffades även ett fragment av en spelpjäs av samma karaktär som i brandlagret (102375).

BEGRAVNING 512**Benförande kontexter:**

Brandlager 102375; FB111270, 111841, 111920 och 109101 (fyra kvadranter sammanslagna under nummer FB109101), PM112200 (F11471-F11489, F11492, F11577-F11582, F11592)

Analysmetod: A

Tolkning: Begravning med kraftigt fragmenterade, sotiga ben. Enstaka fragment är mera svedda än genombrända, och två fragment obrända djurben har registrerats.

En människa har identifierats. Åldern bedöms till medelålders vuxen/äldre vuxen (d.v.s. (*Maturus/Senilis*), men någon könsbedömning har inte kunnat göras. I begravningen finns också två hästar, en hund, ett svin, delar av ett får eller en get samt berguv, duvhök och pilgrimsfalk.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	134,7				Maturus/Senilis	1
Hund	38,2		X		> 2 år	1
Häst	185,9		X			2
Svin	22,7		X		3-6 mån < X < 2 år	1
Får/get	4,4			X	> 3,5 år	1
Berguv	0,3					1
Duvhök	0,8					1
Pilgrimsfalk	0,2					1
Djur		1,5				
Oidentifierat	6720,4					
Fågel	10,3					
Totalt	7117,9	1,5				9

Människa

Ålder: Medelålders vuxen/äldre vuxen (*Maturus/Senilis*)

Åldersbedömning: Skalltaket har storporig *diploë* och förtunnade och poriga *tabuale*. Suturenerna under sammanväxning, men inte helt förslutna än.

Kön: -

Djur

Totalvikt: 265,6 gram

En hel hund med kotplattorna sammanvuxna med kotkropparna, d.v.s. med en ålder över två år finns i begravningen.

Två hästar har varit identifierats. Överlappande element är handrotsbenet C2 från höger sida. I begravningen finns mycket revbens- och rörbensfragment som med största sannolikhet är från dessa hästar.

Ett helt ungsvin finns i begravningen, men de porösa benen är kraftigt fragmenterade. Epifysfusioneringen ger en ålder på över 3-6 månader (kotkropp och båge sammanvuxna) och under 2 år (kotplattor inte sammanvuxna med kotkroppen).

Det får eller den get som finns i begravningen representeras av några få fragment från fram- och bakbenet, och kan således ses som köttstycken. Epifysfusioneringen ger en ålder på över 3,5 år.

Bland fågelbenen har berguv, pilgrimsfalk och duvhök identifierats.

GRAV 6023

BEGRAVNING 3054

Benförande kontexter:

Brandlager 112950; FB113064 (F11467-11468)

Analysmetod: B

Tolkning: Ett fåtal fragment brända djurben där endast några rörbensfragment kunde bestämmas till mellanstort däggdjur och två obrända tänder av nöt och svin. Inga människoben har identifierats.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Nöt (obränd tand)		2,4				1
Svin (obränd tand)		0,6				1
Mellanstort däggdjur	0,5					
Djur	0,5					
Totalt	1	3				2

Människa

Inga människoben har identifierats.

Djur

Totalvikt: 4,0 gram

Obrända tänder av svin (frammand) och nöt (premolar) finns i lagret. Av mellanstort däggdjur finns två rörbensfragment, och av obestämda djurben finns bl.a. ett tandfragment.

GRAV 6024

BEGRAVNING 559

Benförande kontext:

Fyllning 107354 i toppen av brandgrop 101411, F5207-F5221

Fyllning 107424 i botten av brandgrop 101411, F5222-F5240

Analysmetod: B

Tolkning: I urnebrandgropens fyllning identifierades en större mängd fragment tillhörande en medelålders individ. Könbedömningen var tveksam då könskaraktärer med både manlig och kvinnlig morfologi påträffades. Inget tyder dock på att fler än en person gravlagts i urnebrandgropen, utan denna typ av variation förekommer. Utöver denna individ påträffades även ett svin som var yngre än 1 år vid slakttillfället. På svinets strålbensskaft noterades ett slaktspår. Det är möjligt att även de fragment som

bedömts till ungt mellanstort däggdjur, härrör från det unga svinet. Dessutom framkom ett fotrotsben av häst. Inga andra fragment från häst kunde identifieras. Det kan dock inte uteslutas att det finns dolt bland de oidentifierade fragmenten.

Anmärkning: Vid utgrävningstillfället delades fyllningen upp i en övre och nedre fyllning. Vidare hade två beninsamlingspunkter mätts in den övre nivån. Inga osteologiska skillnader beträffande artinnehåll och individantal har framkommit mellan någon av dessa enheter i analysen. Vid analysen kunde t o m passning konstateras mellan två kraniefragment i botten och toppskiktet av fyllningen. Den mest påfallande skillnaden var att benmängden var betydligt större i bottennivån (766,7 gram av totalvikten). Att benvikten var betydligt mindre i urnebrandgropens övre del beror sannolikt på störning i och med plöjning.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	505,8				Maturus (35-45 år)	1
Häst	5,2					1
Svin	17,3				Juvenil (< 1 år)	1
Mellanstort däggdjur	2,9				Juvenil	
Oidentifierat	424,6					
Totalt	955,8					3

Människa

Ålder: Medelålders vuxen (*Maturus*), ca 35-45 år.

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): Medeltjock-tjock diploë, något tunnare *tabulae*. Adult ytstruktur på *tabulae*. Kraniesömmar: (*sutura*): öppna, bl.a. vid gomsömmen (*sutura palatina*) (< medelålder) och *midlambdoid*-punkten på nackbenet.

Tänder (*dentes*): smala rotkanaler på t.ex. främre kindtänder (*Premolarer*) (grad 14) (>16 år). Tandhåla (*alveol*) för permanent M2 eller M3 (> 12 år) (minst).

Kotor (*vertebrae*): Tandutskottet på andra halskotan (*dens axis*) fusionerad (> 12 år).

Kotplatta (F): > 17 år. Mellersta och sista fingerfalangerna: (*phalanx 2 och 3*) (F): (> 14,5 år). Mellanhandsben nr 1 (F): (> 12 år). Höftben (*coxae/ilium*): *crista iliaca* (F) (> 17 år), delar av korsbensleden (*facies auricularis*) ytstruktur fas 4-5 (35-44 år). Både osteofytbildning i halsryggen och resorption av käkben förekommer oftare hos vuxna och blir vanligare med högre ålder.

Kön: ?

Könsbedömning: Fragment av nackknölen (*protuberantia occipitalis externa*) kraftig (grad 4). Fragment av övre ögonhålsranden från vänster och höger sida (*margo supra-orbitalis*) var mycket rundade och kraftiga (grad 5). Båda dessa drag indikerar man? -man. Fragment av höftblad (*sulcus preauricularis*) (grad 2) indikerar kvinna?

Patologi/skelettförändringar: Svaga-måttliga benutväxter (*osteofyter*) kring ledytan på *dens axis* topp. Resorberat tandben mot kinden (*buccalt*) vid vänster M1.

Totalt djur (bränt)

Vikt (g): 25,4

Häst

Ålder: -

Svin

Ålder: < 1 år

Åldersbedömning: Tänder (*dentes*): Permanenta framtänder (*incisivi*) och en kindtand (*molar*) närvarande. Ovisst om de brutit fram eller ej. Strålben (*radius*) nedre led (Ö): (< 1 år). Skenben (*tibia*) nedre led (Ö): (< 1 år). Mellanhands- och mellanfotsben (*metapodium*), caput: (Ö) (> 2 år). Inre tåfalangen (*phalanx 1*), caput: (Ö) (> 2 år).

Anmärkning: Slaktspår på strålbensskäft (*radius*), i form av ett snedställt hugg i benets längdriktning.

Mellanstort däggdjur

Ålder: Juvenil

Åldersbedömning: Öppna tillväxtzoner (*facies metaphysis*)

GRAV 6025**BEGRAVNING 515****Benförande kontext:**

Brandlager 102561, F5175-5203

Analysmetod: A

Tolkning: I brandlager 102561 påträffades fragment från alla kroppsregioner från en ung vuxen människa (*Adultus*). Inga könsindikerande fragment framkom. Utöver detta identifierades fragment från spridda delar av kroppen av en unghund, en häst i femårsåldern, ett får eller en get samt tandfragment av en liten idisslare (möjligen samma individ som fåret/geten). Även några rörbensfragment från fågel och ett strålbensfragment, som troligen härrör från svin, påträffades. Dessutom framkom obrända och till viss del svedda tandfragment från en stor idisslare. Förbenat revbensbrosk från oidentifierad art indikerar närvaro av en äldre individ. Vilken av de kremerade individerna det kommer ifrån har inte kunnat klargöras. Dock är det mindre troligt att det härrör från hunden eftersom det var en unghund.

Anmärkning: De två fyndigheterna 109677 och 109686 från två benkoncentrationer i lagrets sydöstra och nordöstra delar har slagits ihop till en, eftersom de vid en översiktlig analys visade sig innehålla fragment representerande individer av samma art och ålder. De härrör därför troligen från samma händelse. Den fyndighet som använts vid registreringen är 109677.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	201,5				Adultus	1
Hund	5,8				ca 7 mån-2 år, Juvenil	1
Häst	20,2				ca 5 år	1
Svin?	0,4				> 1 år	1
Får/Get	2					1
Liten gräsätare	0,1				ca 24-30 mån	
Fågel	0,4					1
Idisslare		11,7			Adult	1 (OB)
Oidentifierat	2,4				Äldre individ	
Oidentifierat	1084					
Totalt	1 316,8	11,7				7

Människa

Ålder: Yngre vuxen (*Adultus*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): Tunn-medeltjock *tabulae* och *diploë*, jämn fördelning dem emellan. Adult ytstruktur på *tabulae*. Kraniesömmar: (*sutura*): öppna. Tänder (*dentes*): smala rotkanaler, slutna rotspetsar.

Kotor: (*vertebrae*) epifysplatta: (F) (> 17 år), Mellersta fingerfalangerna: (*phalanx 2*) epifysplatta: (F) (> 14,5 år).

Kön: -

Totalt djur (bränt)

Vikt (g): 28,9

Hund

Mellanstor-stor storlek

Ålder: ca 7 mån-2 år, Unghund

Åldersbedömning: Permanenta kindtänder (*Molar*): Rot färdigutvecklad (> 4-7 mån), *vertebrae thoracice* kotplattor: (Ö) (> 2 år), *phalanx 2*: (F) > 7 mån.

Häst

Ålder: ca 5 år

Åldersbedömning: Storleksmässigt samt utifrån permanenta tänder rör det sig sannolikt om en *adult* häst. *Vertebrae thoracice* kotplatta: (Ö) (< 5 år), *coccygis*: kotplatta (F) (> 5 år).

Svin?

Ålder: > 1 år

Åldersbedömning: *Radius, caput*: (F) (> 1 år)

Får/Get

Ålder: -

Åldersbedömning: -

Liten gräsätare

Kan vara samma individ som får/geten

Ålder: ca 24-30 mån (*ålder för get)

Åldersbedömning: Kindtand (*Molar*): *oerupterad* emalj (24-30 mån)

Fågel

Ålder: -

Åldersbedömning: -

Idisslare, stor (endast svedd)

Ålder: *Adult*

Åldersbedömning: Emalj från permanenta tänder.

GRAV 6026**BEGRAVNING 518****Benförande kontexter:**

Brandlager 101316; FB111918 (F11141-F11157)

Brandlage 101377; FB111855, PM111802 (F11131-F11140, F11158-F11160)

Brandlager 101392; FB112416 (F11114-F11130)

Analysmetod: B

Tolkning: I begravningen identifierades en vuxen/medelålders person som inte kunnat könsbedömmas. Bland de brända benen identifierades även hund, katt, någon idisslande art och någon obestämd fågelart. I begravningen fanns dessutom obrända tänder av nötkreatur, svin samt får eller get. Kontext 101377 innehåller nästan enbart människa men även en katt.

Förbränningsgraden är något varierande. Merparten av materialet är vitt och grått, men ett flertal fragment är endast svartbrända och enstaka har kvar av den gulbruna färgen som obrända ben. Ett fåtal fragment helt obrända ben finns också, och i botten av brandlagret fanns tre obrända djurtänder. Av människa finns både skalltak och delar av lårben som endast är lätt brända och med den gulbruna färgen kvar.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	271,2					1
Hund	9,5					1
Nötkreatur (tand)		15,5				1 (OB)
Svin (tand)		0,8				1 (OB)
Får/get (obränd tand)		0,8				1 (OB)
Katt	1					1
Mellanstort däggdjur	8,8					
Idisslare	1,8					
Fågel	0,3					1
Stor gräsätare	1,7					
Djur	63,2	0,2				
Oidentifierat	689					
Totalt	1046,5	17,3				7

MänniskaÅlder: Yngre vuxen/medelålders vuxen (*Adultus/Maturus*)

Åldersbedömning: skalltaken har möjligen något förtunnad *tabula interna*, annars relativt jämnt tjockleksförhållande mellan *diploë* och *tabulae*. Suturen är sammanvuxna från insidan. Mellanhands- eller mellanfotsben med fusionerad led ger en minimiålder på 16 år (hand 16 år, fot 22 år).

Kön: -

Djur**Totalvikt: 102,6 gram**

Trots att antalet individer är högt, är mängden ben liten. Detta kan tyda på att endast ett urval av kroppsdelar följt med på bålet.

Hund finns enbart i kontext 101316; i botten av brandlager 101392 fanns tre obrända tänder av nöt, svin och får/get. Ett mindre antal fragment av något mellanstort, juvenilt däggdjur finns i materialet. Kontexten 101377 innehåller nästan enbart människa men även en katt.

GRAV 6027

BEGRAVNING 516

Benförande kontext:

Brandlager 105321, F5024-F5054

Fyllning 1009657 i urna 100242, F5046-F5072

Analysmetod: A

Tolkning: En och samma individ konstaterades i benbehållare och i brandlager. Både i urna och i brandlager framkom delar av en hel individ, som var ungdom/ung vuxen (*Juvenilis/Adultus*) vid dödstillfället. Eftersom individen var en ungdom, vilket innebär att det finns risk att könskaraktärerna ännu inte är färdigutvecklade, och endast ett könsindikerade fragment framkom har ingen könsbedömning kunnat genomföras. I brandlagret påträffades delar av från hela kroppen av en tamhöna, bl.a. mellanfotsben från tupp, ett vadben från svin, ett svanskotefragment från ett mellanstort rovdjur samt rörben från mellanstort däggdjur. I urnan framkom delar av extremiteter från tamhöna (könsbedömning ej möjlig) samt två underkäksfragment från ett mellanstort rovdjur. Även fågelben som inte kunde identifieras till art påträffades i urna och brandlager. Det är dock troligt av även dessa härrör från tamhöna. Ingen sortering av benmaterialet kunde konstateras vare sig inom brandlagret eller i urnan.

Anmärkning: Fragmenten från människans lårbensskäft var svartbrända och hade därmed en lägre förbränningsgrad (3) än övrigt benmaterial som hade en hög förbränningsgrad (4).

Det osteologiska materialet från 105321 var inmätt i fyra fyndpunkter varav tre låg mycket nära varandra (107899, 105323 samt 106262). Eftersom inga skillnader kunde konstateras i det osteologiska innehållet samlades analysen av benen från dessa fyndpunkter under 106262. Inmätningpunkt 108616 låg en bit ifrån varför den behållits separat.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	256,5		X		Juvenilis/Adultus	1
Svin	0,3			X		1
Tamhöna	1,5		X		Adult	1
Fågel	2,6					
Mellanstort rovdjur	1			X		1
Mellanstort däggdjur	4,3					
Oidentifierat	190,2					
Totalt	456,4					4

Människa

Ålder: Ungdom/yngre vuxen (*Juvenilis/Adultus*), äldre än 15 år

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): släta och tunna *tabulae* samt tunn *diploë*.

Tänder (*dentes*): tandrötternas öppningsgrad (> 15 år), tandhålor (*alveoler*) för frambrutna *erupterade* permanenta tänder (> 12 år).

Fusioneringsgrad: tåfalang (*phalanges pedis*): *basis* fusionerad (> 14,5 år).

Adult struktur på långa rörben. Generellt nätt storlek på benelement.

Kön: -

Könsbedömning: endast ett könsindikerade fragment identifierades. Vidare var individen en ungdom vilket innebär att det finns risk att könskaraktärerna ännu inte är färdigutvecklade. Därför har ingen könsbedömning gjorts. Könsindikerande fragment:

Kranium: pannben (*os frontale*): nätt övre ögonhålsranden (*margo supra-orbitalis*).

Generellt nätta benelement.

Djur

Vikt (g), totalt: 464

Svin

Ålder: -

Kön: -

Tamhöna

Ålder: > 6 mån

Åldersbedömning: Fusionerade rörben.

Kön: hane

Fågel

Ålder: -

Kön: -

GRAV 6028**BEGRAVNING 513****Benförande kontext:**

Brandlager 107269 (FB107430), ben från de fyra kvadranter samt från profilen (FB107430, FB108508, FB108620, FB109355, FB109676) har slagits ihop till endast en eftersom de vid en översiktlig analys visade sig ha ben från samma människa och häst i alla fyra kvadranter. Den fyndenhet som använts är FB107430.

F8279-F8366

Analysmetod: A

Tolkning: En mindre mängd ben från en medelålders vuxen individ (*Maturus*) men fragment från alla kroppsregioner. Inga könsindikerande fragment har identifierats. I övrigt framkom relativt stor mängd brända ben. En häst, en hund, ett får, ett svin samt en kota från en sik (en laxartad fisk) samt fågel identifierades i materialet. Från häst, hund, får/get och svin har ben från hela kroppar identifierats. Fågelbenen kommer från tamhöna, andfågel och gåsfågel. Intressant i sammanhanget är att

begravningen även innehöll en mosaik med en svan på (Förundersökning, F92). Totalt sett relativt mycket ben från begravningen (2,4 kg). Ett fåtal obrända ben framkom i begravningen, varav ett tandfragment från häst samt ben från mellanstort däggdjur och däggdjur.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	266,4		X		Maturus	1
Hund	38		X		> 1 ½ år	1
Häst	47,7	3,4	X (BB)	X(OB)	Ev Adult	1
Svin	32,6		X (men få)		> 3 ½ år	1
Får/Get*	3,4		X (men få)		< 3 ½ år	
Får*	0,6				> 1/4 år	1
Fågel	12,1					
Tamhöna	0,2					1
Andfågel	2					1
Gåsfågel	0,1					1
Sik	0,1					1
Stor gräsätare	331					
Mellanstort däggdjur	158,5	0,5				
Djur	478,5	1,5				
Oidentifierat	1028,8					
Totalt	2400	5,4				9

*Fragment från får samt får/get kan vara från en och samma individ.

Människa

Ålder: Medelålders vuxen (*Maturus*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): medeltjocka-tjocka *tabulae*, tunn *diploë*, skrovlig yta på *tabulae*, sammanväxta suturer endocranialt och pågående sammanväxning eller öppna suturer ectocranialt.

Tänder (*dentes*): smala rotkanaler, slutna rotspetsar.

Kön: -

Totalt djur

Vikt (g): 1 110,2

Hund

Mellanstor storlek

Ålder: > 1 ½ år

Åldersbedömning: överarmsben (*humerus*): dist (F) (> 1/2 år); strålben (*radius*): prox (F) (> 1/2 år) lårben (*femur*): diaf; dist-med (F) dist (F) (> 1 ½ år); hälben (*calcaneus*): (F) (> 1 ¼ år)

Häst

Ålder: ev. *Adult*

Åldersbedömning: saknar åldersindikerande fragment, men storleksmässigt samt utifrån permanenta tänder rör det sig sannolikt om en vuxen häst (*Adult*).

Svin

Ålder: > 3 ½ år

Åldersbedömning: strålben (*radius*): dist-med (F) (> 3 ½ år); lårben (*femur*): dist-lat (F) (> 3 ½ år); skenben (*tibia*): dist (F) (> 2 år); permanenta tänder.

Får/get

Kan ev vara samma individ som fåret

Ålder: < 3 ½ år

Åldersbedömning: lårben (*femur*): prox (Ö) (< 3 ½ år)

Får

Ålder: > 1/4 år

Åldersbedömning: strålben (*radius*): prox-lat (F) (> 1/4 år)

Fisk

Art:

Salmoniformes (laxartade fiskar): sik. MNI: 1.

Fågel

Arter:

Tamhöna: MNI: 1

Gåsfågel: MNI: 1

Andfågel: MNI: 1

GRAV 6029**BEGRAVNING 560****Benförande kontexter:**

Brandlager 104703, F2720-F2725.

Analysmetod: A

Tolkning: I det skadade brandlagret framkom hand- och fotben samt långa rörben av människa. Inga kraniefragment påträffades. Individen var äldre än 14,5 år vid dödstillfället. Där utöver påträffades ett emaljfragment av en ej frambruten kindtand från ett svin yngre än 3 år. Tandfragmentet såg inte bränt ut men har sannolikt skyddats av käkbenet mot hettan från bålet.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	25			X	> 14,5 år, Juvenilis/Adult	1
Svin		0,1		X	< 3 år	1
Oidentifierat	21,9					
Totalt	46,9	0,1				2

Människa

Ålder: Ungdom/vuxen (*Juvenilis/Adult*), äldre än 14,5 år

Åldersbedömning: Yttre fingerfalanger (*phalanx 3*) (F) >14,5 år.

Kön: -

Totalt djur (obrönt)

Vikt (g): 0,1

Svin (obrönt)

Ålder: < 3 år

Åldersbedömning: Emaljfragment av oerupterad kindtand från svin. Huruvida tanden var permanent eller mjölkttand kunde ej avgöras – därför kan svinet endast sägas ha varit yngre än 3 år.

Kön: -

Anmärkning: Tandens ser obränd ut på utsidan, svårt att bedöma insidan. Det kan inte uteslutas att tanden legat med på bålet skyddad av käken.

GRAV 6030**BEGRAVNING 517****Benförande kontext:**

Brandlager 103289, F2704-F2710.

Analysmetod: A

Tolkning: Ben från en yngre vuxen/medelålders människa (*Adultus/Maturus*)

identifierades i brandlagret som var stort. Fragment från i stort sett hela kroppen, främst kranium och långa rörben har påträffats. Ett rörbensfragment som eventuellt härrör från mellanstort däggdjur har också noterats.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	54,4			X	Adultus/Maturus	1
Mellanstort däggdjur	0,1			X		
Oidentifierat	27,2					
Totalt	81,7					1

MänniskaÅlder: Yngre vuxen/medelålders vuxen (*Adultus/Maturus*).

Åldersbedömning: Skalltak (*calvarium*): något ojämn yta på *tabulae*, tunna *tabulae*, medeltjock *diploë*, sammanväxta sömmar (3) *endocranialt* och öppna suturer (0) *ectocranialt*.

Kön: -

Totalt djur

Vikt (g): 0,1

GRAV 6031

Benförande kontext:

Mantel 100796,
Brandlager 108657
Fyllning i urna 111989
Tramplager 113452

Allmän tolkning: Med utgångspunkt från det identifierade lämningarna i brandlager 108657 och urnefyllning 111989 förefaller det sannolikt att innehållet i mantel 100796 ursprungligen härrör från dessa kontexter och sammanblandats med manteln i samband med att gravens överbyggnad störts. I tramplagret påträffades endast 1,8 g oidentifierbara fragment vilket gör svårt att säga på vilket sätt de är kopplade till övriga ben i graven.

ÖVERBYGGNAD 6184

Benförande kontext:

Mantel 100796, F5618-F5622

Analysmetod: A

Tolkning: Både brända och obrända ben framkom i den störda manteln 115330. Bland de brända benen identifierades ett rörbensfragment från människa. Utöver detta påträffades revben samt ett fragment med öppen tillväxtzon av mellanstort däggdjur, vilket indikerar närvaro av bl.a. ett ungt djur. Dessutom framkom rörbens-, käk- och tandfragment från däggdjur av ospecificerad art samt rörbensfragment från fågel. De obrända benfragmenten kunde inte identifieras till art.

Anmärkning: I fält insamlades benmaterialet från mantel 100796 i flera bensinsamlingspunkter: FB111431, 115719, 100954, 100953, 1110390. Då inga väsentliga skillnader i innehåll framkom vid den osteologiska analysen slogs inmätningpunkterna samman under den benrikaste av dem, FB 1110390.

Allmänt kan sägas att fragmentens färg från brun-svart, svart till gråsvart samt närvaron av förkolnat organiskt material, sannolikt förkolnad vävnad tyder på att förbränningstemperaturen varit varierad i bålet, från låg till hög. Detta kan möjligen indikera att en stor mängd kroppar kremerats samtidigt, vilket styrks av gravens beninnehåll.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	2,2			X	Adult	1
Häst	14,3			X		1
Djur	2,9			X		
Oidentifierat	17,9					
Totalt	37,3					2

BEGRAVNING 864

Benförande kontext:

Brandlager 108657, F5505-F5617

Fyllning i urna 111989, F5497-F5504

Tramplager 113452, F5623

Analysmetod: A

Tolkning: Ingen överlappning mellan skelettelementen förekom bland de ben som påträffats i urnans fyllning och i brandlagret. Det är därför sannolikt att det är delar av en och samma kremerings som påträffats i de båda kontexterna. Innehållet i urnan tydde heller inte på att något specifikt urval gjorts för de ben som placerats i den. Inte heller kunde någon sortering inom urnan konstateras. Benfragmenten i tramplagret var få och mycket fragmenterade och har därför inte kunnat identifieras.

Lämningar av människa har identifierats i urnans fyllning och i brandlagret. Fragment representerande hela kroppen av en medelålders vuxen/äldre vuxen individ (*Maturus/Senilis*) framkom. Då endast en könskaraktär påträffats görs ingen könsbedömning p.g.a. osäkerhetsmarginalen. Även brända djurben påträffades i begravningen. I urnan identifierades utöver människa även häst, tupp samt delar av mellanstort däggdjur, där ibland juvenila fragment med öppna tillväxtzoner. I brandlagret har minst två hundar, en häst, två svin, två får eller getter, en tamhöna, gädda och laxfisk identifierats. Utöver det har även ben från storgräsätare (sannolikt häst), mellanstort däggdjur (sannolikt hund, svin och/eller får/get) fågel (sannolikt tamhöna) och fisk (troligen gädda eller laxfisk) påträffats.

De analyserade djurbensfragmenten visade sig väl representera stora delar av skelettet av två fullvuxna hundar varav den ena var av större typ och den andra aningen mindre. Den häst som identifierades var ca 5 år vid dödstillfället och spridda delar från större delen av kroppen framkom. De två svinen var i olika åldrar. Det ena var yngre än 6 månader och det andra var mellan 1 och 2 år vid dödstillfället. Av det yngsta svinet finns spridda delar av hela kroppen representerade. De kroppsregioner som säkert kan föras till det lite äldre svinet är kranium och skenben. En stor andel fragment har inte kunnat föras till den ena eller den andra individen men det kan inte uteslutas att även detta svin lagts i sin helhet på bålet. Sammanväxningsgraden indikerar att det ena fåret eller den ena geten var yngre än 2,5-3 år vid dödstillfället. Den andra individens ålder har inte kunnat fastställas. Inte heller har det kunnat fastställas vilka kroppsdelar som finns representerade av respektive individ. Sammantaget finns dock delar från samtliga kroppsregioner representerade av får eller get. Spridda delar från hela skelettet, med undantag av huvudet (vilket inte kan uteslutas vara tafonomiskt orsakat), av en tupp identifierades också. Även ett hälben från ekorre framkom. Huruvida detta utgör en vidhängande skelettrest från ett ekorrskinn eller om en hel ekorre funnits med på bålet men i övrigt helt fragmenterats är ovisst. Utöver detta påträffades även kranie- och kotfragment av gädda samt kotfragment av laxfisk.

Flera fragment med öppna tillväxtzoner och juvenil struktur kunde identifieras till mellanstort däggdjur. Sannolikt härrör de från de unga svinen eller fåren/getterna som påträffades i materialet. Dock påträffades även fragment från mellanstora däggdjur med mer fullvuxen benstruktur, vilka skulle kunna komma från någon av hundarna.

Vidare påträffades kotor med pågående sammanväxning från stor gräsätare vilket tyder på ett djur i 5-årsåldern, vilket stämmer väl överens med den identifierade hästen. Förbenat revbensbrosk från en stor gräsätare samt ett oidentifierat djur tyder på närvaro av en äldre individ. Närmare uppgifter om vid vilken ålder revbensbrosket förbenas har inte framkommit annat än att det sker hos äldre individer eller till följd av skador. Rörensfragment samt ett oidentifierat fragment från fågel framkom också, vilka sannolikt härrör från den tupp som identifierats i materialet.

Ett höftfragment från stor gräsätare hade ett huggspår av eggat verktyg. Två obestämda djurbensfragment uppvisade slaktspår, varav ett hugg och ett snitt. Huruvida detta är spår av slakten eller av styckning inför kremeringen har inte kunnat avgöras. Utöver detta framkom förbenat revbensbrosk, sannolikt från en äldre individ samt kotor med öppna tillväxtzoner av djur som inte kunnat identifieras närmare till art. Dessa fragment härrör sannolikt från någon av de ovan identifierade individerna.

De obrända benen utgjordes av två tandfragment från svin som var i 1-3-årsåldern respektive yngre än 1 år. Även fragment av svedda svintänder påträffades. Åldersmässigt kan det inte uteslutas att dessa tänder kommer från de svin som identifierats bland de helt kremerade benresterna.

Anmärkning: I fält insamlades benmaterialet från brandlager 108657 i flera bensinsamlingspunkter: 110102, 109679, 110388, 111486, 111872, 111873, 113358. Då inga väsentliga skillnader i innehåll framkom vid den osteologiska analysen slogs inmätningpunkterna samman under den benrikaste av dem, d.v.s. 110386. Vad som kunde iakttas var att brandlagrets sydvästra del innehöll en större mängd ben än övriga delar.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	582,3		X		Maturus/Senilis	1
Häst	284,9		X		ca 5 år	1
Hund	206,2		Ind. 1 - X Ind. 2 - X		Ind. 1 - > 2 år Ind. 2 - > 2 år	2
Får/Get	22,5		-	-	Ind. 1 - < 2,5-3 år Ind. 2 - ?	2
Svin	114,5*	5,9	Ind. 1 - X		Ind. 1 - < 6 mån Ind. 2 - 1-2,5 år	2
Ekorre	0,1			X		1
Gädda	0,8			X		1
Laxfisk	0,2			X		1
Fisk	0,4					
Tamhöna	13,4		X			1
Fågel	0,2					
Stor gräsätare	874,7				Juvenil och Adult	
Liten gräsätare	0,1					
Mellanstort däggdjur	474,4				Juvenil och Adult	
Djur	136,6				Juvenil och Adult	
Oidentifierat	4 689,1					
Totalt	7 400,4	5,9				12

*4,6 g svedda/eldpåverkade ben

Människa

Ålder: Medelålders vuxen/äldre vuxen (*Maturus/Senilis*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): tunn *tabulae*, tjock *diploë*, adult strutkur på *tabulae*. Brottytan på skallsömmarna uppvisade 25-75 % sammanväxningsgrad (nacksöm och pannsöm ca 0-75 %). Större delen av hjässömmen var på väg att växa samman helt, med sammanväxningsgrad 3 invändigt och 2 utvändigt.

Tänder (*dentes*): rotspets (*radix*) slutet på tolvårstanden m.fl. > 18 år. Tandhåla för visdomstand (Molar 3) i överkäke, > 21 år.

Fusioneringsgrad: kotor (*Vertebrae*) kotplattor (F), > 18 år. Fingerfalanger (*phalanx 1, 2 och 3*) (F), > 14,5 år. Mellanfots- och mellanhandsben (*metapodalia*), > 12 år.

Hälbensknölen (*tuber calcanei*) (F), > 12 år. Vuxen struktur på rörben och lårbensled.

Nedre strålbensled (*radius*) (F) och lårbenshuvud (*caput femoris*) (F) > 15 år.

Resorption av tandbenet, se patologi/skelettförändringar nedan, vanligare hos äldre individer vilket stämmer med övriga iakttagelser.

Kön: -

Könsbedömning: övre ögonhålsranden (*margo supra-orbitale*) (grad 5). Då endast en könskaraktär påträffats görs ingen könsbedömning p.g.a. osäkerhetsmarginalen.

Patologi/skelettförändringar: käkbenet hade resorberat kring den första främre kindtanden (*Premolar 1*) på höger sida. Benutväxter (*osteofyter*) längs långsidorna på en av de inre fingerfalangerna.

Totalt djur (bränt)

Vikt (g): 2 134,85

Häst:

Ålder: ca 5 år

Åldersbedömning: Kotor (*Vertebrae*) kotkroppar och kotplattor (F, S, Ö).

Hund:

MNI: 2

MNI förklaring: dubletter av flera benslag visar närvaro av minst två hundar:

occipitale: condylus occipitalis (2 sin, 2 dx), *temporale: bulla tympanica* (2 sin, 2 dx), *mandibula: condylus mandibularis*: (2 sin, 2 dx); *alveoler* för PM3-M3 (2 dx, 3 sin), *maxilla: alveoler* för M1-4 samt P4-M3 (2 dx), *canini mandibulae*: (3 st = MNI 2), *radix incisivi* (12 st = MNI 2), *clavicula: ant led* (2 sin), *ulna: prox* (2 sin, 2 dx) *dist led* (2 dx), *radius: prox led* (2 dx) (ev 1 pågående fusion), *humerus: dist* (2 dx), *carpi accessorium* (2 sin, 2 dx), *metacarpus I* (2 sin, 2 dx), *metacarpus II och IV*: (2 sin, 2 dx), *carpi radiale + carpi intermedium* (2 dx), *fibula: prox led* (2 sin), *patella* (2 sin), *Tc*: (2 sin), *T2*: (2 sin), *T4*: (2 dx), *talus* (2 dx), *vetatarsus III* (2 sin, 2 dx), *phalanx 1* (minst 19 st = MNI 2); *phalanx 2* (minst 21 st = MNI 2). Även en storleksskillnad har konstaterats för flera skelettelement från delar av hela kroppen.

Ålder: *Adult* (> 2 år)

Åldersbedömning: kotor (*vertebrae*) kotplattor (F), både från större och mindre hund.

Vadben (*fibula*) 2 st sin, övre leden (F): > 1,5 år. Samtliga tillväxtzoner hos hundarna indikerar att båda individerna var äldre än 1,5-2 år.

Anmärkning: den ena hunden var stor och den andra något mindre.

Svin:

MNI: 2

En dubblett av kotbågen från den andra halskotan har påträffats, vilket indikerar två individer. Individerna var dessutom i olika ålder vid dödstillfället. Brända tandanlag samt en höftled indikerar närvaro av ett svin som var yngre än 6 mån. Obrända och svedda tänder samt ett skenbensfragment visar att en individ var mellan 1-2 år vid dödstillfället.

Individ 1

Ålder: *Juvenilis* (< 6 mån)

Åldersbedömning: Brända tandanlag för permanenta framtänder och främre kindtänder < 1 år. Kotbåge och kotkropp (*corpus et arcus*), (Ö) < 3-6 mån. Höftled (acetabulum) (Ö) > 6 mån. Skenben (*tibia*) (Ö), < 2-2,5 år. Vadben (*fibula*) (Ö), < 2 år. Lårben (Ö) < 3,5 år.

Individ 2

Ålder: *Juvenilis* 1-2,5 år

Åldersbedömning: Obrända kindtänder (*Molar*1) måttligt slitage, (*Molar* 2) något nött, 1-3 år. Svedda tandanlag för kindtänder (*Molares*), < 3 år. Svedd något sliten permanent främre kindtand (*Premolar* 2) < 2 år. Svedd alveol för permanent främre kindtand och bränd alveol för kindtand (*Premolar et Molar*) 1-2 år. Skenben (*tibia*) (F), > 2-2,5 år.

Får/get:

MNI: 2

MNI förklaring: Två överlappande delar av inre hörselgången (*bullae tympanicae*) och klippbenet (*pars petrosa*) identifierades och båda var från höger sida. Detta indikerar att två får eller getter finns i materialet. Vilka fragment som hör till vilken individ har i övrigt inte kunnat avgöras. Därmed kan inte heller sägas vilka kroppsdelar som finns representerade av respektive individ.

Dock indikerar sammanväxningsgraden att den ena individen var yngre än 2,5-3 år vid dödstillfället. Sammanväxningsgraden för övriga benfragment visar att det inte kan uteslutas att även den andra individen var yngre än 2,5-3 år, men den kan även ha varit lite äldre eller fullvuxen. De åldersindikerade benslagen är följande (ett fragment av respektive benslag): Skenben (*tibia*) övre led (Ö) < 2,5-3 år, lårbenshuvudet (*caput femoris*) (Ö) < 3-3,5 år, strålben (*radius*) nedre led (Ö) < 3 år, hälbensknöl (*tuber calcanei*) (Ö) < 2,5-3 år, kotplattor (*epiphysis vertebrae*) (Ö) < 4-5 år.

Individ 1

Ålder: < 2,5-3 år

Åldersbedömning: Skenben (*tibia*) övre led (Ö) < 2,5-3 år eller hälbensknöl (*tuber calcanei*) (Ö) < 2,5-3 år.

Individ 2

Ålder: ?

Ekorre:

Ålder: -

Åldersbedömning: Hälbensknöl (*tuber calcanei*) (F);

Tamhöna:

Ålder: > 6 mån

Åldersbedömning: Samtliga långa rörben (*ossa longa*) (F).

Kön: tupp?

Könsbedömning: En trubbig och ca 12 mm lång sporre identifierades. Detta kan indikera närvaro av en tupp. Det kan dock inte uteslutas att det är en rudimentär sporre på en höna

Gädda:

Ålder: -

Laxfisk:

Ålder: -

Totalt djur (obränt)

Vikt (g): 5,9

Obränt ben:

Djur: svin: tand (5,9 g)

GRAV 6032**Benförande kontexter:**

Mantel 115330,

Brandlager 106337

Allmän tolkning: Med utgångspunkt från det identifierade lämningarna i brandlager 106337 nedan, förefaller det sannolikt att innehållet i manteln ursprungligen härrör från brandlagret och sammanblandats med manteln i samband med att gravens överbyggnad störts.

ÖVERBYGGNAD 6181**Benförande kontext:**

Mantel 105330, F5470-F5777

Analysmetod: A

Tolkning: Både brända och obrända ben framkom i den störda manteln 115330. Bland de brända benen identifierades ett rörbensfragment från människa. Utöver detta påträffades revben samt ett fragment med öppen tillväxtzon av mellanstort däggdjur, vilket indikerar närvaro av bl.a. ett ungt djur. Dessutom framkom rörbensfragment från fågel och rörbens-, käk- och tandfragment från oidentifierad art. Inte heller obrända benfragmenten kunde identifieras till art.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	1,3			X		1
Mellanstort däggdjur	0,3			X	Juvenil och Adult	1
Fågel	0,1			X		1
Oidentifierat	23,7	5,2				
Totalt	25,4	5,2				3

BEGRAVNING 862

Benförande kontext:

Brandlager 106337, F5400-F5469, F5478-F5479

Analysmetod: A

Tolkning: Främst brända men även obrända ben framkom i brandlager 106337 som bränts på plats. En större mängd brända ben från en medelålders vuxen/äldre vuxen individ (*Maturus-Senilis*) påträffades. Fragment från alla kroppsregioner identifierades. Individen bedömdes utifrån könskaraktärer kring ögonhålan till möjlig man (M?). Bedömningen bör betraktas som något osäker då endast två karaktärer, båda av sekundär art, fanns att tillgå. Även brända djurben påträffades i begravningen. Dessa består av ben från en hund, en häst, två svin, två får eller getter i olika ålder, stor gräsätare (sannolikt häst), mellanstort däggdjur (sannolikt hund, svin och/eller får/get) och fågel av okänd art.

De analyserade fragmenten visade sig väl representera stora delar av skelettet av en fullvuxen hund och fullvuxen häst. De två svinen var i olika storlekar och åldrar. Det ena var mycket litet och ca 1 år gammalt och det andra var större och äldre än 22 månader. Delar av hela kroppen fanns representerad av det yngre svinet. Av det äldre svinet har endast kranie- och fotfragment identifierats. Det kan dock inte uteslutas att fler kroppsregioner funnits representerade bland de benslag av svin som inte kunnat åldersbedömas. Från de två fåren/getterna kunde kot-, hand-, kranie- och fotbensfragment identifieras. Den ena individen var äldre än 18 månader och den andra var yngre än 13 månader vid dödstillfället.

Flera fragment med öppna tillväxtzoner och juvenil struktur kunde identifieras till mellanstort däggdjur. Sannolikt härrör de från det unga svinet eller får/geten som påträffades i materialet. Dock påträffades även fragment från mellanstora däggdjur med mer adult struktur. Vidare påträffades fullt sammanväxta kotor och förbenat revbensbrosk från stor gräsätare vilket tyder på närvaro av en fullvuxen-äldre individ, sannolikt hästen. Rörbens- samt ett revbensfragment från fågel framkom också. Dessutom framkom tandfragment från av oidentifierad art. Ett fragment av obestämt benslag av oidentifierad art (ej människa) hade både ett hugg- och ett snittspår. Huruvida detta är spår av slakten eller tecken på styckning inför kremeringen har inte kunnat avgöras.

De obrända benen identifierades till tand- och långa rörbensfragmenten från stor gräsätare, tandfragment från svin samt oidentifierade fragment av obestämd art.

Anmärkning: I fält insamlades benmaterialet från brandlager 106337 i fyra kvadranter med inmättningsnummer 110288, 110289, 110290 och 110291. Då inga väsentliga skillnader i innehåll framkom vid den osteologiska analysen slogs inmättningspunkterna samman under den benrikaste av dem, 110288. Dock innehöll brandlagrets sydvästra del en större mängd ben än övriga delar.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	932,5		X		Maturus/Senilis	1
Häst	325,1		X		> 5 år	1
Hund	97,7		X		> 2 år	1
Får/Get	9,8			X	Ind. 1 - > 1,5 år Ind. 2 - < 13 mån	2
Svin	35,3	0,2	X	X	Ind. 1 - ca 1 år Ind. 2 - > 22 mån	2
Fågel	0,6			X		1
Stor gräsätare	722,6	3		X		
Mellanstort däggdjur	305,4			X	Juvenil och Adult	
Oidentifierat	3188,6	0,6				
Totalt	5617,6	3,8				8

Människa

Ålder: Medelålders vuxen/äldre vuxen (*Maturus/Senilis*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): tunn *tabulae*, tjock *diploë*, sammanväxta suturer *endocranialt* (svagt synliga, grad 2-3), äldre vuxen.

Tänder (*dentes*): smala rotkanaler, slutna rotspetsar.

Fusioneringsgrad: kotor (*vertebrae*) kotplattor (F), > 18 år. Revbenshuvud (*caput costae*) (F), > 17 år. Fingerfalanger (*phalanx 1 och phalanx 3*) (F), > 14 år. Mellanfots- och mellanhandsben (*metapodium*), > 12 år.

Kön: M?

Könsbedömning: pannben (*frontale*): ögonbrynsbågen (*arcus superciliaris och glabella*)

M?-M (grad 4-5), övre ögonhålsranden (*margo supra-orbitalis*) (grad 3)

Patologi/skelettförändringar: Käkbenet hade resorberat på den del som vetter mot kinden vid den sista främre kindtanden och sexårstanden, på vänster sida.

Totalt djur (bränt)

Vikt (g): 2 325,23

Häst:

Ålder: > 5 år

Åldersbedömning: Kotor (*vertebrae*) kotplattor (F).

Hund:

Ålder: > 2 år

Åldersbedömning: Kotor (*vertebrae*) kotplattor (F). Bröstben (*sternum*) (Ö).

Mellanstor-stor hund med smäckra tassar.

Svin:

MNI: 2

Av individ 1 finns höger och vänster hälben som båda är ofusionerade. Ytterligare ett hälbensfragment från vänster sida kom från ett äldre och större svin än individ 1. Detta visar att det finns minst två svin av olika ålder och storlek i begravningen.

Individ 1

Ålder: ca 1 år

Åldersbedömning: Inre och yttre tåfalanger (*phalanx 1*, *phalanx 3*) (Ö). Mellersta tåfalangen (*phalanx 2*) (S). Överarmsben (*humerus*) övre och nedre led (Ö). Juvenil struktur på skelettelement.

Individ 2

Ålder: > 22 mån

Åldersbedömning: Alveol för tandrötter på permanent bakre kindtand (> 22 mån). Vuxen storlek och struktur på andra halskotan (*axis*) och hälbensleder (*calcaneus*) (större än individ 1).

Får/Get:

MNI: 2

Två överlappande delar av inre hörselgången (*bulla tympanica*) identifierades och båda var från vänster sida. Detta indikerar att två får eller getter finns i materialet. De övriga benfragmentens sammanväxningsgrad kan antingen tyda på att det finns en individ som var > 18 månader och en individ som var < 13 månader.

Individ 1

Ålder: > 18 månader

Åldersbedömning: Mellersta tåfalangen (*phalanx 2*) (F).

Individ 2

Ålder: < 13 månader

Åldersbedömning: Mellanfotsben (*metapodium*) (Ö).

Fågel:

Ålder: -

Totalt djur (obrönt)

Vikt (g): 3,2 g

Stor gräsätare (obrönt):

Ålder: -

Svin (obrönt):

Ålder: -

GRAV 6033

BEGRAVNING 520

Benförande kontexter:

Fyllning 1002182 (FB1000502) i urna 1000501, F2203-F2208

Fyllning 105320 (FB106212) i brandgrop 100748, F2209-F2242

Analysmetod: A

Tolkning: En och samma individ, ett yngre barn i åldern 1-7 år (*Infans I*), ca 3-5 år, identifierades i urnan och i brandgropen. Mycket liten mängd benfragment påträffades i urnan, varav endast människoben identifierats till art i denna.

Arter/artgrupper i begravningen: hund, svin, fågel av obestämd art, mellanstort däggdjur (sannolikt hund) och djur.

Passningar av bl.a. obränd svintand mellan norra och södra delen av brandgropen.

Anmärkning: En mindre mängd gråsvarta, svarta och blågrå fragment, framför allt tandfragment från människa och långa rörben (*os longum*) från mellanstort däggdjur (sannolikt hund). Resterande benfragment var gråvita och vita till färgen och hade en hög förbränningsgrad.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Spec. ålder	MNI
Människa	348,4		X		Infans I (ca 3-5 år)	1
Hund	109,1		X		> 1 ½ år	1
Fågel	0,7			X	Adult	1
Svin (tand)		1,1		X	Juvenilis	1(OB)
Mellanstort däggdjur	68,9					
Djur	31,3					
Oidentifierat	269,8					
Totalt	828,2	1,1				4

Människa

Ålder: Yngre barn (*Infans I*), ca 3-5 år

Åldersbedömning:

Tänder (*dentis*): ca 3-5 år. Mjölktänder: framtand (*di, canini*), kindtand (*dm, molaris*)

Anlag till permanenta tänder: I1 (framtand), M1 i överkäke (*maxilla*); I, M1 i underkäke (*mandibula*); C i över-/underkäke; M-fragm i över-/underkäke

Skalltak (*calvarium*): slät yta på *tabulae*, tunna *tabulae*, mycket tunn *diploë*, storporig *diploë*, öppna suturer *endo-* och *ectocranialt*, spretiga suturer.

Fusioneringsgrad: öppna epifysytor på: kotor (*vertebrae*), långa rörben (*os longum*) såsom överarmsben (*humerus*), strålben (*radius*), underarmsben (*ulna*), lårben (*femur*), skenben (*tibia*), mellanhands- och mellanfotsben (*metacarpalia/metatarsalia*), finger/tåben (*phalanges manus/pedis*), höftben (*coxae*),

Patologi/skelettförändringar: emaljhypoplasi (ofullständig utveckling av tandemalj) på anlagen till de permanenta framtänderna i överkäken (I1 i *maxilla*).

Kön: -

Totalt djur

Vikt (g): 210 (bränt) + 1,1 (obränt)

Arter/artgrupper: Hund, svin, fågel av obestämd art, mellanstort däggdjur (sannolikt hund) och djur.

Hund

Ålder: > 1 ½ år

Åldersbedömning: strålben (*radius*): dist (F) (> 1 ½ år)

Anmärkning: mellanstor hund

SvinÅlder: *Juvenilis*

Åldersbedömning: Molarfragment (anlag)

FågelÅlder: *Adult*Åldersbedömning: *tibiotarsus*: dist-lat (F)**Fyllning 1002182 (FB1000502)
i urna 1000501**

Art	Bränt vikt (g)
Människa	20,5
Oidentifierat	5,1
Totalt	25,6

Fyllning 105320 (FB106212) i brandgrop 100748

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)
Människa	327,9	
Hund	109,1	
Fågel	0,7	
Svin		1,1
Mellanstort däggdjur	68,9	
Djur	31,3	
Oidentifierat	264,7	
Totalt	802,6	1,1

GRAV 6034**BEGRAVNING 563****Benförande kontexter:**

Brandgrop 112709; FB112710 (F11175)

Analysmetod: B**Tolkning:**

Begravningen innehöll enstaka vitbrända små benfragment som endast kunnat bestämmas till att komma från ett mycket ungt däggdjur (djur eller människa).

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Oidentifierat	0,3					1
Totalt	0,3					1

Människa

Inga människoben har identifierats.

GRAV 6035**BEGRAVNING 562****Benförande kontexter:**

Brandlager 112265; FB112305, PM112443 (F11168-F11174, F11298)

Analysmetod: B

Tolkning: Detta brandlager innehåller endast bestämt material av människa. Individen är åldersbedömd till yngre vuxen/medelålders vuxen (*Adultus/Maturus*). I materialet finns delar från vänster sida av en underkäke som är mycket tunn och smäcker. De handrotsben som påträffats är också små till storlek, vilket även några fragment av mellanhands/fotsben också är. Individen förefaller ha en liten kroppsstorlek.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	68,3				Adultus/Maturus	1
Oidentifierat	81,7					
Totalt	150					1

MänniskaÅlder: Yngre vuxen/medelålders vuxen (*Adultus/Maturus*)

Åldersbedömning: Skalltakens suturer är helt sammanvuxna från insidan med endast en rand synlig från utsidan

Kön: -

Djur**Totalvikt:** 0 gram**GRAV 6036****BEGRAVNING 561****Benförande kontexter:**

Brandlager 112337; FB112586 (F11161-F11167)

Analysmetod: B

Tolkning: Den gravlagda är en vuxen individ (*Adult*) som inte kunnat könsbedömas. Någon mellanstor djurart finns också i begravningen.

Benmaterialet är välbränt med en jämn förbränningsgrad med vitbrända mineraliserade ben.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	83,6				Adult	1
Mellanstort däggdjur	2,3					1
Oidentifierat	69,4					
Totalt	155,3					2

MänniskaÅlder: Vuxen (*Adult*)Åldersbedömning: Förtunnade *tabulae* i skalltaket och pågående förslutning av suturerna från insidan.

Kön: -

Djur**Totalvikt: 2,3 gram**

Av djur har endast ett fragment av ett skenben av något mellanstort däggdjur påträffats.

GRAV 6037**BEGRAVNING 564****Benförande kontexter:**

Brandlager 112398; FB112523, PM112569 (F11176-F11183, F11292-F11297)

Analysmetod: B

Tolkning: En vuxen människa (*Adult*) har identifierats i begravningen tillsammans med en hel unghund och en fågel. *Tabulae* hos skalltaken förefaller tunna, men de suturspår som finns har endast begynnande sammanväxning från insidan. Åldern blir därför endast vuxen.

Materialet har en jämn förbränningsgrad och är helt vitbränt.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	33,5				Adult	1
Hund	3,6				6-10 mån.	1
Fågel	0,4					1
Djur	1,6					
Oidentifierat	39,8					
Totalt	78,9					3

MänniskaÅlder: Vuxen (*Adult*)Åldersbedömning: *tabulae* hos skalltaken förefaller tunna, men de suturspår som finns har endast begynnande sammanväxning från insidan

Kön: -

Djur**Totalvikt: 5,6 gram**

En hund finns i materialet, med en ålder mellan 6-9 och 10 månader. Delar från hela kroppen finns representerade.

En oidentifierad fågel finns bland benen.

GRAV 6038**BEGRAVNING 525****Benförande kontext:**

Fyllning 106606 i brandgrop 105117, F5204-F5206.

Analysmetod: A

Tolkning: I den deponerade fyllningen framkom en liten mängd brända ben från ett barn som var yngre än 1 år vid dödstillfället (*Infant*). Fragmenteringsgraden hos de sköra benen var hög och gjorde att det främst skalltak och långa rörben identifierades. De oidentifierade fragmenten från begravningen var mycket snarlika de som identifierats, både i storlek samt struktur, och kommer sannolikt även de från barnet.

Anmärkning: Fyllningen 106606 i brandgropen 105117 undersöktes i två delar, en nordlig och en sydlig och två fyndenheter för ben, 106809 och 106810, mättes in. Dessa har vid en analys slagits ihop till en, eftersom de båda visade sig innehålla lämningar från samma kroppsregioner från en och samma individ. Den fyndenhet som använts är FB106810 som innehöll störst mängd ben.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	1,9			X	Infant	1
Oidentifierat	0,7					
Totalt	2,6					1

Människa

Ålder: Spädbarn (*Infant*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): Mycket tunn *tabulae* och *diploë*. Äggskalstunna fragment. Delvis slät och delvis mycket finporig yta på *tabulae*.

Rörben (*os longum*): mycket små och tunna med juvenil struktur. Storleken indikerar att det rör sig om ett mycket litet barn, tillhörande gruppen *Infant*.

Kön: -

GRAV 6039**BEGRAVNING 856****Benförande kontexter:**

Brandlager 100529, F2726-F2727, F5495-F5496

Analysmetod: B

Tolkning: Samtliga ben i det skadade brandlagret var mycket fragmenterade. Inga mänskliga lämningar kunde med säkerhets identifieras. En tandkrona från en av de främre kindtänderna av hund samt delar av klippben (människa kan ej uteslutas) och oidentifierade framgent från okänd art framkom. Utöver detta påträffades bl.a. kraniefragment av djur av okänd ålder samt ett litet rörbensfragment från ett ungt djur.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Hund	0,1					1
Djur	0,1				Juvenil	
Oidentifierat	2					
Totalt	2,2					1

Människa

Inga människoben har identifierats.

Totalt djur (bränt)

Vikt (g): 0,2

Hund

Ålder: -

Kön: -

Djur

Ålder: okänd och juvenil

Åldersbedömning: ett rörbensfragment hade en juvenil struktur.

Anmärkning: ej fågel eller fisk

GRAV 6040

BEGRAVNING 1317

Benförande kontexter:

Brandlager 123236; FB124752 (F11342-F11352)

Analysmetod: B

Tolkning: Begravningen omfattar en individ som ålders bedöms till *Maturus*.

Begravningen har även en katt, en hund och en hönsfågel identifierats. Hunden är vuxen men har en liten kroppsstorlek.

Förbränningsgraden är jämn och något mera grå än vit. Materialet är endast mycket lätt sotigt.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	103,7				Maturus	1
Hund	1,5				> 2 år	1
Katt	2,2				> 1 år	1
Litet däggdjur	7,7					
Hönsfågel	0,4					1
Fågel	3,9					
Oidentifierat	93,1					
Totalt	212,5					4

Människa

Ålder: Medelåders vuxen (*Maturus*)

Åldersbedömning: förtunnade skalltak och tunna *tabulae*, speciellt på insidan.

Tabula externa har mycket porositeter. Det finns spår av väl sammanvuxna suturer på enstaka fragment.

Kön: -

Djur

Totalvikt: 15,7 gram

Katt

Fusionerad prox *ulna* och *calcaneus* ger en minimiålder på över 12 månader. Katten förefaller ha en kroppsstorlek som är något mindre än normalstorlek. Delar från alla kroppsregioner finns representerade.

Hund

Liten storlek, men ryggkotornas plattor är sammanvuxna med kotkroppen vilket ger en ålder på över två år.

Gruppen *litet däggdjur* kan omfatta fragment från både hunden och katten.

Ett flertal fågelben finns i begravningen, men endast gruppen hönsfågel har kunnat identifieras.

GRAV 6041

BEGRAVNING 868

Benförande kontexter:

Brandlager 123223; FB126342 (F11261-F11263)

Analysmetod: A

Tolkning: Brandlagret innehöll fyra fragment bränt ben, varav två kunde bestämmas till människa, och två endast till obestämt däggdjur, d.v.s. djur eller människa. Ett av fragmenten är ett tunt skalltak med storporig *diploë* och således ett barn (*Infans I*).

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	0,7			X	Infans I	1
Oidentifierat	0,2					
Totalt	0,9					1

Människa

Ålder: Yngre barn (*Infans I*)

Åldersbedömning: tunt skalltak

Kön: -

Djur

Totalvikt: 0 gram

Inga djurben kunde identifieras.

GRAV 6042**BEGRAVNING 865****Benförande kontext:**

Brandlager 123135, F5254-F5266

Analysmetod: B

Tolkning: I det skadade brandlagret 123135, som bedömdes vara bränt på plats, framkom lämningar av en vuxen människa. Då endast ett fragment kunde könsbedömas var antalet könskaraktärer för könsbedömning otillräckligt. Fragmentet kom från ögonbrynsbågen och hade en något manlig morfologi. Dessutom identifierades fragment representerande hela kroppen av en hund som var äldre än 13 månader. Även delar av ett svin påträffades. Inga fragment lämpliga för åldersbedömning framkom från svinet. Utöver detta påträffades två obestämda, juvenila fragment av mellanstort däggdjur där tillväxtzonerna fortfarande var öppna. Det kunde inte avgöras huruvida dessa härrör från hunden, svinet eller ytterligare en annat oidentifierat däggdjur i denna storlek.

Anmärkning: Ca ¼ var svart- till blåbrända, framförallt kranium från människa, vilket tyder på en måttlig förbränningstemperatur. Även förkolnad vävnad påträffades, vilket också indikerar en lägre temperatur vid förbränningen.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	24,1				Adult	1
Hund	1,5				> 13 mån	1
Svin	3,6					1
Mellanstort däggdjur	0,2				Juvenil	
Oidentifierat	78,7					
Totalt	108,1					3

MänniskaÅlder: Vuxen (*Adult*)Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): Tjock *diploë* och tunn *tabulae*. Adult ytstruktur på *tabulae*.Tänder (*dentes*): Slutna rotspetsar.

Kön: -

Könsbedömning: Ett litet fragment av övre ögonhålsranden (*margo supra-orbitalis*) var rundat (grad 4) vilket indikerar man?**Totalt djur (bränt)**

Vikt (g): 5,3

Hund

Ålder: > 13 mån

Åldersbedömning: Hälbensknölen (*tuber calcanei*) (F) (> 13 mån).**Svin**

Ålder: -

Mellanstort däggdjur

Ålder: *Juvenilis*

Åldersbedömning: Öppna tillväxtzoner (*facies metafysis*) från obestämda benslag.

GRAV 6043

Inom det övergripande objektet, grav 6043, fanns fem benförande kontexter. Brandlager 123560 låg över brandlager 130275 och de var svåra att särskilja i vid utgrävningstillfället. Brandlagren hade direkt fysisk kontakt men benfragmenten skiljde sig tydligt åt gällande såväl förbränningsgrad, sotighet, morfologi som ålderskaraktärer (en vuxen individ i 123560 och ett barn i 130275). Endast ett fragment, ett klippben från vänster sida i 123560, förefaller ha hamnat i "fel kontext". Sammantaget indikerar de osteologiska resultaten att det rör sig om två olika begravningar som lagts ovanpå varandra, där det översta lagret 123560 förefaller vara kopplad till bålplats 123583. Denna begravning har fått nummer 5276. Den underliggande begravningen har nummer 1326 och brandlagret som tillhör denna har nummer 130275.

I brandgropsfyllning 123546 i begravning 5277 identifierades ytterligare en individ (en yngre vuxen) där samtliga kroppsdelar fanns representerade. Bevaringsgraden på benen indikerar att denna fyllning var välbevarad och inte uppenbart störd. Denna begravning har ingen fysisk kontakt med övriga brandlager inom grav 6043 och rent osteologiskt har individen i denna fyllning ingen koppling till övriga benförande lager.

Ytterligare en individ (vuxen) framkom i det störda brandlagret 128686. Endast delar av individen identifierades. Lämningar av en yngre vuxen individ påträffades även i det störda brandlagret 108816. Dessa lager ligger nära varandra och var kraftigt störda. Den osteologiska informationen räcker inte till för att ge information om det rör sig om två olika begravningar eller en och samma som störts. Eftersom de inte säkert kan sägas höra samman har de fått olika begravningsnummer. Brandlager 128686 ingår således i begravning 5278 och brandlager 108816 i begravning 5279.

BEGRAVNING 5276

Benförande kontext:

Brandlager 123560, F5076-F5086

Analysmetod: A

Tolkning: I brandlager 123560 påträffades ben från samtliga kroppsregioner av en vuxen människa. Dock påträffades två klippben från vänster sida vilket egentligen borde indikera närvaron av två individer. Det ena klippbenet hade dock en förbränningsgrad och sotighet som påminde mycket mer om de ben som kom i brandlager 130275 (i begravning 1326), som låg under 123560, och ses därför *inte* som en indikation på två individer i brandlager 123560. Eventuellt finns tecken på sjukliga förändringar på skaftet på tre fragment av långa rörben, varav ett identifierats till skenben. Förändringen tolkas som resultatet av en icke specifik benreaktion. Vidare har två rörbensfragment av djur påträffats, som var hårdare brända än benen från människa. Utöver detta framkom även ett obränt tandfragment från svin som ännu inte hade brutit fram.

Förbränningsgrad (färg): Ben från människa var gråvita (förbränningsgrad 4) utan sotighet, rörben från djur var vitgrå (förbränningsgrad 4-5), alltså högre förbränningsgrad. Utöver detta framkom en obränd svintand. Benen var inte speciellt sotiga och skiljde sig mycket från benen i 130275 som innehöll mycket sotiga ben.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	127,8		X		Adult	1 *
Svin		0,4		X	8-22 mån.	1
Djur	0,5			X		
Oidentifierat	119,1					
Totalt	247,4	0,4				2

Människa

MNI: 1*

*Förklaring MNI: två klippben (*pars petrosa*) sin påträffades. Borde indikera närvaron av två individer. Dock hade det ena klippbenet en förbränningsgrad och sotighet som var snarlik ben från brandlager 130275, som låg under 123560. Fragmentet ses därför inte som en indikation på två individer i brandlager 123560, utan som att det hamnat i "fel" kontext. Fragmentet har dock registrerats och förvarats tillsammans med övriga ben från kontext 123560 eftersom det var där det insamlades

Ålder: Vuxen (*Adult*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): Tunna-medeltjocka *tabulae*, något tjockare *diploë*, öppna sömmar *endo-* och *ectocranialt*.

Tänder (*dentes*): slutna rotkanaler. I underkäken (*mandibula*) fanns alveol för frambruten (*erupterat*) tolvårs- eller visdomstand (Molar 2 eller 3).

Kön: -

Könsbedömning: nackben (*occipitale*): nackknölen (*protuberantia occipitalis externa*): endast skadad del av crista påträffad, ger ett måttligt intryck. Bör dock ej användas som könsindikation p.g.a. fragmentering.

Patologi/skelettförändringar: Eventuellt icke specifik benreaktion på skaftet på tre fragment av långa rörben, varav ett skenben.

Djur (bränt)

Vikt (g), totalt: 0,5

Svin (obränt)

Ålder: 8-22 månader

Åldersbedömning: *Oerupterat* permanent kindtandsfragment (*premolar* eller *molar*).

BEGRAVNING 1326

Benförande kontext:

Brandlager 130275, F5087-5095

Analysmetod: A

Tolkning: I brandlager 130275 påträffades lämningar av ett barn i 2-6-årsåldern. Större delen av kroppen fanns representerad, dock kunde ben från hand och fot inte identifieras. Troligen har en del av klippbenet (*pars petrosa*) råkat hamna i ovanliggande brandlager 123560, se osteologisk tolkning av brandlager 123560.

Förbränningsgrad (färg): grå, vitgrå. Hög förbränningsgrad. Förbränningsgrad: 4.
Sotiga: sotiga (jfr med brandlager 123560).

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	41,7		X		Infans I	1
Oidentifierat	35,2					
Totalt	76,9					1

Människa

Ålder: Yngre barn (*Infans I*), ca 2-6 år

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): Mycket tunn *tabulae* och *diploë*, slät *tabulae*.

Öppen *sutura squamosa*.

Tänder (*dentes*): kryptor för permanenta framtänder (*Incisivi*) under alveoler för mjölkttänder, 2-6 år. Tandanlag för permanent molar (ovisst vilken).

Kotor (*vertebrae*): Tandutskottet på andra halskotan (*dens axis*) ofusionerad < 12 år.

Subadult storlek på *arcus*.

Revben (*costae*): Subadult storlek och struktur på *costae*.

Obestämt benslag: tillväxtzon (*facies metafysis*) betyder ofusionerad led, < 23 år.

Kön: -

BEGRAVNING 5277

Benförande kontext:

Brandlager 123546, F5096-5112

Analysmetod: A

Tolkning: Välbevarade fragment av en vuxen individ påträffades i brandgropsfyllning 123546. Endast två könskaraktärer fanns att tillgå, vilket gör bedömningen mer osäker. Individen hade varken typiskt manliga eller kvinnliga könskaraktärer och bedöms därför som allophys. Samtliga kroppsregioner var välrepresenterade. Gropen har sannolikt skyddat skelettdelarna mot fragmentering.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	597,5		X		Adultus	1
Oidentifierat	421,4					
Totalt	1 018,9					1

Människa

Ålder: Yngre vuxen (*Adultus*), ca 24-40 år

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): Jämn fördelning mellan *tabulae* och *diploë*.

Påbörjad utvärdig (*endocranial*) sammanväxning av samtliga påträffade skallsömmar.

Sutura palatina mediana anterior öppen, sammanväxning sker i medelåldern.

Nackknölen (*protuberantia occipitalis externa*) var utvecklad, vilket sker under eller

efter puberteten. Överkäksben (*maxilla*) och okben (*zygomaticum*) hade växt samman.

Tänder (*dentes*): tandhålor (*alveoli*) för permanenta I1-2 C, M3: > 18 år. Tandrötter

(*radix*): slutna > 11 år. Tandkronor (*corona*) för I1-2, Pm: slitna ned till dentin,

medålders vuxen.

Händer/fötter (*manus/pedis*): Tå- och fingerfalanger (*phalanx 1-3 manus et pedis*):

fusionerad basis > 14,5 år. Mellanfots- och mellanhandsben (*metapodium*): fusionerad

caput på > 12 år.

Bäcken (*coxae*): leden mot korsbenet (*facies auricularis*) var skadad, men indikerar att individen var yngre än fas 7 (yngre än ca 40 år).

Långa rörben (*os longum*): *ulna*: fusionerad distalt > 13-19 år

Bål (*thorax*): Tandutskottet på andra halskotan (*dens axis*) (F), > 12 år. Kotbåge och kotkropp: (*arcus et corpus vertebralis*): (F), > 4-6 år. Kotplattan fusionerad, äldre än puberteten. Revbenets ledhuvud (*caput costae*): (F), > 24 år.

Kön: Allophys

Könsbedömning: nackknölen (*protuberantia occipitalis externa*): (grad 3); övre ögonhålsranden (*margo supra-orbitalis*): något skarp (grad 2).

BEGRAVNING 5278

Benförande kontext:

Brandlager 128686, F5113-F5117

Analysmetod: A

Tolkning: En vuxen individ påträffades i brandlager 128686. Trots att sparsamt med fragment framkom, troligen till följd av recent störning, fanns spridda delar av hela kroppen representerade.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	19,8		X		Adult	1
Oidentifierat	15,1					
Totalt	34,9					1

Människa

Ålder: Vuxen (*Adult*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): Tunn *tabulae* och *diploë*.

Bål (*thorax*): atlas: Fusionerad dens axis > 12 år. Vertebrae: kotplatta fusionerad, äldre än puberteten.

Kön: -

BEGRAVNING 5279

Benförande kontext:

Brandlager 108816, F5118-5123

Analysmetod: A

Tolkning: Enstaka delar av en yngre vuxen individ påträffades i brandlager 108816. Utöver detta identifierades fragment från mellanstort däggdjur.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	2,9			X	Adultus	1
Mellanstort däggdjur	23,6			X		1
Oidentifierat	34,5					
Totalt	61					2

MänniskaÅlder: Yngre vuxen (*Adultus*)

Åldersbedömning: Något osäker bedömning p.g.a. fåtaliga fragment. Skalltak (*calvarium*): Tjockleken på *tabulae* och *diploë* varierar, något ojämn och porig *tabulae*.
Suturer: öppna *coronalis*, *lambdoidea* m.fl.

Kön: -

Djur

Vikt (g), totalt: 23,6

Mellanstort däggdjur

MNI: 1

Ålder: -

Kön: -

GRAV 6044**BEGRAVNING 1323****Benförande kontexter:**

Brandlager 123516; FB128122, PM128123 (F11399-F11407)

Brandlager 123670, bränt på plats; FB127803, PM123804 (F11381-F11390)

Brandlager 123725; FB128285 (F11396-F11398)

Tramlager 128126; FB128286, PM128410 (11391-11395)

Analysmetod: B

Tolkning: Benmaterialet är av samma karaktär i alla lager, och trots att inga passningar hittats mellan fragment i de olika lagren kan man säga att det med största sannolikhet rör sig om en och samma person spridd i samtliga lager. Denna person är av vuxen ålder (yngre vuxen), men har endast påbörjad förslutning av kraniesuturerna. En av ryggkotorna har extra benpålagringar längs kanten av kotkroppen och en resorberad grop i kroppen. Rothålen för framtänderna i överkäken har börjat växa samman.

Enda djurben som identifierats är resterna av en obränd idisslartand, i övrigt finns endast människoben.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	536,6				Adultus	1
Idisslare (tand)		0,6				1 (OB)
Oidentifierat	276,5					
Totalt	813,1	0,6				2

Människa

Ålder: Yngre vuxen (*Adultus*)

Åldersbedömning: Påbörjad förslutning av kraniesuturerna

Kön: -

Patologi/skelettförändringar: från insidan av nackbenet (*occipitale*) finns en oval *lytisk* resorption med ca 6-8 mm:s storlek. En ryggkota har *osteofyter* och någon *resorption* i kotkroppen. Överkäken har svagt pågående sammanväxning av tandhålan för framtänder och premolarer.

Djur

Totalvikt: 0,6 gram

I lager 128126 – tramlager, identifierades fragmenterade rester av en obränd idisslartand.

GRAV 6045**BEGRAVNING 1320****Benförande kontext:**

Brandlager 123611, F5161-5166

Analysmetod: A

Tolkning: I brandlager 123611 påträffades lämningar av ett barn i 6-12 årsåldern (*Infans I/Infans II*). Spridda fragment från i stort sett alla delar av kroppen fanns representerade, dock kunde ben från hand och fot inte identifieras. De oidentifierbara fragmenten hade en likartad förbränningsgrad och likartad juvenil struktur som övriga benfragment i brandlagret.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	13,8		X		Infans I/Infans II	1
Oidentifierat	7,2					
Totalt	21					1

Människa

Ålder: Barn (*Infans I- Infans II*), ca 6-12 år

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): Tunn *tabulae* och *diploë*, slät *tabulae*.

Kraniesömmar: *Sutura sagittalis* och *lambdoidea* öppna.

Tänder (*dentes*): emalj från tandanlag, troligen människa, indikerar att tanduppsättningen ej är fullständig, < 18 år.

Revben (*costae*): Storlek och struktur som barn 6-12 årsåldern.

Fusionering: långa rörben (*os longum*): Ofusionerad ledknapp (*epifys*) av obestämt benslag, < 25 år. Ungdomlig, slät struktur på benbark (*cortex*) och på skaftet (*diaphys*).

Kön: -

GRAV 6046

BEGRAVNING 526

Benförande kontexter:

Brandlager 122022, F5017-F5023.

Analysmetod: A

Tolkning: Ett barn som var mellan 0-1 år (*Infant*) vid dödstillfället identifierades i denna begravning. Trots att anläggningen var hårt överplöjd kan stenblocket fungerat som ett skydd då i stort sett delar från hela kroppen fanns representerade. Inga ben från fot- och handregion kunde dock konstateras. Dessa delar brukar emellertid även vara sällsynta i mer välbevarade vuxengravar och kan sannolikt förklaras av tafonomiska faktorer. De fragment som inte kunde identifieras hade en juvenil robustitet och struktur och var mycket lika de fragment som identifierats till barn. Inga djurben har säkert identifierats i begravningen.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	13,8		X		Infans I/Infans II	1
Oidentifierat	7,2					
Totalt	21					1

MänniskaÅlder: Spädbarn (*Infant*), 0-1 årÅldersbedömning: skalltak (*calvarium*): Slät yta på *tabulae*, tunna *tabulae*, tunn *diploë* samt mycket tunna fragment indikerar ett mycket litet barn.Fusioneringsgrad: armbågsbenets ledhuvud (*ulna - incisura trochlearis*) (Ö), < 13 år.Ytterligare tre tillväxtzoner (*metafysytor*) från oidentifierade beslag påträffades i begravningen.

Generellt hade samtliga fragment struktur, morfologi och storlek som tyder på en mycket ung individ. Fragmentens storlek stämmer väl överens med referensindivid bedömd till 1 månad-1 år.

Kön: -

GRAV 6047

BEGRAVNING 3050

Benförande kontext:

Brandlager 113001 (FB113065), F8070-8086

Analysmetod: A

Tolkning: Större mängd ben från en medelålders/äldre vuxen individ (*Maturus/Senilis*) och fragment från alla kroppsregioner. Det enda könsindikerande fragmentet, nackknölen, gav bedömningen möjlig man (M?), men det har inte gått att ge en sammanlagd könsbedömning för individen p.g.a. för få indikerande fragment. Mycket liten mängd ben från djur. Enda djurart som identifierats är hund (led från underkäke samt tandfragm.). Benen är ej sotiga.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	490,6		X		Maturus/Senilis	1
Hund	0,5			X		1
Djur	1					
Oidentifierat	196,5					
Totalt	688,6					2

Människa

Ålder: Medelålders vuxen/äldre vuxen (*Maturus/Senilis*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): skrovlig yta på *tabulae*, medeltjocka *tabulae*, relativt tunn *diploë*, relativt storporig *diploë*, sammanväxta suturer *endocranialt* och *ectocranialt*.

Kön: -

Könsbedömning: nackben (*occipitale*): nackknölen (*protuberantia occipitalis externa*): relativt kraftig (grad 4) (M?).

Djur

Vikt (g): 1,5

Hund:

Ålder: -

Åldersbedömning: -

GRAV 6048

BEGRAVNING 1316

Benförande kontexter:

Brandlager 119833; FB134345 (F11337-11342)

Analysmetod: B

Tolkning: Begravningen innehåller en individ. Benen är kraftiga och stora, speciellt de obrända delarna av kotor och revben. Åldern har bedömts till en yngre vuxen/medelålders vuxen individ (*Adultus/Maturus*).

Begravningen innehåller endast människoben.

Begravning med synnerligen varierande förbränningsgrad; från helt obrända revben och en kota till vitbränt och mineraliserat skenben.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	54,5	15,4			Adultus/Maturus	1
Oidentifierat	29					
Totalt	83,5	15,4				1

Människa

Ålder: Yngre vuxen/medelålders vuxen (*Adultus/Maturus*)

Åldersbedömning: materialet i anläggningen uppvisar tjockt skalltak med tjocka *tabulae*, som är något förtunnat på insidan.

Kön: -

Djur

Totalvikt: 0 gram

Inga djurben kunde identifieras.

GRAV 6049**BEGRAVNING 1325****Benförande kontext:**

Brandlager 121387, F5361-5369

Analysmetod: B

Tolkning: I det skadade brandlagret 121387 identifierades benfragment från en yngre vuxen/medelålders vuxen människa (*Adultus/Maturus*). Utöver detta påträffades fotbensfragment av häst samt spridda delar av fågel. Även två obrända tandfragment från en stor gräsätare framkom.

Anmärkning: Ca ¼ av fragmenten var endast svartbrända. Enstaka brun- eller vitbrända fragment förekom också. Detta tyder på en generellt låg och något ojämn förbränningstemperatur.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	58,8				Adultus/Maturus	1
Stor gräsätare	1,3					1
Djur		0,1				
Oidentifierat	58,8					
Totalt	118,9	0,1				2

Människa

Ålder: Yngre vuxen/medelålders vuxen (*Adultus/Maturus*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): Tunn *tabulae* och tjock *diploë*. Många spjälkade skalltaksfragment. Kraniesömmar: (*sutura*): Både öppna och slutna sömmar förekommer. Kotor (*vertebrae*) kotplatta (F): > 17 år.

Kön: -

Totalt djur (bränt)

Vikt (g): 1,3

Stor gräsätare

Ålder: -

Totalt djur (obränt)

Vikt (g): 0,1

GRAV 6050**BEGRAVNING 1312****Benförande kontext:**

Brandgrop 123963; FB128078 (F11318-11329)

Analysmetod: B

Tolkning: Begravningen innehåller en individ. Åldern kan endast sättas till vuxen (d.v.s. *Adult*). Andelen människoben är låg.

I begravningen har det identifierats häst, hund och obestämd andfågel. En obränd tand av nötkreatur har påträffats, men det är oklart i vilket skede den sammanförts med den avlidne.

Materialet har en något varierande förbränningsgrad, från brun/svart till vitt. Merparten av materialet är gråvitt och lite sotigt.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	36,8				Adult	1
Hund	0,5				> 5-7 mån	1
Häst	9,3				> 5 år	1
Nötkreatur (tand)		0,5				1 (OB)
Andfågel	0,1					1
Fågel	0,1					
Djur	202,3					
Oidentifierat	255,8					
Totalt	504,9	0,5				5

MänniskaÅlder: Vuxen (*Adult*)

Åldersbedömning: Skalltaket har tjocka *tabulae* och påbörjad sammanväxning av suturer från insidan.

Kön:-

Djur**Totalvikt: 212,8 gram**

I materialet finns ofusionerade kotplattor av ett mellanstort däggdjur; troligtvis hunden. Hunden har en sammanvuxen led på ett mellanhands-/mellanfotsben, vilket sker vid 5-7 månaders ålder.

Fågel finns representerat med ett handrotsben och två rörbensfragment. Handrotsbenet kommer från en andfågel.

Häst har identifierats genom tandfragment, mellanhandsben och ett flertal fragment av hand- och fotrotsben.

GRAV 6051

BEGRAVNING 1332

Benförande kontexter:

Brandlager 119728; FB136731, PM136732 (F11417-F11446)

Lager kring större block 139401; FB139563 (F11447-F11449)

Analysmetod: B

Tolkning: Begravningen omfattar två människor då det finns två stycken höger käkled från tinningbenet. Detta ger en ålder till yngre vuxen/medelålders vuxen (*Adultus/Maturus*), och det finns inget som tyder på olika åldrar för de två individerna i materialet.

I begravningen finns också hund, häst, svin och en oidentifierad fågelart. Rörensfragmenten av häst är dåligt brända.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	231,2				Adultus/Maturus	2
Hund	43,7				> 2 år	1
Häst	6,3					1
Svin	9,9					1
Mellanstort däggdjur	20,5					
Stor gräsätare	9,8					
Djur	83,7					
Fågel	0,1					1
Oidentifierat	552,9					
Totalt	958,1					6

Människa

MNI: 2

Ålder: Yngre vuxen/medelålders vuxen (*Adultus/Maturus*)

Åldersbedömning: de skalltak som finns är relativt tunna, har en förtunnad inre *tabula* och en pågående fusionering av suturerna.

Kön: -

Djur**Totalvikt: 174 gram**

En hund med över två års ålder finns i materialet, och samtliga kroppsdelar är representerade.

Ett litet antal fragment har kunnat bestämmas till häst, främst tandfragment men även något rörensfragment.

Alla delar som artbestämts till svin kommer från vänster framparti. Fragmenten ger intryck av att vara från ett ungt djur, men alla fragment är brutna före metafysytorna så dessa har inte kunnat studeras.

Bland benen av mellanstort däggdjur finns ett juvenilt djur med en ofusionerad led

GRAV 6052**BEGRAVNING 1313****Benförande kontext:**

Brandlager 119436, F5290-5301

Analysmetod: B

Tolkning: I det störda brandlagret 119436, som var deponerat, identifierades fragment av människa. Skelettelement lämpliga för åldersbedömning saknades. Även spridda delar av en liten eller mellanstor hund kunde konstateras. Hunden var äldre än 2 år vid dödstillfället. Vidare påträffades ett tandfragment från svin. Utöver detta framkom rörbensfragment av mellanstort däggdjur. Huruvida dessa härrör från hunden, svinet eller ett annat mellanstort däggdjur har inte kunnat avgöras.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Ålder	MNI
Människa	7,3		—	1
Hund	3,4		> 2 år	1
Svin	0,1			1
Mellanstort däggdjur	3,1			
Oidentifierat	8,5			
Totalt	22,4			3

Människa

Ålder: -

Kön: -

Totalt djur (bränt)

Vikt (g): 6,6

Hund

Ålder: > 2 år

Åldersbedömning: Bröstkota (*vertebrae thoracice*) kotplatta (F): > 2 år

Anmärkning: Liten-medelstor hund.

Svin

Ålder: -

Mellanstort däggdjur

Ålder: -

GRAV 6053**BEGRAVNING 867****Benförande kontext:**

Brandgrop 137506; FB137509, PM137507 (F11248-11260, 11286-11290)

Analysmetod: B

Tolkning: Begravningen omfattar en individ. De kraniefragment som påträffats är för små för att avgöra ålder mer än att det inte rör sig om ett barn/ungdom.

Av djur finns delar av två svin, en hund och en obränd tand av nötkreatur.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt	Hel	Del av	Ålder	MNI
	Vikt (g)	Vikt (g)				
Människa	22,6				Adult	1
Hund	1				> 5-8 mån	1
Svin	2,9				< 6-7 mån-vuxen	2
Nötkreatur (tand)		5				1 (OB)
Mellanstort däggdjur	2,6					
Stor gräsätare	1,7					
Djur	9,1					
Oidentifierat	62					
Totalt	101,9	5				5

MänniskaÅlder: Vuxen (*Adult*)

Åldersbedömning: skalltak

Kön: -

Djur**Totalvikt: 22,3 gram**

Hunden är representerad av ett intakt handrotsben, en phalang 2 och en del av skenbenet. Individen är åtminstone över 5-8 månader.

Svinen har identifierats genom en ofusionerad del av första halskotan och ett revbensfragment. Halskotans olika delar växer samman vid 6-7 månaders ålder och revbenet är från en vuxen individ, dock endast baserat på storleken. Bland de fragment som inte kunnat bestämmas till art finns ett antal ben från en mycket ung individ, möjligen samma svin som halskotan kommer från.

Två fragment av en över- eller underkäke av någon stor gräsätare finns i materialet.

En obränd nötkreaturstand framkom ytligt och precis i kanten av nergrävningen.

GRAV 6054**BEGRAVNING 1306****Benförande kontext:**

Brandlager 118876 (FB133510), F2492-F2500

Analysmetod: A**Tolkning:** En äldre vuxen individ (*Senilis*) har identifierats från begravningen.

Benfragment från alla kroppsregioner finns, dock endast en mindre mängd från varje region (med undantag av extremiteter som långa rörben). Inga könsindikerande fragment har identifierats.

Benhinne-/benmärgsinflammation (*periostitis/osteomyelitis*) har konstaterats på majoriteten av de långa rörbenen (*os longum*). Endast ett fåtal djurben (av obestämd art) har identifierats, men ingen artbestämning har kunnat göras.**Anmärkning:** Benfragmenten var inte sotiga.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	140,1		X		Senilis	1
Djur	2,4					1
Oidentifierat	86,7					
Totalt	229,2					2

MänniskaÅlder: Äldre vuxen (*Senilis*)Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): tunna *tabulae*, tunn *diploë*, finporig *diploë*, skrovlig yta på *tabulae*, sammanväxta sömmar *endocranialt* och *ectocranialt*.Tänder (*dentes*): smala rotkanaler.

Kön: -

Patologi/skelettförändringar: benhinne-/benmärgsinflammation

(*periostitis/osteomyelitis*): majoriteten av de långa rörbenen (*os longum*) har relativt kraftiga strieringar på ytstrukturen. De ben där det gått att identifiera med inflammation är överarmsben (*humerus*) och lårben (*femur*). Inflammationen är både "woven" och "sclerotic" till sin struktur, d.v.s. både aktiv och läkt/påbörjad läkning.**Totalt djur**

Vikt (g): 2,4

Arter/artgrupper: fyra fragment av obestämd djurart

GRAV 6055**BEGRAVNING 3053****Benförande kontext:**

Brandlager 118843; FB133032, PM133033 (F11453-F11466)

Analysmetod: B**Tolkning:** En människa i övre medelålder har gravlagts tillsammans med häst, hund, får eller get och fågel.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	10,0				Maturus/Senilis	1
Hund	5,1				> 2 år	1
Häst	4,8					1
Får/get	0,3				< 1 ¼ - 2 ½ år	1
Andfågel	0,2					1
Fågel	0,1					
Djur	104,1					
Oidentifierat	158,0					
Totalt	282,6					5

Människa

Ålder: Medelålders vuxen/äldre vuxen (*Maturus/Senilis*)

Åldersbedömning: Individens skalltak har en förtunnad inre *tabula*, grov *diploë*, men en helt öppen sutur. Suturens placering är dock oklar. Fragment av underkäken uppvisar också tecken på att vara från en äldre person.

Kön: -

Djur

Totalvikt: 114,6 gram

Av häst finns tandfragment, rörben och hand-/fotrotsben. Hundens plattor på ryggotorna är sammanvuxna med kotkroppen och därmed över två års ålder. Ett fragment som inte kunnat särskiljas mellan får eller get finns. Det är ett mellanhands-/mellanfotsben från en individ under 1 ¼ - 2 ½ års ålder. Av fågel har endast gruppen andfågel kunnat identifieras.

GRAV 6056

BEGRAVNING 1327

Benförande kontexter:

Brandlager 123915, F5370-F5371

Brandlager 137741, F5372-F5373

Analysmetod: B

Tolkning: I de två kraftigt skadade brandlagren 123915 och 137741 påträffades endast ett fåtal gram ben. I brandlager 137741 identifierades två tandrötter från en ungdom/vuxen människa. I 137741 påträffades ett mindre rörben från ett mellanstort däggdjur. De oidentifierade fragmenten i de båda brandlagren var mycket små och delvis tunna. Detta skulle möjligen kunna tyda på inslag av en yngre individ av okänd art, men har inte kunnat säkerställas.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	0,1				Juvenilis/Adult	1
Mellanstort däggdjur	0,1					1
Oidentifierat	0,2					
Totalt	0,4					2

MänniskaÅlder: Ungdom/vuxen (*Juvenilis/Adult*)Åldersbedömning: tänder (*dentes*): slutna rotpetsar på kindtand (ej specificerad)
(tandslag ej identifierat, slutning sker mellan 11-25 år).

Kön: -

Totalt djur (bränt)

Vikt (g): 0,1

Mellanstort däggdjur

Ålder: -

GRAV 6057**BEGRAVNING 840****Benförande kontext:**

Brandlager 136175; FB136618, PM136617 (F11198-F11212, F11291)

Analysmetod: B

Tolkning: Den döde som är yngre vuxen/medelålders vuxen (*Adultus/Maturus*) har åtföljts i begravningen av en hel hund, och ytterligare delar av svin, idisslare och fågel vilka på grund av anläggningens skador dock inte kan avgöras om de varit som styckade delar eller hela djur.

Den gravlagde har ett tåben med patologiska förändringar i form av benpålagring kring ledytorna.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	71,7				Adultus/Maturus	1
Hund	3,3				> 5-7 mån	1
Svin	0,1				Infans/Juvenilis	1
Mellanstort däggdjur	2,7					
Idisslare		0,2				1
Djur	2,5				Infans/Juvenilis	
Fågel	0,7					1
Oidentifierat	83,5					
Totalt	164,5	0,2				5

Ålder: Yngre vuxen/medelålders vuxen (*Adultus/Maturus*)

Åldersbedömning: Skalltaket är "buckliga och förvridna" och ger ett åldrande intryck. Själva skalltaket är tunt, men de kompakta *tabulae*-lagren är tjocka i förhållande till den porösa *diploën*. De suturer som finns i materialet är sammanvuxna till ca 50 % av tjockleken.

Kön: -

Patologi/skelettförändringar: Ett tåben har patologiska förändringar med benpålagring kring ledytorna.

Djur**Totalvikt: 9,5 gram**

Ett tandanlag av svin finns i materialet. Ett antal fragment av ett mycket ungt däggdjur har också noterats, och dessa skulle kunna vara från samma unga svin.

En hund med en ålder åtminstone över 5-7 månader (sammanvuxna leder på finger/tåben och mellanhandsben). De flesta kroppsregionerna finns representerade.

Ett obränt fragment av en idisslartand är det enda fragment som kan föras till denna artgrupp.

GRAV 6058**BEGRAVNING 1307****Benförande kontext:**

Fyllning i brandgrop 118909; FB135813, PM134814 (F11299-11309)

Analysmetod: B

Tolkning: En vuxen människa finns representerad i materialet. Vänster käkled är endast brun/svartbränd vilket indikerar på att kremeringen har varit mindre lyckad.

Av djur finns hund och häst. Påfallande är att anläggningarna med häst ofta är dåligt brända.

Materialet har en varierande förbränningsgrad och det finns mycket sot på benen.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	11,5				Adult	1
Hund	1,9				> 2 år	1
Häst	1,7					1
Mellanstort däggdjur	6,4					
Stor gräsätare	46					
Djur	26,7					
Oidentifierat	84,9					
Totalt	179,1					3

Människa

Ålder: Vuxen (*Adult*)

Åldersbedömning: Skalltaket är tjockt, möjligen med något förtunnad *tabula* på insidan. Ett mindre fragment med sutur visar en sammanväxning till ca 50 %.

Kön: -

Djur**Totalvikt: 82,7 gram**

I begravningen ingår hund representerat av kotor, kraniedelar och fotben. Individerna är över två års ålder. Till hunden kan sannolikt även fragmenten av mellanstort däggdjur knytas.

Häst har identifierats med ett fragment av mellanhandsbenets övre del, men sannolikt utgörs alla benfragment inom gruppen *stor gräsätare* av hästben.

GRAV 6059**BEGRAVNING 1329****Benförande kontext:**

Brandlager 133983; FB134972, 134858. Enheterna har slagits ihop (handplock vid rensning och fynd vid undersökning). (F11408-11413)

Analysmetod: B

Tolkning: Begravningen innehåller en vuxen individ representerad av skulltaksfragment, delar av ett skenben samt ett yttre fingerben. En hund med ålder över 4-7 månader identifierades i begravningen.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	27,9				Adult	1
Hund	5,6				> 4-7 mån	1
Djur	10,2					
Oidentifierat	50,3					
Totalt	94					2

Människa

Ålder: Vuxen (*Adult*)

Åldersbedömning: spjälkade skulltaksfragment med tunn *tabula*. Fusionerad *phalanx 3*.

Kön: -

Djur**Totalvikt: 15,8 gram**

Hunden har sammanvuxna epifyser på tåbenen samt hälbenet. Detta ger en ålder på över 4-7 månader. Delar från hela kroppen finns representerade. De oidentifierade djurbenen härrör till största delen sannolikt från den ovannämnda hunden.

GRAV 6060**BEGRAVNING 1319****Benförande kontext:**

Brandlager 119833; FB134345 (FR11358-FR11361)

Analysmetod: B

Tolkning: Människan i begravningen representeras av några rörbensfragment som till storleken indikerar att individen vara tonåring eller äldre (d.v.s. *Juvenilis/Adult*). Delar av häst finns i materialet som enda identifierade djurart.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	5,9				Juvenilis-Adult	1
Häst	3,7					1
Stor gräsätare	15,4					
Oidentifierat	11,2					
Totalt	36,2					2

MänniskaÅlder: Ungdom/Vuxen (*Juvenilis/Adult*)

Åldersbedömning: rörbensfragmentens storleken indikerar att individen hade fullvuxen kroppstorlek och därmed kan vara tonåring eller äldre.

Kön: -

Djur**Totalvikt: 19,1 gram**

Ett fragment av en hästhov finns i materialet tillsammans med två fragment av hand- eller fotrotsben med typisk hästkaraktär. Kraftiga rörbensfragment av någon stor gräsätare kommer säkert från samma häst.

GRAV 6061**BEGRAVNING 1315****Benförande kontext:**

Brandlager 131567; FB131580 (F11330-11336)

Analysmetod: B

Tolkning: Begravningen innehåller en individ som åldersbedömts till en medelålders vuxen (*Maturus*). Begravningen innehåller endast människoben.

Benmaterialet är hårt bränt, mera vitt än grått, och mineraliserat. Benen är relativt rena från sot.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	53,7				Maturus	1
Oidentifierat	27,3					
Totalt	81					1

Människa

Ålder: Medelålders vuxen (*Maturus*)

Åldersbedömning: tjocka skalltak med förtunnade *tabulae*. Spår av sutur finns, och denna förefaller vara nästan helt sluten.

Kön: -

Djur

Totalvikt: 0 gram

Inga djurben kunde identifieras.

GRAV 6062**BEGRAVNING 1304****Benförande kontext:**

Fyllning i brandgrop 11978; FB116745, 128130, PM128129 (F11264-11285, 11597)

Analysmetod: B

Tolkning: En människa kan konstateras i materialet. Åldern sätt till en yngre vuxen (*Adultus*). Individens har en medfödd avsaknad av M3, åtminstone i överkäken. Fingerben från händerna är små.

Inga djurben finns i begravningen undantaget fragment av en obränd tand av en idisslare.

Materialet har en jämn förbränningsgrad, är väl bränt, vitt och delvis mineraliserat. Även spongiösa delar är välbevarade vilket tyder på en skyddad kontext.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	229				Adultus	1
Idisslare (tand)		0,2				1 (OB)
Oidentifierat	127,6					
Totalt	356,6	0,2				2

Människa

Ålder: Yngre vuxen (*Adultus*)

Åldersbedömning: förhållandet mellan *tabulae* och *diploë* är jämnt, *tabulae* är relativt tjocka. Förslutning av skallens suturer har börjat från insidan. Fusionerat strålben (*radius dist*) (>15-23 år).

Kön: -

Djur

Totalvikt: 0,2 gram obränt material

Några obrända emaljfragment av en idisslare identifierades från anläggningen. Fragmenten kan vara av får eller get baserat på emaljens tjocklek.

GRAV 6063**BEGRAVNING 1305****Benförande kontexter:**

Fyllning/benkoncentration i ev benbehållare av organiskt material 123117 (FB126949) F2501-F2519

Brandlager 123101 (FB126947), F2520-F2522

Analysmetod: A

Tolkning: Två individer är identifierade i benkoncentration 123117: ett barn i åldern 1-7 år (*Infans I*, Individ 1) samt en ungdom eller ev. yngre vuxen (*Juvenilis/ev Adultus*, Individ 2). Mängden ben från koncentrationen är relativt liten men båda individerna har ben från alla kroppsregioner.

Från omkringliggande brandlager (123101) framkom en liten mängd ben. Inga passningar har gjorts mellan benfragment från fyllningen från brandgropen (brandlager 123101) och benkoncentrationen 123117. Det är oklart om skalltaget från 123101 hör till någon av individerna från 123117. Inga identifierade djurben förutom obränt tandfragment från obestämd djurart.

Anmärkning: Benfragmenten var inte sotiga.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	164		X		Ind. 1: Infans I Ind. 2: Juvenilis/Ev Adultus	2
Djur		0,3				1
Oidentifierat	96,8					
Totalt	260,8	0,3				3

Fyllning/benkoncentration i ev benbehållare av organiskt material 123117 (FB126949) F2501-F2519

Vikt (g): 234,6 (bränt), 0,3 (obränt)

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)
Människa	153,7	
Djur		0,3
Oidentifierat	80,9	
Totalt	234,6	0,3

Människa

Vikt (g): 153,7

MNI: 2

Individ 1:

Ålder: Yngre barn (*Infans I*)

Åldersbedömning:

Tänder (*dentes*): kindtand (*dm, molaris*)

Skalltak (*calvarium*): slät yta på *tabulae*, tunna *tabulae*, mycket tunn-tunn *diploë*, storporig *diploë*, öppna suturer *endo-* och *ectocranialt*, spretiga suturer.

Kön: -

Individ 2:

Ålder: Ungdom/ev yngre vuxen (*Juvenilis/ev Adultus*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): slät yta på *tabulae*, relativt tunna-medeltjocka *tabulae*, tunn *diploë*, storporig *diploë*, öppna sömmar eller pågående sammanväxning av suturer *endocranialt* och öppna suturer *ectocranialt*, spretiga suturer.

Nackben (*occipitale*): öppen epifysyta *synchondrosis sphenocc.* (< 18-25 år)

Patologi/skelettförändringar: ev patologi på två skalltaksfragment: "svampig" ytstruktur på *tabula externa* (yttre skalltaket). Oklar orsak. Kan annars ev ha uppkommit vid förbränningen.

Kön: -

Individ 1 eller 2:

Patologi/skelettförändringar: benhinne- eller benmärgsinflammation

(*periostitis/osteomyelitis*) på diafyser (obestämt benslag) (F2516). Nybildning av ben.

F2517- ev ledinflammation.

Totalt djur

Inga identifierade djurben förutom obränt tandfragment från obestämd djurart.

Brandlager 123101 (FB126947), F2520-F2522

Vikt (g): 26,2

Art	Bränt vikt (g)
	Vikt (g)
Människa	10,3
Oidentifierat	15,9
Totalt	26,2

Människa

Vikt (g): 10,3

Endast ett skalltaksfragment och ett 15-tal långa rörbensfragment (*os longum*).

Ålder: Barn/ungdom (*Infans/Juvenilis*)

Åldersbedömning:

Skalltak (*calvarium*): slät yta på *tabulae*, relativt tunna-medeltjocka *tabulae*, rel. tunn *diploë*, storporig *diploë*. Kan höra till Individ 1 (*Infans I*) eller Individ 2 (*Juvenilis/ev. Adultus*)

Totalt djur

Inga identifierade djurben.

GRAV 6064**BEGRAVNING 866****Benförande kontext:**

Brandlager 121688, F5267-5284

Analysmetod: B

Tolkning: I det kraftigt skadade brandlagret 121688 identifierades benfragment från en vuxen människa (*Adult*). Utöver detta påträffades fotbensfragment av häst samt en ländkota och vingparti av tamhöna. Även andra fragment av fågel från spridda delar av kroppen påträffades. Huruvida även dessa fragment härrör från tamhöna kunde inte avgöras, men det förefaller rimligt. Även två obrända tandfragment från en stor gräsätare framkom.

Anmärkning: I fält registrerades ben från två insamlingspunkter 123488 samt 123490. Dessa slogs samman vid analys då det inte vare sig framkom arkeologiska eller osteologiska skäl till att hålla den åtskilda.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	210				Adult	1
Häst	2,1					1
Tamhöna	0,2				Adult	1
Fågel	0,4				Adult	
Stor gräsätare		2,1				
Oidentifierat	206,9					
Totalt	419,6	2,1				3

MänniskaÅlder: Vuxen (*Adult*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): Tunn till medeltjock *tabulae* och *diploë*, jämn fördelning dem emellan. Adult struktur på *tabulae*. Spjälkade skalltaksfragment.

Kraniesömmar: (*sutura*): öppna suturer.

Tänder (*dentis*): slutna rotkanaler. Sliten permanent emalj på molar.

Fusionering: strålben (*radius*): ledhuvud (F) (> 13 år). Den första stortåfalangen och de sista tåfalangerna: (*phalanx 1 et 3 pedis*) samt sista fingerfalangerna (F): (> 14,5 år).

Ledförändringar (se patologi nedan) uppstår oftare hos äldre individer vilket kan, men inte måste, indikera att individen var äldre.

Kön: -

Könsbedömning: utskottet mot ögonbrynsbågen *processus zygomaticus* var nätt vilket kan indikera nätt ögonparti. Dock otillräckligt för könsbedömning

Patologi/skelettförändringar: Ledförändring med svag porositet på en av bröstkotornas övre kotbågsleder (*processus articularis superior*).

Totalt djur (bränt)

Vikt (g): 2,7

Häst

Ålder: -

TamhönaÅlder: *Adult*

Åldersbedömning: Samtliga identifierade skelettelement var fusionerade.

FågelÅlder: *Adult*

Åldersbedömning: Samtliga identifierade skelettelement var fusionerade.

Totalt djur (obrönt)

Vikt (g): 2,1

Stor gräsätare

Ålder: -

GRAV 6065**BEGRAVNING 1314****Benförande kontexter:**

Brandlager 118739, F5302-F5326

Brandlager 135591, F5341-F5347

Brandlager 119172, F5348-F5350

Brandlager 1002184, F5351-F53556

Brandlager 135785, F5357-F5358

Brandlager 135792, F5359-F5360

Analysmetod: B

Tolkning: Begravningen består av flera intilliggande, kraftigt skadade benförande lager utan direkt fysisk kontakt. Lagren tolkas vara brända på plats. Den största benmängden återfanns i 118739. Benen i detta lager var sotiga precis som i 135591. Mindre sotighet noterades i brandlager 119172 och i stenlyft 1002184. Den mycket begränsade benmängden i brandlager 135785 samt i störning 135792 gjorde det svårt att avgöra sotighetsgraden. Ingen överlappning mellan benelement har påträffats mellan brandlagrena. Det begränsade antalet ben i övriga brandlagrena i begravningen gör det dock svårt att avgöra huruvida de härrör från samma individer eller ej.

Det sammanlagda beninnehållet indikerar att en vuxen människa gravlagts. Inga könsindikerande fragment framkom. Utöver detta identifierades fragment från fullvuxen hund, ett får eller en get samt svin. Förbenat revbensbrosk av oidentifierad art indikerar närvaro av en äldre individ, där människa ej kan uteslutas? Även juvenila fragment från ett mellanstort däggdjur (ej mänsklig karaktär) har påträffats. Övriga åldersindikationer från hund talar emot att de härrör från just hund. Det kan dock inte uteslutas att de kommer från det får eller den get eller det svin som identifierats.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	147,7				Adult	1
Hund	9,6				> 2 år	1
Häst	14,2					1
Svin	0,4					1
Får/Get	0,6					1
Mellanstort däggdjur	32,4				Juvenil	
Oidentifierat	1				Äldre individ	
Oidentifierat	587,1					
Totalt	793					5

Människa

Ålder: Vuxen (*Adult*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): Tunn-medeltjock *tabulae* och *diploë*, jämn fördelning dem emellan Adult ytstruktur på *tabulae*. Kraniesömmar: (*sutura*): Nacksöm (*lambdaidea*) öppen. Hjässöm (*sagittalis*), påbörjad slutning.

Tänder (*dentes*): slutna rotspetsar.

Fusionering: mellersta fingerfalangerna: (*phalanx 2*) epifysplatta: (F) (> 14,5 år).

Kön: -

Totalt djur (bränt)

Vikt (g): 58,2

Hund

Ålder: > 2 år

Åldersbedömning: Ländkotor (*vertebrae lumbale*) kotplattor (F): > 2 år

Anmärkning: Mellanstor storlek

Häst

Ålder: -

Svin

Ålder: -

Får/Get

Ålder: -

Anmärkning: Litet djur

Mellanstort däggdjur

Ålder: Juvenil

Åldersbedömning: Rörensstruktur och kotplattor (*epiphysis vertebrae*) med öppna tillväxtytter.

GRAV 6066**BEGRAVNING 859****Benförande kontext:**

Brandlager 117741 (FB116709, FB126734), F2419-2443, 8584

Analysmetod: A

Tolkning: En medelålders vuxen (*Maturus*), ev äldre vuxen (*Senilis*) (fragment från alla kroppsregioner, dock ett mindre antal ben från varje kroppsregion). Det enda könsindikerande fragmentet, den övre ögonhålsranden, gav bedömningen möjlig kvinna, men det har inte gått att ge en sammanlagd könsbedömning för individen p.g.a. för få indikerande fragment. Djurbenen består av en mindre mängd ben från en hund (fragment från alla kroppsregioner, dock ett mindre antal ben från varje kroppsregion) och enstaka ben från fågel (varav ett fragment har identifierats till tamhöna) ett kraniefragment från nöt (kalv), mellanstort däggdjur (troligtvis hund) och djur.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	265,2		X		Maturus, ev Senilis	1
Hund	28,2		X		> 1 ¼ år	1
Nötboskap	0,4			X	Juvenilis (kalv)	1
Fågel	0,2			X		
Tamhöna	0,2					1
Mellanstort däggdjur	92					
Djur	9,4					
Oidentifierat	283,4					
Totalt	679					4

MänniskaÅlder: Medelålders vuxen/ev äldre vuxen ((*Maturus*)/ev *Senilis*)Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): tjocka *tabulae*, medeltjock *diploë*, finporig *diploë*, skrovlig yta på *tabulae*, sammanväxta sömmar *endocranialt* och pågående sammanväxning eller sammanväxta sömmar *ectocranialt*.Tänder (*dentes*): smala rotkanaler.

Kön: -

Könsbedömning: Kranium: pannben (*frontale*): övre ögonhålsranden (*margo supra-orbitalis*) grad 2 av 5, (K?).**Totalt djur**

Vikt (g): 130,4

Hund

Ålder: > 1 ¼ år

Åldersbedömning: överarmsben (*humerus*): dist (F); strålben (*radius*): prox (F); armbågsben (*ulna*): prox epi (F) (> ¼ år); *dentes*: permanenta tänder.

Anmärkning: mellanstor hund

NötboskapÅlder: *Juvenilis* (kalv)Åldersbedömning: pars petrosafragment på tinningbenet (*temporale*).

Fågel

Ålder: -

Åldersbedömning: -

Arter: Tamhöna

GRAV 6067**BEGRAVNING 854****Benförande kontexter:**

Brandlager 114387; FB141349, PM114387 (inga ben i makrot) (F11213-11218)

Fyllning i urna 104529; FB140566 (F11219-11235, 11585-11586, 11595)

Analysmetod: B

Tolkning: Nästan allt material kommer från urnan. En individ kan konstateras, och inga skillnader i robustitet eller annat kan ses mellan urnan och brandlagret utanför.

Andelen skalltak i urnan är låg i förhållande till sammansättningen utanför – men till absolut antal lika. Skalltakens *tabulae* är tunna och kan komma från en äldre person, men antalet är väldigt litet så underlaget för en åldersbedömning är mycket svagt, vilket resulterat i åldersbedömningen "vuxen". I urnan finns stora delar av en överarm som varit i ett stycke på minst 12 cm när det lagts ner.

Ett flertal djurarter finns representerade; Hund, björn, svin, idisslare och någon gåsfågel samt någon hönsfågel. Hunden som förefaller vara en hel individ, finns endast utanför urnan, och de övriga arterna endast inuti urnan. Björnen är representerad av tre klor.

Art	Bränt	Obränt	Hel	Del av	Ålder	MNI
	Vikt (g)	Vikt (g)				
Människa	152,5				Adult	1
Hund	1,6					1
Svin	3,2					1
Björn	1,5					1
Idisslare	0,7					1
Djur	19,9	0,5				
Gåsfågel	0,2					1
Hönsfågel	0,5					1
Fågel	0,9					
Mellanstort däggdjur	19,5					
Oidentifierat	125,6					
Totalt	326,1	0,5				7

MänniskaÅlder: Vuxen (*Adult*)Åldersbedömning: Allmän robustitet, skalltakens *tabulae* är tunna

Kön: -

Djur**Totalvikt: 48,4 gram**

Tre björnklor påträffades i urnan, men inga andra element från djuret. Lederna är fusionerade.

Delar av ett ungt svin identifierades i urnan, och troligtvis härrör delar av det oidentifierade materialet med juvenil textur detta svin.

I brandlagret utanför urnan identifierades alla begravningens hundben. Flera, men inte alla kroppsregioner finns representerade, och sannolikt har en hel individ ingått i begravningen.

Av fåglar finns obestämd gås- och hönsfågel.

GRAV 6068**BEGRAVNING 855****Primärgrav****Benförande kontexter:**

Brandlager 127701 (FB1002197), F2548-2552, 2554-2559, 2561-2574

Fyllning 128141 (FB128142) i urna 128132, F2541-2525, 2547

Analysmetod: A

Tolkning:

En mindre mängd brända ben fanns i urnan (128141). Passningar mellan skalltagsfragment har gjorts mellan fyllningen 128141 i urnan 128132 och brandlagret i sänkan 127701. Ben från en yngre vuxen individ (*Adultus*), har deponerats i både urnan och brandlagret. Ben från alla kroppsregioner fanns representerade i begravning 855. Inga könsindikerande fragment har identifierats.

I fyllningen till urnan finns även enstaka hundben. I brandlagret identifierades ben från en hel hundvalp (*Juvenilis*, under 2/3 år), i övrigt identifierades ett antal fiskkotor från karpfisk. Enstaka kranieben från kalv och ungsvin.

Art	Bränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	114,5			Adultus	1
Hund	25,2	X		< 2/3 år	1
Svin	0,8			Juvenilis	1
Nötboskap	0,3			Juvenilis (kalv)	1
Karpfisk	0,2				1
Stor gräsätare	1,4				
Mellanstort däggdjur	53,2				
Djur	17,5				
Oidentifierat	209				
Totalt	422,1				5

MänniskaÅlder: Yngre vuxen (*Adultus*)Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): slät yta på *tabulae*, tunna *tabulae*, medeltjock *diploë*, medelporig *diploë*, pågående sammanväxning endocranialt och öppna suturer ectocranialt.

Kön: -

Totalt djur

Vikt (g): 98,6

Hund

Ålder: < 2/ 3 år

Åldersbedömning: bl.a. strålben (*radius*): prox epi (Ö) (< 2/ 3 år)

Anmärkning: mellanstor hund

SvinÅlder: *Juvenilis*

Åldersbedömning: tandanlag

NötboskapÅlder: *Juvenilis* (kalv)Åldersbedömning: tandanlag; tinningbenet (*temporale*): *pars petrosa***Brandlager 127701 (FB1002197), F2548-F2552, F2554-F2559, F2561-F2574**

Vikt (g): 407,2

Art	Bränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder
	Vikt (g)			
Människa	108,5	X		
Hund	24,4	X		< 2/3 år
Nötboskap	0,3		X (kranium, hand/fot)	Juvenilis (kalv)
Svin	0,7		X (kranium)	Juvenilis
Karpfisk	0,2		X	
Mellanstort däggdjur	50,2			
Stor gräsätare	1,4			
Djur	17,5			
Oidentifierat	204			
Totalt	407,2			

Fyllning 128141 (FB128142) i urna 128132, F2541-2525, F2547

Art	Bränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder
Människa	6		X	Adultus
Hund	0,8		X	-
Svin	0,1		X (tand)	
Mellanstort däggdjur	3			
Oidentifierat	5			
Totalt	14,9			

ÖVERBYGGNAD 6178

Benförande kontext:

Mantel 113171 (FB1002137), F2575-F2582

Tolkning: Mycket liten mängd ben varav framför allt skalltak och långa rörben från människa och enstaka skenben från hund. Människobenen kom från en vuxen individ (*Adult*). Inga könsindikerande fragment har identifierats.

Troligtvis ben från samma individ som i begravning 855, d.v.s. i brandlager 127701 och fyllning 128141 i urna 128132. Inga passningar mellan benfragment från överbyggnaden 6178 och de övriga lagren har gjorts men skalltaken från den vuxna människan liknar mycket skalltaken från den primära begravningen 855. Ett fågelben av obestämd art framkom.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder
Människa	9,9			X	Adult
Hund	0,4			X	
Fågel	0,1			X	
Mellanstort däggdjur	0,9				
Djur	1,4				
Oidentifierat	9				
Totalt	21,7				

Människa

MNI: 1 (troligtvis samma individ som i begravning 855, d.v.s. i brandlager 127701 och fyllning 128141 i urna 128132)

Ålder: Vuxen (*Adult*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): rel. slät yta på *tabulae*, tunna *tabulae*, medeltjock *diploë*, medelporig *diploë*, pågående sammanväxning *endocranialt* och öppna suturer *ectocranialt*.

Kön: -

Totalt djur

Vikt (g): 2,8

Art/artgrupper: hund, fågel (obestämd art), mellanstort däggdjur, djur.

Hund

Ålder: -

Åldersbedömning: -

BEGRAVNING 4915

Sekundärbegravning

Benförande kontext:

Brandlager 117725 (FB124503; FB116707(rensf.)), F2583-2599

Analysmetod: A

Tolkning: En yngre vuxen/medelålders vuxen individ (*Adultus/Maturus*) har identifierats från sekundärbegravningen och brandlagret 4915 i grav 6068. Inga könsindikerande fragment har identifierats.

Huggspår identifierades på ett tiotal benfragment från långa rörben (*os longum*). De benslagsbestämda fragmenten med hugg kommer från överarmsben (*humerus*) och skenben (*tibia*). Djurben har inte identifierats från begravningen.

Anmärkning: Benen var inte sotiga alls.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	220,4		X		Adultus/Maturus	1
Oidentifierat	105,9					
Totalt	326,3					1

Människa

Ålder: Yngre vuxen/medelålders vuxen (*Adultus/Maturus*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): relativt tunna *tabulae*, medeltjock *diploë*, medelporig *diploë*, något skrovlig yta på *tabulae*, sammanväxta sömmar *endocranialt* och pågående sammanväxning eller sammanväxta sömmar *ectocranialt*.

Tänder (*dentis*): smala rotkanaler.

Kön: -

Trauma: huggspår på ett tiotal benfragment av långa rörben (*os longum*). De benslagsbestämda fragmenten med hugg kommer från överarmsben (*humerus*) och skenben (*tibia*).

Totalt djur

Inga identifierade djurben

GRAV 6069

BEGRAVNING 860

Benförande kontext:

Brandlager 117651 (FB138745), F2600-2615

Analysmetod: A

Tolkning: Mindre mängd ben från en yngre vuxen/medelålders vuxen individ (*Adultus/Maturus*) och fragment från alla kroppsregioner, dock ett fåtal ben från varje kroppsregion. Individens kön bedömts till en möjlig man (M?). Djurbenen består av en mindre mängd ben från svin (över 1 år), mellanstort däggdjur samt obrända tandfragm. från en stor gräsätare, ev. nöt.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	104,7		X		Adultus/Maturus	1
Svin	8,6			X	> 1 år	1
Stor gräsätare (tand)		1		X		1(OB)
Mellanstort däggdjur	30,7					
Oidentifierat	207,1					
Totalt	351,1	1				3

Människa

Ålder: Yngre vuxen/ medelålders vuxen (*Adultus/Maturus*)

Åldersbedömning:

Skalltak (*calvarium*): slät yta på *tabulae*, tunn-medeltjocka *tabulae*, medeltjock *diploë*, rel storporig *diploë*, sammanväxta suturer *endocranialt* och pågående sammanväxning eller öppna suturer *ectocranialt*.

Kön: M?

Könsbedömning: nackben (*occipitale*): nackknölen (*protuberantia occipitalis externa*): rel. kraftig (grad 4) (M?); pannben (*frontale*): övre ögonhålsranden (*margo supra-orbitalis*): grov, avrundad (grad 4) (M?).

Patologi/skelettförändringar: benpålagring (osteofyter) på kotkroppen (*corpus*) till en halskota (*vertebra cervicalis*).

Totalt djur

Vikt (g): 39,3 (bränt), 1(obränt)

Svin

Ålder: > 1 år

Åldersbedömning: *phalanx* 2

GRAV 6070

BEGRAVNING 1318

Benförande kontext:

Brandlager 138355; FB138748 (F11353-F11357)

Analysmetod: B

Tolkning: Ett fåtal brända ben, gråvita till färgen. En människa finns i begravningen, representerad av ett mindre antal rörbensfragment. Ingen ålder har kunnat bedömas förutom att det inte rör sig om något litet barn.

Tillsammans med människobenen finns ett fragment av en överkäke av hund, ett hand- och ett fotrotsben av svin samt ett antal rörbensfragment av mellanstort däggdjur, sannolikt hunden och svinet.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	1,4					1
Hund	0,3					1
Svin	0,9					1
Mellanstort däggdjur	1,5					
Oidentifierat	1,6					
Totalt	5,7					3

Människa

Ålder: -

Åldersbedömning: -

Kön:-

Djur

Totalvikt: 2,7 gram

Ett fragment av överkäken av en hund påträffades, samt en C3 och ett språngben av svin. Ytterligare obestämda röbensfragment finns av mellanstort däggdjur, troligtvis hund och svin.

GRAV 6071

BEGRAVNING 837

Benförande kontexter:

Brandlager 112546; FB116703, 133555 (F11236-11247)

Fyllning i urna 133118; FB133119 (F11184-11197, 11576)

Analysmetod: B

Tolkning: Begravningen innehåller en yngre vuxen/medelålders vuxen människa (*Adultus/Maturus*) med något förtunnade *tabulae* i skalltaket. Inga könsindikerande fragment har identifierats. I begravningen finns även delar av hund, får eller get, någon stor gräsätare, ett litet och ungt men inte artbestämbart däggdjur samt en hönsfågel.

Samma arter och åldrar återkommer i de tre olika fyndigheterna, vilket tyder på att materialet härrör från en och samma händelse.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	46,4				Adultus/Maturus	1
Hund	4,5				> 2 år	1
Får/get	1,6				< 2 - 3 ½ år	1
Mellanstort däggdjur	3,4					
Stor gräsätare	0,7					1
Djur (litet däggdjur)	0,5				Inf	1
Hönsfågel	0,1					1
Oidentifierat	85,7					
Totalt	142,9					6

Människa

Ålder: Yngre vuxen/medelålders vuxen (*Adultus/Maturus*)

Åldersbedömning: skalltaket har förtunnade *tabulae*

Kön: -

Djur

Totalvikt: 10,8 gram

Av får/get finns den nedre leden från ett lårben. Leden har inte vuxit samman med benskafvet och djuret är då under 2-3 ½ års ålder.

Av en stor gräsätare, troligtvis nöt eller häst, finns fragment av ett käkben.

Några fragment och ett fingerben av ett mycket ungt däggdjur (inte klövdjur) finns också bland benen.

Fragment av en obestämd hönsfågel finns i materialet.

GRAV 6072**BEGRAVNING 857****Benförande kontext:**

Brandlager 113141 (FB126352), F2163-F2202

Analysmetod: A

Tolkning: En medelålders vuxen/äldre vuxen (*Maturus/Senilis*) i brandlager 113141. Det fanns inte tillräckligt med könsindikerande benfragment för att göra en könsbedömning. Sjukliga förändringar som noterats är spår efter infektion i munhålan och benskörhet på ett 10-tal fragment. Djur som identifierats är en hund, ett får och/eller en get och delar av nöt (kalv).

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	212,6		X		Maturus/Senilis	1
Hund	22,6		X		> 1 ½ år	1
Får/Get	12,8		X		> 3 ½ år	1
Nötboskap	0,9			X	< 4 år	1
Stor gräsätare	9,8			X	Juvenilis	
Mellanstort däggdjur	121,8					
Djur	47,4					
Oidentifierat	6,2					
Totalt	434,1					4

MänniskaÅlder: Medelålders vuxen/äldre vuxen (*Maturus/Senilis*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): tjocka *tabulae*, medeltjock-tjock *diploë* (1/3 eller mer), finporig *diploë*, skrovlig yta på *tabulae*, sammanväxta sömmar *endocranialt* och pågående sammanväxning eller sammanväxta sömmar *ectocranialt*.

Kön: -

Könsbedömning: nackben (*os occipitale*): nackknölen (*protuberantia occipitalis externa*) grad 3 av 5 (= ?) (Buikstra & Ubelaker 1994); Kranium: pannben (*os frontale*): övre ögonhålsranden (*margo supra-orbitalis*) ej iakttagbar.

Patologi/skelettförändringar: underkäke (*mandibula*): *periodontitis* (infektion i munhålan); långa rörben (*os longum*): *osteoporosis* (benskörhet) på ett 10-tal fragment.

Totalt djur

Vikt (g): 215,3

Arter/artgrupper: Hund, får/get, nöt, stor gräsätare, mellanstort däggdjur

Anmärkning: relativt liten hund

Hund

Ålder: > 1 ½ år

Åldersbedömning: lårben (*femur*): prox led (F)**Får/Get**

Ålder: > 3 ½ år

Åldersbedömning: överarmsben (*humerus*): distal led (F), strålben (*radius*): distal led (F) (> 3 ½ år)

Nötboskap

Ålder: < 4 år

Åldersbedömning: strålben (*radius*): distal epifys (Ö)**GRAV 6073****BEGRAVNING 858****Benförande kontexter:**

Brandlager 113117, F5241-5251

Brandlager 135899, F525-5253

Analysmetod: B

Tolkning: I det deponerade brandlagret 135899 framkom fragment representerande hela kroppen av en vuxen människa (d.v.s. *Adult*). Då könskaraktärer med både manlig och kvinnlig morfologi påträffades är könsbedömningen tveksam. Inget som tyder på att fler än en person finns representerad i brandlagret har dock påträffats. Utöver denna individ påträffades även ett rörben från fågel. I det skadade brandlagret 113117, fanns endast en mycket liten mängd ben, 1,8 g. Två av fragmenten identifierades till rörben från människa och övriga blev oidentifierade. Huruvida de mänskliga lämningarna i brandlagret 113117 härrör från samma individ som i brandlager 135899 har inte kunnat avgöras.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	141,5				Adult	1
Fågel	0,1					1
Oidentifierat	277,9					
Totalt	419,5					2

MänniskaÅlder: Vuxen (*Adult*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): Medeltjock *diploë* och *tabulae* samt jämn fördelning dem emellan. Adult ytstruktur på *tabulae*. Kraniesömmar: (*sutura*): *Lambdaidea* pågående slutning invändigt (*endocranialt*), bl.a. vid nack- hjässa och panssömmen (*sutura lambdaidea, saggitalis, coronalis*) (< vuxen-medelålder). Adult storlek på krainelementen.

Tänder (*dentes*): En sluten rotspets, övriga fragmenterade. Sista fingerfalangerna: (*phalanx 3*) (F): (> 14,5 år).

Kön: ?

Könsbedömning: ett större fragment av vårtutskottet (*processus mastoideus*) på tinningbenet hade en oklar köns morfologi (2-3), men bedömningen är osäker p.g.a. fragmentering. Fragment av övre ögonhålsranden från höger sida (*margo supra-orbitalis*) var mycket rundade och kraftiga (grad 5) vilket är ett manligt drag. Fragment av höftbladsleden (*sulcus preauricularis*) (grad 2) indikerar kvinna?

Totalt djur (bränt)

Vikt (g): 0,1

Fågel

Ålder: -

GRAV 6074**BEGRAVNING 847****Benförande kontext:**

Brandlager 113219 (FB139400), F2407-F2418

Analysmetod: A

Tolkning: Mindre mängd ben från en yngre vuxen individ (*Adultus*) och fragment från alla kroppsregioner, dock ett fåtal ben från varje kroppsregion. Inga könsindikerande fragment har identifierats. Djurbenen består av enstaka ben från fågel, bl.a. ett fragment från tamhöna, två falanger från björn samt en liten mängd ben från mellanstort däggdjur.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	50,2		X		Adultus	1
Brunbjörn	0,6			X	Adult	1
Fågel	0,1			X		
Tamhöna	0,1					1
Mellanstort däggdjur	9,6					1
Oidentifierat	54,9					
Totalt	115,5					4

MänniskaÅlder: Yngre vuxen (*Adultus*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): slät yta på *tabulae*, medeltjocka *tabulae*, tunn *diploë*, rel storporig *diploë*, pågående sammanväxning *endocranialt* och öppna suturer *ectocranialt*.

Tänder (*dentes*): relativt smala rotkanaler.

Kön: -

Totalt djur

Vikt (g): 10,4

Björn

Ålder: Adult

Åldersbedömning: fusionerade tåben 3 (*phalanx 3*)**Fågel**

Ålder: -

Åldersbedömning: -

GRAV 6076**BEGRAVNING 852****Benförande kontexter:**

Brandlager 119482 (FB128042), F2616-F2635

Fyllning 1002119 (FB1002136) i brandgrop 128064, F2636-F2650

Brandlager 119508 (FB127876), F2651-F2659

Analysmetod: A

Tolkning: En och samma människa, en vuxen individ (*Adult*), från alla tre kontexter i begravningen (även om inga exakta passningar mellan människofragment har hittats). Inga könsindikerande fragment har identifierats. Människa – delar från hela kroppen (dock liten mängd människoben), detsamma gäller hund. Hunden är över ett halvår gammal. Endast delar av kroppen från svin har identifierats, detsamma gäller häst. Enstaka fågelben av obestämd art. Passningar har gjorts mellan benfragment från svin (*frontale*) mellan brandlager 119482 och fyllningen i brandgrop 1002119.

Människobenen från en äldre individ (*Maturus/Senilis*) i intilliggande begravning 1324 hör till ytterligare en annan individ än benen i begravning 852. Det finns dubletter av en tagg på underkäkens insida (*spina mentalis* på *mandibula*), vilket betyder att det rör sig om två individer.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	106,6		X		Adult	1
Hund	7,5		X		> 1/2 -2/3	1
Häst	2,3			X		1
Svin	1,4			X	< 2 1/2 år	1
Gräsätare (tand)		0,1		X		
Fågel	0,1			X		1
Mellanstort däggdjur	8,2					
Mellanstort däggdjur/ev. hund	0,7					
Stor gräsätare	45,8					
Stor gräsätare, ev. nöt	0,2					
Djur	68,5					
Oidentifierat	234,3					
Totalt	475,6	0,1				5

Människa

Ålder: Vuxen (*Adult*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): slät yta på *tabulae*, medeltjocka *tabulae*, tunn *diploë*, rel storporig *diploë*, pågående sammanväxning *endocranialt* och öppna suturer *ectocranialt*.

Kön: -

Totalt djur

Vikt (g): 134,7

Hund

Ålder: > 1/2 -2/3 år

Åldersbedömning: överarmsben (*humerus*): dist (F)

Anmärkning: mellanstor hund

Häst

Ålder: -

Åldersbedömning: -

Svin

Ålder: < 2 1/2 år

Åldersbedömning: vadben (*fibula*): dist (Ö)

Brandlager 119482 (FB128042), F2616-F2635

Vikt (g): 326,1 (bränt), 0,1 (obränt)

Tolkning: Människa – delar från hela kroppen, dock liten mängd människoben, detsamma gäller hund. Från svin finns endast kraniefragment och från häst finns fragment från kranium, hand/fot.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)
Människa	77,7	
Hund	7,2	
Häst	1	
Svin	0,3	
Gräsätare		0,1
Mellanstort däggdjur	6,9	
Mellanstort däggdjur/ev. hund	0,7	
Stor gräsätare	27,8	
Stor gräsätare, ev. nötk	0,2	
Djur	46,8	
Oidentifierat	157,5	
Totalt	326,1	0,1

Människa

Vikt (g): 77,7

Samma individ som i brandgrop 1002119

Ålder: Vuxen (*Adult*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): medeltjocka *tabulae*, medeltjock *diploë*, relativt storporig *diploë*.

Kön: -

Totalt djur

Vikt (g): 90,9 (bränt), 0,1 (obränt)

Arter/artgrupper: Hund (ålder: > 1/2 -2/3 år), svin, stor gräsätare, mellanstort däggdjur, ev. nötk (juvenil), djur samt obränt tandfragment från gräsätare.

Fyllning 1002119 (FB1002136) i brandgrop 128064, F2636-F2650

Vikt (g): 74,8

Tolkning: Människa – delar från hela kroppen, dock liten mängd människoben. Mellanfotsben från hund, handrotsben och tandfragment från häst, kraniumfragment från svin, tåben från fågel av obestämd art. Ben från ungt mellanstort däggdjur.

Art	Bränt vikt (g)
Människa	16,3
Hund	0,3
Häst	1,3
Svin	0,1
Fågel	0,1
Mellanstort däggdjur	0,7
Stor gräsätare	13,1
Djur	9,5
Oidentifierat	33,4
Totalt	74,8

Människa

Vikt (g): 16,3

Samma individ som i brandlager 119482

Ålder: Vuxen (*Adult*)

Åldersbedömning: skulltak (*calvarium*): medeltjocka *tabulae*, medeltjock *diploë*, relativt storporig *diploë*, sammanväxta sömmar endocranialt, pågående sammanväxning eller öppna sömmar ectocranialt.

Kön: -

Totalt djur

Vikt (g): 25,1

Arter/artgrupper: Hund, häst, svin, fågel, stor gräsätare, mellanstort däggdjur (juvenil).

Brandlager 119508 (FB127876), F2651-F2659

Vikt (g): 74,7

Tolkning: Människa – delar från hela kroppen, dock liten mängd människoben. Vadben från svin (juvenilt).

Art	Bränt vikt (g)
Människa	12,6
Svin	1
Mellanstort däggdjur	0,6
Stor gräsätare	4,9
Djur	12,2
Oidentifierat	43,4
Totalt	74,7

Människa

Vikt (g): 12,6

Ålder: Vuxen (*Adult*)

Åldersbedömning: skulltak (*calvarium*): medeltjocka *tabulae*, medeltjock *diploë*, relativt storporig *diploë*, sammanväxta sömmar endocranialt, pågående sammanväxning eller sammanväxta sömmar ectocranialt.

Kön: -

Totalt djur

Vikt (g): 18,7

Arter/artgrupper: svin (*Juvenilis*) stor gräsätare, mellanstort däggdjur, djur.

GRAV 6077

Benförande kontexter:

Mantel 127949

Brandlager 114118

Allmän tolkning: Det har vid den osteologiska analysen inte kunnat bekräftas huruvida de mänskliga lämningarna i mantel 127949 härrör från samma individ som begravts i brandlager 14118 eller ej. För mer information se respektive kontext nedan.

ÖVERBYGGNAD 6180

Benförande kontext:

Mantel 127949, F5398-F5399

Analysmetod: B

Tolkning: I de kvarstående fläckarna av gravens störda mantel 127949 påträffades en mindre mängd brända ben. Ca hälften av dessa utgjordes av rörben från människa medan de resterande fragmenten inte kunde identifieras. Inga ålders- eller könsindikerande fragment har identifierats.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	0,8					1
Oidentifierat	1					
Totalt	1,8					1

Människa

Ålder: -

Kön: -

BEGRAVNING 1334

Benförande kontext:

Brandlager 114118, F5383-5397

Analysmetod: B

Tolkning: En människa som var yngre vuxen, eventuellt medelålders (*Adultus/ev. Maturus*), vid dödstillfället identifierades i det störda, deponerade brandlagret 114118. Endast två könskaraktärer, båda sekundära fanns att tillgå, vilket gör bedömningen osäkrare. Individen hade varken typiskt manliga eller kvinnliga könskaraktärer och bedöms därför som allophys. Vidare kunde spridda delar av en mindre hund samt delar av tamhöna konstateras i brandlagret. Det är troligt att de kotfragment som endast kunde identifieras till fågel härrör även de från tamhöna. Åldersbedömningen av djuren indikerar att hunden var äldre än 2 år och tamhönan äldre än 6 månader vid dödstillfället.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	63,3				Adultus/Maturus	1
Hund	7				> 2 år	1
Tamhöna	0,3				> 6 mån	1
Fågel	0,6					
Oidentifierat	67,3					
Totalt	138,5					3

Människa

Ålder: Yngre vuxen/medelålders vuxen (*Adultus/Maturus*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): Tunn-medeltjock *tabulae* och måttlig-tjock *diploë*. Kraniesömmar: (*sutura*): Både öppna sömmar och påbörjad slutning invändigt förekommer. Fusionering: mellanhands-/fotsben (*metapodalia*) (F): > 15 år. Inre fingerfalanger (*phalanx 1, manus*) (F): > 14,5 år. Kotor (*vertebrae*) kotplatta (F): > 17 år.

Kön: Allophys

Könsbedömning: området mellan ögonbrynen (*glabella*) måttligt till kraftigt (grad 4), och nackknölen (*protuberantia occipitalis externa*) var måttlig (grad 3).

Totalt djur (bränt)

Vikt (g): 7,6

Hund

Ålder: > 2 år

Åldersbedömning: Kotor (*vertebrae*) kotplatta (F): > 2 år

Anmärkning: Liten hund

Tamhöna

Ålder: > 6 mån

Åldersbedömning: Långa rörben (*os longum*) (F): > 6 mån

Fågel

Ålder: -

GRAV 6078**BEGRAVNING 1321****Benförande kontext:**

Brandlager 114129; FB128045 (F11362-F11370)

Analysmetod: B

Tolkning: Delar av en begravning av en individ där man inte kan avgöra vare sig ålder eller kön. Tre små fragment av skalltak med tunna *tabulae* och tunn *diploë* finns. Det går dock inte att avgöra från vilken del av kraniet fragmenten kommer, så någon åldersbedömning kan inte göras. Rörbenen är dock kraftiga.

Delar av en vuxen hund finns i materialet, tillsammans med något annat ungt mellanstort däggdjur.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	71					1
Hund	11,2				> 2 år	1
Mellanstort däggdjur	24,1				ung individ	1
Oidentifierat	165,5					
Totalt	271,8					3

Människa

Ålder: -

Åldersbedömning: -

Kön: -

Djur**Totalvikt: 35,3 gram**

Delar av en hund finns i materialet. Individens förefaller vara rätt stor med långa tåben och kraftig *olecranon*. Fusionerade kotplattor ger en ålder på över två år.

Merparten av benen registrerade under mellanstort däggdjur kommer sannolikt från den ovan nämnda hunden. Bland benen finns dock ett litet antal fragment med juvenil textur, fragment av ofusionerade kotplattor samt en oidentifierad lös epifys. Detta ger en andra individ av mellanstort däggdjur.

GRAV 6079**BEGRAVNING 1331****Benförande kontext:**

Brandlager 131137; FB131147 (F11414-F11416)

Analysmetod: B

Tolkning: En yngre vuxen individ åldersspannet 20-35 (*Adultus*) finns representerad i materialet. Inga djurben har identifierats.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	11,8				Adultus	1
Oidentifierat	2,2					
Totalt	14					1

MänniskaÅlder: Yngre vuxen (*Adultus*)Åldersbedömning: Skalltak med grov *diploë*, tjocka *tabulae* och öppen sutur.

Kön: -

Djur**Totalvikt: 0 gram**

Inga djurben kunde identifieras.

GRAV 6080**BEGRAVNING 1308****Benförande kontexter:**

UV2012:075 Brandlager 114192, FB128470 (F11601)

UV2013:074 Brandlager 684928, FB685103 (F11595-F11600)

Analysmetod: B

Tolkning:

Rester av en skadad begravning där delar av en människa och en hund påträffats. Materialet är för fragmenterat och begränsat för att bedöma ålder eller kön på individen.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	3,1					1
Hund	0,8					1
Mellanstort däggdjur	1,4					
Oidentifierat	6,7					
Totalt	12					2

Människa

Ålder: -

Åldersbedömning: -

Kön: -

Djur

Totalvikt: 2,2 gram

Ett fragmenterat språngben av hund finns i begravningen tillsammans med några fragment av långa rörben av ett mellanstort däggdjur.

GRAV 6081**BEGRAVNING 1335****Benförande kontext:**

Brandlager 134792, F5124-F5131

Analysmetod: A

Tolkning: I brandlagret, som var mycket stort, identifierades fragment representerande hela kroppen av en ung individ. Individen var i 12-17 årsåldern vid dödstillfället (d.v.s. *Infans II/Juvenilis*). Inga djur har kunnat identifieras i brandlagret.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	36,4		X		Infans II/Juvenilis	1
Oidentifierat	27					
Totalt	63,4					1

Människa

Ålder: Äldre barn/ungdom (*Infans II/Juvenilis*), ca 12-17 år

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): tunn *tabulae*, tunn-medeltjock *diploë*, storporig *diploë*, något porig men slät yta på *tabulae*, öppna kraniesömmar *endo-* och *ectocranialt*.

Fusioneringsgrad:

Tarmbenet (*ilium*) på höftbenet (*coxae*): öppen epifysyta vid höftleden (*acetabulum*) mot lårbenet < 11-17 år.

Kotor (*vertebrae*): andra halskotans ledknopp (*dens axis*) fusionerad > 12 år.

Struktur: Tarmbenet (*ilium*) på höftbenet (*coxae*): Slät struktur på ytterkanten av korsbensleden *facies auricularis*, har varken mycket juvenila drag eller åldersrelaterad

förändringar. Dock endast ytterkanten av leden påträffad.

Storlek: Fingerfalang (*phalanx 2 manus*) indikerar liten och nätt hand. Tandutskottet på andra halskotan (*dens axis*) relativt liten och nätt.

De åldersindikerande dragen från denna individ gör att denne/a hamnar inom intervallet *Infans II/Juvenilis*. Dock bör den gravlagde/a ha varit över 12 år vid dödstillfället med ledning av att *dens axis* växt samman.

Kön: -

GRAV 6082

BEGRAVNING 1324

Benförande kontexter:

Brandlager 141335 (FB130805), F2678-2691, F8589-F8591

Fyllning 130903 (FB130918) i urna 130863, F2692-F2703, F8592

Analysmetod: A

Tolkning: En och samma individ, en medelålders vuxen/äldre vuxen (*Maturus/Senilis*), i brandlager 141335 och i fyllningen 130903 till urnan. Passningar finns mellan benfragment från de båda kontexterna, bl.a. lårben (*femur*). I brandlagret finns delar från alla kroppsregioner representerade, likaså i fyllningen till urnan. De enda könsindikerande fragmenten var övre ögonhålsranden som gav bedömningen möjlig man, och nackknölen som varken var av manligt eller kvinnligt drag, d.v.s. en allophys. Sjukliga förändringar: ledutskottens på ett totalt kottor är porös och har ihåligheter. Dessutom har flertalet ledytter benutväxter, s.k. *osteofyter*. Osteofyter är ett tecken på kronisk ledsjukdom. Ytterligare sjukliga förändringar är *periodontitis* (infektion i munhålan) i underkäken (*mandibula*).

De enda djurben som identifierats i begravningen är fågelben, både gåsfågel och tamhöna, som kom både i brandlagret och från fyllningen i urnan. Tre fragment från tamhöna har identifierats varav en tuppssporre. Sannolikt kommer även de oidentifierade benen från människa.

Anmärkning: Människobenen från en vuxen individ (*Adult*) i intilliggande begravning 852 hör till ytterligare en annan individ än benen i begravning 1324 (119482). Det finns dubletter av en tagg på underkäkens insida (*spina mentalis* på *mandibula*), vilket betyder att det rör sig om två individer.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	906,3		X		Maturus/Senilis	1
Fågel	2,2			X		
Tamhöna (tupp)	0,5			X		1
Gåsfågel	0,2			X		1
Oidentifierat	242,1	0,1				
Totalt	1151,3	0,1				3

Brandlager 141335 (FB130805), F2678-2691, 8589-8591

Vikt (g): 932,4 (bränt), 0,1 (obränt)

Art	Bränt vikt (g)	Obränt
Människa	752,2	
Fågel	0,8	
Tamhöna	0,4	
Gåsfågel	0,2	
Oidentifierat	178,8	0,1
Totalt	932,4	0,1

Människa

Ålder: Medelålders vuxen/äldre vuxen (*Maturus/Senilis*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): medeltjocka-tjocka *tabulae*, medeltjock-tjock *diploë* (1/3 eller mer), finporig *diploë*, skrovlig yta på *tabulae*, sammanväxta sömmar *endocranialt* och öppna sömmar eller pågående sammanväxning *ectocranialt*.

Tänder (*dentes*): smala rotkanaler, slutna och spetsiga rötter.

Långa rörben (*os longum*): fusionerade epifysytor, bl.a. överarmsben (*humerus*) distal,

Kön: Allophys

Könsbedömning: Kranium: nackben (*os occipitale*): nackknölen (*protuberantia occipitalis externa*) grad 3 av 5 (= ?) (Buikstra & Ubelaker 1994); tinningben (*temporale*): vårtutskottet (*processus mastoideus*): dxt, skadat och därmed ej iakttagbart.

Patologi/skelettförändringar: ledutskottens yta (proc. art. sup. och inf.) på ett tiotal kotor är porös och har ihålligheter. Dessutom har flertalet ledytor benutväxter, s k *osteofyter*, (eller lipping) som är på belägen på kotkropparnas och ledytornas kanter. Osteofyter är ett tecken på kronisk ledsjukdom (*osteoarthritis* eller eng. "degenerative joint disease") och hittas ofta på äldre individer, d.v.s. är åldersrelaterad (se åldersbedömning).

Totalt djur

Vikt (g): 1,4 (fågel)

Arter/artgrupper: Fågel (varav två fragment av tamhöna och ett fragment av gåsfågel).

Fyllning 130903 (FB130918) i urna 130863, F2692-F2703, F8592

Vikt (g): 218,9

Art	Bränt vikt (g)
Människa	154,1
Fågel	1,4
Tamhöna	0,1
Oidentifierat	63,3
Totalt	218,9

Människa

Ålder: Medelålders vuxen/äldre vuxen (*Maturus/Senilis*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): medeltjocka-tjocka *tabulae*, medeltjock-tjock *diploë* (1/3 eller mer), finporig *diploë*, skrovlig yta på *tabulae*, sammanväxta sömmar *endocranialt* öppna sömmar eller pågående sammanväxning/sammanväxta sömmar *ectocranialt*.

Tänder (*dentes*): smala rotkanaler, slutna och spetsiga rötter.

Höftben (*coxae*): symfysfogen: grad 4-5 av 6 (Suchey & Brooks 1990; Buikstra & Ubelaker 1994:23)

Kön: M?

Könsbedömning: pannben (*frontale*): övre ögonhålsranden (*margo supra-orbitalis*): avrundad, grad 4 av 5 = M?

Patologi/skelettförändringar: underkäke (*mandibula*): *periodontitis* (infektion i munhålan). Infektionen har gjort att käkbenet till stor del har resorberats vid tandrötterna till de tre bakre kindtänderna och urholkat alveolerna (ihåligheterna för tandrötterna) ytterligare.

Totalt djur

Vikt (g):1,5 (fågel)

Arter/artgrupper: Fågel: tamhöna: tupp (varav ett fragment av *tarsometatarsus* med tuppsporre)).

BEGRAVNING 1328

Benförande kontext:

Fyllning 141703 i brandgrop 141567 (FB141704), F3061-F3066, F3080

Analysmetod: A

Tolkning: Endast 0,3 gram brända ben framkom i begravning 1328. Inga människoben identifierades, däremot ett bränt ben av fågel (eventuellt hönsfågel) samt ett oidentifierat ben som eventuellt kan vara djurben.

De flesta identifierade ben i anläggningen utgjordes istället av obrända ben från hund. Dessa bestod av fragment från nackben, främre kindtand, överarmsben, lårben och skenben. Hunden var äldre än 6 månader när den dog.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Hund		36		X	> 6 mån	1
Fågel (ev. hönsfågel)	0,2			X		1
Oidentifierat (ev. djur)	0,1					
Totalt	0,3	36				2

Människa

Inga människoben identifierades i begravningen.

Totalt djur

36,3 gram ben, varav 0,3 gram brända ben och 36 gram obrända ben.

Hund

Ålder: > 6 mån.

Åldersbedömning: P4 i överkäke (*maxilla*)

Fågel

Art/artgrupp: ev. hönsfågel

GRAV 6083

Tolkning: En liten mängd ben (men från huvud, extremiteter, bål och hand/fot från ett barn i begravning 848, vilket är ett primärt brandlager (142075). Ytterligare en individ, en äldre vuxen, ev. kvinna, har identifierats i begravning 5274, ett sekundärt brandlager (141351). Ben från alla kroppsregioner identifierades från den vuxne, vilket indikerar att hela individen deponerats. Inga djurben har identifierats.

BEGRAVNING 848

Benförande kontext:

Primärt brandlager 142075 (FB142090), F2523-F2526

Analysmetod: A

Tolkning: En liten mängd ben (men från huvud, extremiteter, bål och hand/fot) från ett spädbarn/yngre barn (*Infant/Infans I*) identifierades i begravning 848, vilket tolkats som ett primärt brandlager (142075). Inga djurben har identifierats från begravningen.

Art	Bränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	2		X	Infant/Infans I	1
Oidentifierat	0,6				
Totalt	2,6				1

Människa

Ålder: Spädbarn/yngre barn (*Infant/Infans I*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): slät yta på *tabulae*, tunna *tabulae*, mycket tunn *diploë*, storporig *diploë*, öppen sutur *endo-* och *ectocranialt*, spretig sutur.

Mycket liten storlek på långa rörben (*os longum*), mellanhands-/mellanfotsben (*metapodium*) och revben (*costae*).

Kön: -

Totalt djur

Inga djurben har identifierats.

BEGRAVNING 5274

Benförande kontext:

Sekundärt brandlager 141351 (FB141414), F2527-F2540

Analysmetod: A

Tolkning: En äldre vuxen individ (*Senilis*) har identifierats i begravning 5274, ett sekundärt brandlager (141351). Könbedömningen har bedömts till möjlig kvinna (K?). Ben från alla kroppsregioner identifierades från den vuxne, vilket indikerar att hela individen deponerats. Inga djurben har identifierats från begravningen.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	254,4		X		Senilis	1
Oidentifierat	128,4					
Totalt	382,8					1

Människa

Ålder: Äldre vuxen (*Senilis*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): medeltjocka *tabulae*, tjock *diploë* (1/3 eller mer), finporig *diploë*, skrovlig yta på *tabulae*, sammanväxta sömmar *endocranialt* och *ectocranialt*.

Tänder (*dentes*): slutna rötter, relativt smala rotkanaler.

Kön: K?

Könsbedömning: pannben (*frontale*): övre ögonhålsranden (*margo supra-orbitalis*): relativt vass kant, grad 1-2 (K?,K), ögonbrynsbågen (*arcus superciliaris*) med *glabella*, grad 1-2, (K?,K).

Patologi/skelettförändringar: benhinne-/benmärgsinflammation (*periostitis/osteomyelitis*) på ett antal långa rörbenen (*os longum*). Inflammationen är både "woven" och "sclerotic" till sin struktur, d.v.s. både aktiv och läkt/påbörjad läkning.

Totalt djur

Inga djurben har identifierats.

GRAV 6084**BEGRAVNING 3051****Benförande kontexter:**

Brandlager 124005, F51325157

Fyllning 126957 i urna 126950, F5158-F5160

Analysmetod: A

Tolkning: Lämningar av människa identifierades i samtliga benförande kontexter. Fragment representerande hela kroppen av en individ som tolkats vara en medelålders vuxen/äldre vuxen (*Maturus/Senilis*) kunde konstateras. I urnan identifierades endast kraniefragment samt fragment från långa rörben av människa. Det kan dock inte utslutas att delar från resterande skelettet finnas bland de oidentifierbara fragmenten i urnan. Ingen överlappning mellan skelettelementen förekom och förbränningsgraden hade en likartad variation i både brandlager och urna. Därmed är det sannolikt att det är delar av en och samma individ som påträffats i båda kontexterna.

I brandlagret identifierades ett fragment från vänster vinge (armbågsben) från tamhöna. Där påträffades även fragment från tassar, bål och bakben av en fullvuxen, liten-medelstor hund. Även extremiteter och fotben från ett mellanstort däggdjur framkom. Dessa fragment härrör sannolikt också från hund då inga andra mellanstora däggdjur identifierats i begravningen identifierats. Inte heller här fanns indikationer på fler än en individ.

Anmärkning: I samtliga kontexter var benfragmenten mestadels svart- och gråbrända men även vita och bruna fragment förekom. Flera fragment uppvisade hela färgskalan vilket tyder på varierad förbränningstemperatur. Samma variation i förbränning konstaterades i samtliga benförande kontexter inom begravningen. Dessa iakttagelser tyder på att benen härstammar från samma händelse. Mänskliga fragment från lårben och skalltak hade den lägsta förbränningsgraden. Detta var genomgående i alla tre kontexterna. Allmänt kan sägas att fragmentens färg tyder på att förbränningstemperaturen varit varierad i bålet, från låg- medelhög till hög.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	87,6		X		Maturus/Senilis	1
Hund	2			X	> 2 år	1
Mellanstort däggdjur	1,7					
Tamhöna	0,1			X		1
Oidentifierat	107,3					
Totalt	198,7					3

Människa

Ålder: Medelålders vuxen/äldre vuxen (*Maturus/Senilis*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): tunn *tabulae* samt tjock finporig *diploë*.

Kraniesömmar (*sutura*): slutna *endocranialt* (bl.a. *bregma*), öppna-delvis öppna *endocranialt*, *sutural* brottyta 2/3.

Fusioneringsgrad: mellanhandsben nr 3 (*metacarpus 3*) (F) > 12 år. Kotplatta (*epiphysis vertebrae*) (F): > 17 år.

Bedömningen främst baserad på kraniala karaktärer, därmed osäker.

Kön: -

Djur

Vikt (g), totalt: 3,7

Hund

Ålder: > 2 år

Åldersbedömning: Fusionering: Epifysplattor på svanskota (*coccygis*) och bröstkota (*vertebrae thoracice*): (F)

Kön: -

Anmärkning: Liten-medelstor hund.

Tamhöna

Ålder: > 6 månader

Åldersbedömning: Fusionering: Armbågsben (*Ulna*) (F).

Mellanstort däggdjur

Ålder: -

Kön: -

GRAV 6085**BEGRAVNING 3052****Benförande kontext:**

Brandlager 140484; FB140501 (F11450-F11452)

Analysmetod: B

Tolkning: Begravningen omfattar endast ett fåtal fragment, varav två kunnat bestämmas till människokranium, och tre till djur. Begravningen innehåller således minst en människa och ett djur.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	0,2					1
Djur	0,4					1
Oidentifierat	1,9					
Totalt	2,5					2

Människa

Ålder: -

Åldersbedömning: -

Kön: -

Djur**Totalvikt: 0,4 gram**

Två tandfragment och ett fragment av ögonhålans avgränsning identifierades. Ingen artbestämning har gjorts.

GRAV 6086**BEGRAVNING 1322****Benförande kontext:**

Fyllning i urna 133961; FB133962 (F11371-F11370)

Analysmetod: B

Tolkning: Begravningen omfattar en ungdom/yngre vuxen (d.v.s. *Juvenilis/Adultus*). Ett röbensfragment har en patologisk förändring som möjligen kan vara benhinneinflammation. I begravningen finns också delar av svin, hund och ett tredje obestämt ungt djur. Benfragmenten är rena från sot, sannolikt bara för att de plockats ur brandlagret ner i urnan där de legat i en sotfri miljö.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	39,6				Juvenilis/Adultus	1
Hund	4,1				> 5-7 mån	1
Svin	0,1					1
Mellanstort däggdjur	10					
Oidentifierat	48,5				Inkl 1 Juvenil	1
Totalt	102,3					4

Människa

Ålder: Ungdom/yngre vuxen (*Juvenilis/Adultus*)

Åldersbedömning: skalltak med helt öppna suturer och tjocka *tabulae*.

Kön: -

Patologi/skelettförändringar: rörbensfragment med möjlig *periostitis*.

Djur

Totalvikt: 14,2 gram

Hund är representerat av skall- och tassben. Alla påträffade leder är sammanvuxna vilket ger en ålder över 5-7 månader. Ett tandfragment av svin har identifierats i begravningen. Bland de ben som inte kunnat bestämmas till art finns ytterligare något mycket ungt djur.

GRAV 6087**BEGRAVNING 850****Benförande kontext:**

Brandlager 120965; FB128131, 128246, 128326 (F11094-11113)

Analysmetod: B

Tolkning:

Den gravlagda människan är en vuxen individ (*Adult*). Ingen närmare åldersbedömning har kunnat göras närmre än att det rör sig om en vuxen individ. Ingen könsbedömning har varit möjlig. I begravningen finns också delar av svin och obestämd fågelart.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	221,9		X		Adult	1
Svin	3,6			X	<3,5 år	1
Mellanstort däggdjur	0,5					
Fågel	2					1
Djur	1,4					
Oidentifierat	156,8					
Totalt	386,2					3

Människa

Ålder: Vuxen (*Adult*)

Åldersbedömning: skalltaken är tunna och suturerna slutna från insidan, men öppna från utsida. *Tabula interna* är svagt förtunnad, förhållandet mellan *tabulae* och *diploë* annars relativt jämnt. En framtand från underkäken uppvisar ett moderat/måttligt slitage.

Kön: -

Könsbedömning: ett fragment av höger ögonbrynsbåge finns, men saknar tillräckliga karaktärer för att bedöma kön.

Djur**Totalvikt: 7,5 gram**

Endast fyra djurbensfragment har identifierats, och av dessa har två passform med varandra. Dessa två fragment är från övre delen av ett skenben från svin där ledändan inte vuxit samman med skaftet. Detta indikerar att individen varit under 3,5 år vid slakttillfället. Fragmenten har även ett huggspår vilket stärker bilden av att detta är frågan om ett enskilt köttstycke. De två andra fragmenten har inte kunnat bestämmas till art.

Fågelbenen har inte kunnat artbestämmas.

GRAV 6088**BEGRAVNING 1311****Benförande kontext:**

Brandlager 114415, F5285-F5289

Analysmetod: B

Tolkning: I det delundersökta, deponerade brandlagret 114415 framkom rörbensfragment av människa. Inga fragment lämpliga för åldersbedömning påträffades. Dessutom identifierades tåfalanger från hund. Utöver detta har falang- och rörbensfragment av ett mellanstort däggdjur påträffats. Huruvida dessa härrör från hund eller ett annat mellanstort däggdjur har inte kunnat avgöras.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	3,3					1
Hund	0,1				> 7 mån	1
Mellanstort däggdjur	0,6					
Oidentifierat	11,3					
Totalt	15,3					2

Människa

Ålder: -

Kön: -

Totalt djur (bränt)

Vikt (g): 0,7

Hund

Ålder: > 7 mån

Mellanstort däggdjur

Ålder: -

GRAV 6089**BEGRAVNING 1309****Benförande kontext:**

Brandlager 118337; FB126958 (F11310-F11317, F11597)

Analysmetod: B

Tolkning: En individ ingår i begravningen, och åldern kan endast sättas till vuxen (*Adult*), bedömt på skullfragmentens utseende. I begravningen har även en fullvuxen men liten hund, samt ett ungt svin identifierats. Förbränningsgraden inom begravningen varierar från svartbränt till kritvitt, men med majoriteten av materialet välbränt gråvitt.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
	Vikt (g)	Vikt (g)				
Människa	19,2				Adult	1
Hund	3,2				> 2 år	1
Svin	4,3				Juvenilis	1
Mellanstort däggdjur	18,8	1,2				
Djur	6,2					
Oidentifierat	45,3					
Totalt	97	1,2				3

MänniskaÅlder: Vuxen (*Adult*)

Åldersbedömning: skulltakens karaktär

Kön: -

Djur**Totalvikt: 33,7 gram**

En hund med väldigt liten kroppsstorlek finns i begravningen. Individens är över två års ålder med kotplattor som vuxit samman med kotkroppen. Ett svin finns med i materialet med en frambruten molar (6 mån) men resten av skelettet har en juvenil textur. 1,2 gram obrända rörbensfragment av ett mellanstort däggdjur finns också i begravningen.

GRAV 6090**BEGRAVNING 861****Benförande kontext:**

Fyllning i brandgrop 135606 (FB135625), F2480-F2491

Analysmetod: A

Tolkning: Ben från en ungdom eller ev. ett äldre barn (*Juvenilis/ ev. Infans II*), ca 12-18 år gammal. Delar från alla kroppsregioner av människa finns representerade i brandlagret, däremot uppgår den totala vikten på endast till ca 480 g, vilket är en relativt låg benvikt, även om individen bedömts till en ungdom. Inga djurben har identifierats från begravningen förutom tre fragment som ev. kan vara djurben.

Anmärkning: Benen var inte sotiga.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	301,1		X		Juvenilis/ev. Infans II	1
Ev. djur	1			X		
Oidentifierat	162,6					
Totalt	464,7					1

Människa

Ålder: Ungdom/ev äldre barn (*Juvenilis/ev. Infans II*), ca 12-18 år

Åldersbedömning:

Tänder (*dentes*): ca 12-17 år. Öppna rötter på M2/M3. Slutna rötter på I, C, P och vissa M.

Skalltak (*calvarium*): slät yta på *tabulae*, tunna *tabulae*, tunn *diploë*, storporig *diploë*, öppna suturer eller pågående sammanväxning av suturer *endocranialt* öppna suturer *ectocranialt*, spretiga suturer.

Fusioneringsgrad: öppna epifysytor: överarmsben (*humerus*) distalt, underarmsben (*ulna*) (lös distal epifys), mellanhands- och mellanfotsben (*metacarpalia/metatarsalia*) proximalt, finger/tåben (*phalanges manus/pedis*) proximalt.

Fusionerade epifysytor: mellanhands- och mellanfotsben (*metacarpalia/metatarsalia*) distalt, finger/tåben (*phalanges manus/pedis*) proximalt, höftben (*coxae*) acetabulum-iliium.

Patologi/skelettförändringar: tillplattat nyckelben (*clavicula*) (dxt) distalt.

Kön: -

Totalt djur

Inga säkra djurben har identifierats, däremot tre fragment som ev. kan vara djurben.

GRAV 6091

BEGRAVNING 1333

Benförande kontext:

Brandlager 114352, F5374-5382

Analysmetod: B

Tolkning: Benfragment från en yngre vuxen/medelålders vuxen människa (*Adultus/Maturus*) identifierades i det deponerade, skadade brandlagret 114352.

Utifrån ögonhålans morfologi bedöms individen ha varit en möjlig man (M?). Inga andra arter kunde konstateras i begravningen, men det kan inte uteslutas att de kan finnas dolda bland de oidentifierade fragmenten

Anmärkning: Benfragmenten i begravningen samlades in på två fyndenheter, 124383 samt 124464. Då inga arkeologiska eller osteologiska skäl till att särskilja dessa punkter framkom, registrerades samtliga ben från 124464 på 124383.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	87,4				Adultus/Maturus	1
Oidentifierat	44,1					
Totalt	131,5					1

Människa

Ålder: Yngre vuxen/medelålders vuxen (*Adultus/Maturus*)

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): Något tunnare *tabulae* än *diploë*. Generellt tunna skalltaksfragment, många spjälkade. Kraniesömmar: (*sutura*): Hjässömmen helt sluten invändigt och pågående slutning utvändigt i vissa sekvenser (ej bestämbara). I brottytan på andra sekvenser 75 % sammanväxning.

Fusionering: kotor (*vertebrae*) kotplatta (F): > 17 år. Tarmben (*crista iliaca*) höftkam (F): > 17 år.

Kön: M?

Könsbedömning: övre ögonhålsranden (*margo supra-orbitalis*) var rundad (grad 4) och ögonbrynsbågen (*arcus superciliaris*) var kraftig (grad 4). Dock är bedömningen endast baserad på sekundära könskaraktärer.

Patologi/skelettförändringar: hålighet (5 mm i diameter, ca 3 mm djup) vid kanten av den nedre kotdisken där kotbågen börjar. Kan möjligen vara en cysta som uppstått till följd av påfrestning i den mjukvävnad som förbinder kotorna.

GRAV 6092**BEGRAVNING 594****Benförande kontext:**

Brandlager 126024, F5073-F5075

Analysmetod: A

Tolkning: Mycket små och sköra fragment av en individ identifierades från brandlagret. Individen var ett litet barn som troligen var yngre än 6 månader vid dödstillfället och tillhör då åldersgruppen *Fetus/Infant*. Främst identifierades kraniefragment och fragment från skaftet på långa rörben. Inga djurben har identifierats från begravningen. De oidentifierade benen tillhör sannolikt barnet eftersom de hade samma juvenila struktur som de identifierade fragmenten.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	2,4			X	Fetus/Infant, < 6 mån	1
Oidentifierat	0,5					
Totalt	2,9					1

Människa

Ålder: Nyfödd/spädbarn (*Fetus/Infant*), yngre än 6 månader

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): slät och finporig yta på *tabulae*, mycket tunna *tabulae*, mycket tunn *diploë*,

Långa rörben (*os longum*): mycket juvenil struktur på rörbensskaft och *spongiosa*.

Även storleken på rörbensskaften var mycket liten, d.v.s. den uppskattade ursprungliga omkretsen.

Samtliga fragment var mycket små och sköra. Både kranie- och rörbensfragment jämfördes med åldersbedömda referenser och stämde väl in på ett barn yngre än 6 månader avseende generell robustitet och struktur på skelettelementen.

Kön: -

GRAV 6093**BEGRAVNING 1330****Benförande kontext:**

Brandlager 114168 (FB116839), F2243-F2261

Analysmetod: A

Tolkning: En individ, ett barn, ca 3-5 år, i brandlagrets östra och västra del av brandlagret (114168). Fragment från ytterligare en individ, en vuxen (*Adult*), och endast delar av den, i samma brandlager (endast långa rörben, tåben, mellanhands-/mellanfotsben och revben). Inga könsindikerande fragment har identifierats från den vuxne individen.

Liten mängd brända djurben. Obränd hästtand i botten av brandlagret.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	77,6		X (Infans I)	X (Adult)	Ind 1: Infans I (ca 3-5 år) Ind. 2: Adult	2
Häst (tand)		17,9		X		1(OB)
Mellanstort däggdjur	0,8					1
Djur	1,3					
Ev. djur	1					
Oidentifierat	30					
Totalt	110,7	17,9				4

Människa

MNI: 2

Individ 1:

Ålder: Yngre barn (*Infans I*), ca 3-5 år

Åldersbedömning: tänder (*dentes*): ca 3-5 år. Rötter till mjölkkindtänder. Anlag till permanenta tänder: I2 (frammand) i överkäke (*mandibula*), PM/M-fragm i över-/underkäke.

Skalltak (*calvarium*): slät yta på *tabulae*, tunna *tabulae*, mycket tunn *diploë*, storporig *diploë*, öppna suturer *endo-* och *ectocranialt*, spretiga suturer. Fusioneringsgrad: öppna epifysytor på: långa rörben (*os longum*)

Patologi/skelettförändringar: *Infans I*: *cribra orbitalia* (sin), små perforeringar i ögonhålans tak och beror på blodbrist, och från början järnbrist. Järnbristen kan bero på ex dålig kost och infektionssjukdomar (Brothwell 1981:165).

Kön: -

Individ 2:

Ålder: Vuxen (*Adult*)

Åldersbedömning: storleken på långa rörben (*os longum*), fingerben (*phalanx 3 manus*), mellanhands-/mellanfotsben (*metapodium*).

Kön: -

Totalt djur

Vikt (g): 0,8 (bränt) + ev 1 (bränt), 17,9 (obränt)

Arter/artgrupper: mellanstort däggdjur, djur, skalltak från ev djur;

Obränt: hästtand (botten av brandlager)

Häst

Ålder: -

Åldersbedömning: -

GRAV 6094**BEGRAVNING 5280****Benförande kontext:**

Brandlager 113435, F5167-F5174

Analysmetod: B

Tolkning: En mindre mängd fragment representerande delar från större delen av kroppen från en vuxen individ (*Adult*) påträffades i brandlager 113435. Några kranie- och rörbensfragment från ett mellanstort däggdjur framkom också.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
	Vikt (g)	Vikt (g)				
Människa	7,2				Adult	1
Mellanstort däggdjur	0,5					1
Oidentifierat	14,5					
Totalt	22,2					2

MänniskaÅlder: Vuxen (*Adult*)Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): Majoriteten av fragmenten var spjälkade.

Relationen mellan *tabula* och *diploë* därför svår att avgöra. Dock hade det identifierade nackbensfragmentet (*occipitale*) tjock *tabulae* och tunn *diploë*. *Tabulan* har adult struktur.

Kön: -

Totalt djur (bränt)

Vikt (g), totalt: 0,5

Mellanstort däggdjur

Ålder: -

Kön: -

GRAV 6095**BEGRAVNING 5281****Benförande kontext:**

Brandlager 119080, F5327-F5340

Analysmetod: B

Tolkning: Indikationer finns på att den gravlagde/a i det störda brandlagret 119080 var en ungdom eller yngre vuxen (*Juvenilis/Adultus*) vid dödstillfället. Fragment från lårben och skulderblad tyder på att individens kroppsstorlek var som en vuxen men fragment från skulderblad eller höftkam indikerar en att individen var yngre än 15 eller 20 år vid dödstillfället. Utöver detta identifierades fragment från hund och häst. Förbenat revbensbrosk av okänd art indikerar närvaro av en äldre individ. Det kan inte fastställas

vilken art fragmenten härrör ifrån. Det är dock mindre troligt att de härrör från människa då lämningar från denna/denne då lämningarna efter människan indikerar en yngre individ. Även hunden är mindre trolig eftersom den var av en mindre typ och brosket kom från en individ som bedöms ha varit större än denna hund. I

sammanhanget

förefaller det vara mest troligt att de förbenade brosket härrör från häst. Även ett juvenilt fragment från ett mellanstort däggdjur (ej mänsklig karaktär) har påträffats. Det kan inte uteslutas att det kommer från det den hund som identifierats men heller inte fastställas. Dessutom framkom obrända fragment av tandemalj från en idisslare.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	45,5				Juvenilis/Adultus	1
Hund	0,9					1
Häst	3,2					1
Idisslare		0,9				1
Mellanstort däggdjur	0,1				Yngre individ	
Oidentifierat	1,6				Äldre individ	
Oidentifierat	56,7					
Totalt	108	0,9				4

Människa

Ålder: Ungdom/yngre vuxen (*Juvenilis/Adultus*)

Åldersbedömning: tunn *tabulae* och *diploë*. Kraniesömmar: (*sutura*): Nacksöm (*lambdoidea*) öppen. Tänder (*dentes*): slutna rotspetsar (tandslag ej identifierat, slutning sker mellan 8-25 år).

Fusionering: En ofusionerad del av som kan vara antingen tarmbeneskammen (*crista iliaca*) eller skulderbladsspetsen (*angulus inferior*) indikerar att en individ yngre än 15 respektive 20 år finns i begravningen. Dock uppvisar skulderbladshöjdens bas (*basis spina scapulae*) och knäveckspartiet på lårbenet (*fossa intercondyaris*) fullvuxen storlek.

Kön: -

Totalt djur (bränt)

Vikt (g): 22,8

Hund

Ålder: -

Anmärkning: Liten hund

Häst

Ålder: -

Åldersbedömning: Svanskotor (*vertebrae coccygis*): epifysplatta (F) (> 5 år). Dock varierande fusioneringsålder på svanskotor vilket gör dem olämpliga som åldersbedömningsunderlag.

Mellanstort däggdjur

Ålder: Yngre individ (*Juvenil*)

Åldersbedömning: Rörensstruktur och kotplattor (*epiphysis vertebrae*) med öppna tillväxtytor.

Anmärkning: Det kan inte uteslutas att fragmentet kommer från hunden men heller inte fastställas.

Totalt djur (obrönt)

Vikt (g): 0,9

Idisslare

Ålder: -

GRAV 6096

BEGRAVNING 4920

Benförande kontext:

Brandlager 114579, F5480-F5494

Analysmetod: A

Tolkning: En individ i ca 25-45 årsåldern, d.v.s. en yngre vuxen/medelålders vuxen (*Adultus/Maturus*), identifierades i brandlagret 114579. Samtliga kroppsregioner var väl representerade. Utöver detta framkom endast ett fåtal fragment av kindtand från svin som bedömts ha varit äldre än 6 månader vid dödstillfället.

Anmärkning: Två benposter hade mätts in från brandlager 11479 i fält: 114474 och 114475. Ingen skillnad i innehåll eller sortering kunde konstateras. Därför har samtliga ben från brandlager 114579 slagits ihop och registrerats på 114474.

Allmänt kan sägas att fragmentens färg från svart till gråsvart samt närvaron av förkolnat organiskt material, sannolikt förkolnad vävnad (2,1 gram), tyder på att förbränningstemperaturen varit varierad i bålet, från medelhög till hög. Svartbrända fragmenten var mer frekventa i huvud-, hand- och bäckenregionen.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	606,3		X		25-45 år, Adultus/Maturus	1
Svin	0,7			X	> 6 mån	1
Oidentifierat	492,6					
Totalt	1 099,6					2

Människa

Ålder: Yngre vuxen/medelålders vuxen (*Adultus/Maturus*), ca 25-45 år

Åldersbedömning: skalltak (*calvarium*): tunn *tabulae* samt medeltjock-tjock *diploë*.

Kraniesömmar (*sutura*): pann-, hjäss- och nacksömmarna (*sutura coronalis*, *sagittalis*, *lambdoidea*) samt kontrollpunkterna kring tinningbenet (*sphenotemporalis inferior et superior*) helt öppna. Stor andel spjälkade kraniefragment. Överkäkens ena visdomstand (*Molar nr 3*) rotspets nästan sluten (grad 13 = A½) > 22 år. Kronan (*corona*) på en första eller andra kindtanden (*Molar*) var mycket kraftigt nedsliten, ned till roten 25-45 år.

Kotor: Andra halskotans (*axis*) utskott (F) > 12 år. Kotplatta (*vertebrae*): > 17 år.

Fusioneringsgrad: Revben (*costae*) (F) > 18 år. Fingerfalanger (*phalanx*) (F), > 14 år,

mellanhands- och mellanfotsben (*metapodalia*) > 12 år. Skulderbladets (*scapula*) leden mot överarmen (*cavitas glenoidalis*) (F) > 14 år. Övre och nedre skenbens- och överarmslederna samt övriga rörbensleder (*tibia, humerus et os longum*) (F) > 16 år. Bäckbenen (*ilium, ischii et pubis*) (F) > 11 år.

Kön: -

Djur

Vikt (g), totalt: 0,7

Svin

Ålder: > 6 mån

Åldersbedömning: Något sliten tandkrona (*corona*) på permanent kindtand (*molar*)

Kön: -

GRAV 6100

ÖVERBYGGNAD 6200

Benförande kontext:

Mantel 687868, FB687885, FB687886, FB687887 (F5000-F5002)

Analysmetod: A

Tolkning: I resterna av överbyggnaden påträffades en kindtand från en idisslare, ett rörbensfragment från ett stort däggdjur samt oidentifierade fragment.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Idisslare		2,1		X		1
Stort däggdjur		3,6				
Oidentifierat		0,5				
Totalt		6,2				1

BEGRAVNING 2703

Benförande kontexter:

Brandlager 686362; FB686364 (F5041-F5062, F5449-F5481, F5493-F5494, F5496)

Fyllning i urna, 688129; FB688146 (F5003-F5040, F5482-F5487, F5497)

Analysmetod: A

Tolkning:

Urnan och brandlagret innehåller material av samma karaktär, både gällande människo- och djurben. Urnan innehåller ett betydligt mera välbevarat material med en hög andel spongiöst ben. Den gravlagde har bedömts till en yngre vuxen kvinna. I begravningen har även en hel hund med stor kroppsstorlek, bak- och framben av ett får eller en get, ett lårstycke av svin, och åtminstone delar av en tupp identifierats. Det finns även brända tandfragment av nötkreatur. En möjlig, fragmenterad björnklo har påträffats i benmaterialet.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	699,8		X		Adultus	1
Hund	103,8		X		> 2 år	1
Nöt	0,5			X		1
Slidhornsdjur	0,2					
Får/get	9			X	> 1-2 år	1
Idisslare	3			X		
Svin	2,1			X		1
Brunbjörn	0,1			X		1
Mellanstort däggdjur	128,8					
Tamhöna	1,6					1
Hönsfågel	2,8					
Fågel	2,3					
Djur	54,5	0,5				
Oidentifierat	969					
Totalt	1976,7	0,5				7

Människa

Ålder: Yngre vuxen (*Adultus*)

Åldersbedömning: Skalltak med påbörjad sutursammanväxning inifrån, tå-, finger- och mellanhandsben med sammanvuxna ledändor. Överarmsbenets övre led sammanvuxen med skaftet.

Kön: Kvinna

Könsbedömning: Övre ögonhålsranden (*margo supra-orbitalis*) och vårtuskottet på tinningbenet (*processus mastoideus*).

Totalt djur

Vikt (g): 307,9 g

Hund

Hundbenen kommer från samtliga kroppsregioner. Individen är över två års ålder baserat på förekomst av kotor där plattan vuxit samman med kotkroppen.

Får/get

Från får eller get finns delar av fram- och bakparten, samt ett fragment hornkvice. Individen är över 1-2 års ålder då skenbenets nedre led vuxit samman med benskaftet.

Nötkreatur

Brända tandfragment

Svin

Av svin finns endast en del av lårbenet, vilket kan antyda att arten endast representerar ett köttstycke på gravbålet.

Björn

Möjligt klofragment

Fågel

Av fågel har endast höna kunnat bestämmas till art.

GRAV 6102**BEGRAVNING 2701****Benförande kontext:**

Brandlager 684428; FB685356, (F5063-F5065)

Analysmetod: B

Tolkning: Enda art- eller gruppbestämda fragmenten kommer från människa, totalt fyra fragment. Individens ålder har bedömts till vuxen (*Adult*).

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
	Vikt (g)	Vikt (g)				
Människa	1,3			X	Adult	1
Oidentifierat	0,2					
Totalt	1,5					1

MänniskaÅlder: Vuxen (*Adult*)

Åldersbedömning: Skalltak med pågående sammanväxning

Kön: -

GRAV 6103**BEGRAVNING 2702****Benförande kontext:**

Brandgrop 685559; FB685561 (F5066-F5076, F5498)

Analysmetod: A**Tolkning:**

Begravningen innehåller ett yngre barn med uppskattad ålder till ca 1-7 år (*Infans I*). Ett tandfragment av svin (0,1 g) som ser obränt ut finns i materialet som enda identifierade djurben.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	32,2		X		Infans I	1
Svin (tand)		0,1		X		1 (OB)
Oidentifierat	18,2					
Totalt	50,4	0,1				2

MänniskaÅlder: Yngre barn (*Infans 1*)

Åldersbedömning: mycket tunna skalltak med helt öppna suturer, tunna rörbensfragment

Kön:-

Djur**Totalvikt: 0,1 g**

Ett fragment av en kindtand av svin finns i materialet. Tandens utseende tyder på att vara obränd.

GRAV 6104**BEGRAVNING 2704****Benförande kontexter:**

Brandlager 684404; FB685469, 686108, 1003063 (F5155-5171, 5190-5196, 5488)

Urna 1000319; FB1000321, 1003056 (F5172-F5189, F5197, F5198)

Analysmetod: A**Tolkning:**

Benen i urnan har en mera varierad förbränningsgrad, med en mindre andel brun-svart flammiga fragment. Urnan har skyddat materialet som där är i större fragment och har en betydligt högre andel spongiöst material. Materialet innanför och utanför urnan är från samma individ, tydligast är att skalltaken är av samma karaktär, tjocklek och porositet.

Den gravlagda individen har bedömts till medelålders vuxen (*Maturus*). Då endast en könskaraktär påträffats görs ingen könsbedömning p.g.a. av osäkerhetsmarginalen

Tre fragment fågelben identifierades varav ett identifierats som höna. Enstaka djurben framkom under analysen, ett handrotsben av svin, fragment av revben med en grov struktur och två små obrända fragment av tandemalj.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	505,6		X		Maturus	1
Svin	0,1			X		1
Mellanstort däggdjur	3,7			X		
Stort däggdjur	0,3			X		1
Tamhöna	0,1					1
Fågel	0,1			X		
Djur (Animalia sp.)	9,7	0,1		X		
Oidentifierat	185,6					
Totalt	705,2	0,1				4

MänniskaÅlder: Medelålders vuxen (*Maturus*)

Åldersbedömning: fusionerat skenben och lårben, suturer sammanvuxna till ca 2/3 av tjockleken inifrån, något tunnare inre skikt på skalltaget.

Kön: -

Könsbedömning: relativt kraftig nackknöl (*protuberantia occipitalis externa*) (M?). Då endast en könskaraktär påträffats görs ingen könsbedömning p.g.a. av osäkerhetsmarginalen

Djur**Totalvikt: 14,1 gram**

Av mellanstort däggdjur finns ett fragment av tandemalj och av ett halvt handrotsben (Ca) som möjligtvis kan vara av svin. Bland fågelbenen har höna identifierats.

GRAV 6105**ÖVERBYGGNAD 6201****Benförande kontext:**

Mantel 686557; FB686887 (F5363)

Analysmetod: A

Tolkning: I överbyggnaden påträffades en obränd hästtand från överkäken som vägde 13,5 gram.

BEGRAVNING 2705**Benförande kontexter:**

Brandlager 686711; FB686715, 686757, 686881 (svedda ben), 1003061 (F5337-F5355, F5359-F5362)

Urna 686737; FB686738 (F5356-5358)

Analysmetod: A

Tolkning: Möjligen kan benen i denna begravning ha en något högre andel svartbrända ben än andra begravningar. Djurbenen är dock helt vitbrända. Ett enskilt svett benfragment finns som FB686881, och ett obränt fragment tandemalj från en idisslare samt ett rörbensfragment från ett mellanstort däggdjur finns brandlager 686711.

Den gravlagda individen har bedömts vara medelålders vuxen eller äldre vuxen (*Maturus/Senilis*). Ingen könsbedömning har kunnat göras. På en halskota finns extra benpålagringar (*osteofyter*)

Andelen djurben är mycket liten, inga arter har kunnat identifieras, men något mellanstort- och något stort däggdjur finns representerade.

I urnan finns endast ett gram ben, varav ett fragment är ett skalltak med snarast öppen sutur. Det kan inte uteslutas att detta indikerar närvaro av en annan individ.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	92		X		Maturus/Senilis	1
Idisslare		0,1		X		1
Stor gräsätare	0,6			X		
Mellanstort däggdjur	4,2	0,1		X		1
Djur	2,8			X		
Oidentifierat	79,9					
Totalt	179,5	0,2				3

Människa

Ålder: Medelålders vuxen/äldre vuxen (*Maturus/Senilis*)

Åldersbedömning: delar av hela kroppen har identifierats. För epifysfusionering har ett tå- eller fingerben med sammanvuxen led identifierades. Sammanväxningen sker mellan 14 och 16 års ålder. Fragment av skalltak visar långt gången sammanväxning av suturerna, med en helt slät söm på insidan. Det inre skiktet, *tabula interna*, är tunnare än det yttre och mellanskiktet, *diploë*, är förtjockat.

Kön:-

Patologi/skelettförändringar: på en av de få bevarade kotorna, en halskota, finns extra benpålagringar på kotkroppen.

Djur

Totalvikt: 7,8 g

En obränd hästtand påträffades i manteln. I brandlagret finns delar av någon stor gräsätare, möjligtvis samma häst, och ett mellanstort däggdjur.

BEGRAVNING 2706

Benförande kontext:

Brandlager 684287; FB685708 (F5199-F5225)

Analysmetod: A

Tolkning:

En stor del av benen har en mjölig yta. Fragmenteringsgraden är medelhög. Ett fåtal fragment av människa identifierades, med delar av huvud, bål, nedre extremiteter och obestämda rörben. Ålder har inte kunnat bestämmas, men karaktären på benen ger en antydning om att det rör sig om en yngre individ. I begravningen ingår också en hund, en häst och en fågel. De fragment som registrerats som mellanstort- resp. stort däggdjur härrör sannolikt från de två tidigare nämnda arterna.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	44,1		X		Infans/Juvenilis	1
Hund	2,2		X			1
Häst	22,4		X			1
Mellanstort däggdjur	9,4					
Stort däggdjur	11,9					
Fågel	1			X		1
Djur	37,5					
Oidentifierat	157,1					
Totalt	285,6					4

Människa

Ålder: Barn/ungdom (*Infans/Juvenilis*)

Åldersbedömning: inga åldersindikerande fragment finns, men benen är släta och tunna och ger genom detta intryck av att härröra från en yngre individ. Skalltaken är "halvtunna".

Kön: -

Djur

Totalvikt: 84,4 g

Häst finns med majoriteten av kroppsregionerna representerade. Troligtvis är allt material registrerat som stort däggdjur häst. Hund är också representerad av nästan alla kroppsregioner och har sannolikt varit hel. Här är troligen de fragment som registrerats som mellanstort däggdjur från denna hund. Delar av en fågel som inte kunnat artbestämmas finns också i materialet representerad av rörbensfragment.

De få humankraniefragment som finns i begravningen är av samma karaktär som i 6113, möjligtvis något tjockare.

GRAV 6107**BEGRAVNING 2707****Benförande kontexter:**

Brandlager 684267 (i grävenheter), FB685337/G685331,
FB685407/G685403 (F5265-F5274)

Brandlager 685795, FB686110, FB686329 (F5237-F5264)

Analysmetod: A**Tolkning:**

Begravningen innehöll en individ som bedömts vara medelålders vuxen/äldre vuxen (*Maturus/Senilis*). Benfragment från en hel hund över 5-8 månaders ålder har identifierats. Lösa kotplattor från ett mellanstort däggdjur har påträffats i materialet, vilka kan komma från samma hund, då ingen annan art i den storleksgruppen har påträffats. Detta skulle då ge hunden en ålder mellan 5-7 månader och 2 år. Rörben av fågel finns i materialet.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	149,1		X		Maturus/Senilis	1
Hund	9,1		X		> 5-8 mån	1
Mellanstort däggdjur	4,8					
Fågel	1,5			X		1
Djur	4,9					
Oidentifierat	272,8					
Totalt	442,2					3

Människa

Ålder: Medelålders vuxen/äldre vuxen (*Maturus/Senilis*)

Åldersbedömning: mc och ph 3 fusionerade. Inga ofusionerade har identifierats.

Skalltakets suturer är i vissa fall sammanvuxna med en slät insida och har endast spår av suturer synligt på utsidan. På grund av skalltakets suturer sätts åldern till Maturus/Senilis

Kön: -

Djur**Totalvikt: 20,3 g**

I begravningen har en hund med samtliga kroppsregioner representerade. Hunden är åtminstone över 5-8 månaders ålder. Av ett inte artbestämt mellanstort däggdjur finns ofusionerade kotplattor, och dessa kan komma från ovannämnda hund, vilken då skulle vara under två års ålder.

GRAV 6108**BEGRAVNING 2708****Benförande kontexter:**

Brandlager 684467, G685311, FB685316 (F5077-F5079)

Brandlager 685302, FB685329, FB685330 (F5080-F5091)

Analysmetod: A**Tolkning:**

Materialet representeras en individ som har åldersbedömts till ungdom/vuxen (*Juvenilis/Adult*). Inga tydliga karakteristika för åldersbedömning har framkommit, men det generella intrycket är att det rör sig om en ungdom alternativt ung vuxen. Detta baseras på de tunna skalltaksfragmenten, underkäksfragment med tunna rothål och tunna fingerben. FB685330 innehåller endast ett djurben – stor gräsätare, medan de två andra fyndigheterna ser likartade ut, men med de art- och gruppbestämda djurbenen från FB685329. Enda artbestämda djurbenet är ett hälben av får eller get.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	31,1		X		Juvenilis/Adult	1
Får/get	0,4			X		1
Stor gräsätare	2,5			X		1
Mellanstort däggdjur	3,1			X		
Oidentifierat	16,5					
Totalt	53,6					3

MänniskaÅlder: Ungdom/vuxen (*Juvenilis/Adult*)

Åldersbedömning: tunna skalltak men med förhållandevis tjocka *tabulae*, tunna fragment av underkäke med relativt små alveoler, dock inga spår av kryptor för permanenta tänder. Tunna och små fingerben.

Kön: -

Djur**Totalvikt: 6 g**

Ett fragment av ett hälben av får eller get finns i materialet tillsammans med fragment av lårben och skenben av ett mellanstort däggdjur som inte gått att artbestämma.

Skulle kunna vara får/get eller hund. Representerar samma kroppsregion som fårets/getens hälben. Ett ensamt fragment av en stor gräsätares ryggkota identifierades också i begravningen.

GRAV 6109**ÖVERBYGGNAD 6203****Benförande kontext:**

Mantel 685817, FB686533 (F5097-F5108, F5507)

Analysmetod: A**Tolkning:**

Manteln innehåller brända ben av samma karaktär som brandlagret 684475, med tunna skalltak och en ofusionerad övre del av ett skenben från ett barn tillsammans med delar av stort- och mellanstort däggdjur varav en del har en juvenil textur på benytan samt rörben av fågel. Totalt omfattar manteln 24,1 gram brända ben. I manteln identifierades även en obränd tand av nötkreatur. Denna har inte kunnat bestämmas närmare än till molar från överkäken, och slitagegraden kunde inte heller bedömas.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	5,6			X	Infans I	1
Nöt (obränd tand)		1,4		X		1
Mellanstort däggdjur	0,7					1
Stor gräsätare	0,8					1
Fågel	0,1					1
Oidentifierat	16,9					
Totalt	24,1	1,4				4

BEGRAVNING 2709**Benförande kontext:**

Brandlager 684475, FB684927, 685465, 685466, 1003059 (F5109-F5154, F5495)

Analysmetod: A**Tolkning:**

Kraftigt fragmenterat material (max fragment storlek 35 mm) från ett barn/ungdom och juvenila djur. Mycket tunna kraniefragment av människa tyder på att den gravlagda är ett barn. I begravningen har även ben från minst en hund, en häst, en fågel och ett får eller en get samt delar av svin identifierats.

Benen i de olika kontexterna (mantel och brandlager) förefaller härröra från samma kremering. De mänskliga skalltaksfragmenten är av samma karaktär och tjocklek.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	125,3		X		Infans/Juvenilis	1
Får/get	5,3		(X)	(X)	< 1-2 år	1
Hund	8,6		X		> 2 år	1
Häst	25,2		(X)	(X)	1-2 år	1
Svin	2,6			X		1
Mellanstort däggdjur	86,8					
Stor gräsätare	105,2					
Idisslare	1,7	0,6				
Djur	73,1					
Stort däggdjur	7,1					
Fågel	1,6					1
Oidentifierat	624					
Totalt	1066,5	0,6				7

Människa

Ålder: Barn/ungdom (*Infans/Juvenilis*)

Åldersbedömning: tunna skalltaksfragment med helt öppna suturer, tandanlag av obestämd molar. Denna kan dock vara M1, 2 eller 3, vilket ger ett åldersspann mellan 1 och över 20 år.

Kön: -

Djur

Totalvikt: 317,2 g

Hunden i begravningen är av liten storlek, men vuxen med sammanvuxna plattor på ryggkotorna. Detta sker vid ca 2 års ålder. En unghäst mellan 1 och 2 års ålder finns i materialet representerad av en sammanvuxen *phalanx 2* och en öppen nedre led på skenbenet. De fragment som registrerats som stort däggdjur kommer sannolikt från denna häst. Fåret eller geten i begravningen är under 1-2 års ålder indikerat av en öppen nedre led på skenbenet. Revbensfragment av djuret är av liten storlek.

Fågelbenen har inte kunnat bestämmas till art.

GRAV 6110

BEGRAVNING 2710

Benförande kontexter:

Brandlager 684419, FB685208, 685438 (F5275-F5282, F5295-F5303)

Fyllning i urna 685161, FB685220 (F5314-5322)

Träkonstruktion 685664, FB685676, 685719, 686194, 1003057

(F5283-F5294, F5304-F5313, F5323, F5499, F5500)

Analysmetod: A

Tolkning:

Skalltaksfragmenten är av samma karaktär inom samtliga fyndenheter, vilket indikerar att det rör sig om benfragment från *en* individ från *en* kremering som är utspridd

mellan de olika kontexterna. Den gravlagda har bedömts till en kvinna (K) i medelåldern (*Maturus*). Patologiska förändringar finns på fragment från fötterna. Enstaka fragment av brända djurben finns också i materialet, men inga artbestämningar har kunnat göras. En obränd tand finns också i begravningen och denna kommer från ett nötkreatur.

Benen har endast en svag sotfärg, och materialet från urnan är renare. Urnan innehåller fragment med större storlek än omkringliggande kontexter och högre andel spongiöst material.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
	Vikt (g)	Vikt (g)				
Människa	372,9		X		Maturus	1
Nötkreatur		1		X		1
Fågel	0,6			X		1
Djur	0,3			X		
Oidentifierat	235,4					
Totalt	609,2	1				3

Människa

Ålder: Medelålders vuxen (*Maturus*)

Åldersbedömning: hum dist fus, ulna dist fus, ph, mp fus, hum prox, fem prox, tib dist, symphysis pubicus i stadium 5, dens axis fus, tuber calc fus, tand nersliten nästan till CEJ.

Kön: K

Könsbedömning: utseendet av *symphysis pubicus* på höger bäckenben.

Patologi/skelettförändringar: två fragment uppvisar patologiska förändringar i form av pålagring av poröst primärben (*callus*). Båda fragment kommer från fötterna.

Djur

Totalvikt: 1,9 g

En obränd kindtand av nötkreatur finns som enda element i FB685438. Inget slitage går att bedöma. I träkonstruktionen 685664 finns några fragment brända fågelben.

BEGRAVNING 2712

Benförande kontext:

Brandlager 684412, FB685568, FB685569 (F5092-F5096)

Analysmetod: A

Tolkning:

I anläggningen finns skalltak och rörbensfragment av människa, representerande en vuxen individ (*Adult*). Bland fragmenten av obestämd art finns delar av revben, men inga brända djurben har identifierats. I materialet finns en obränd tand av nötkreatur.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	3,2		(X)		Adult	1
Nötkreatur		3,2		X		1
Oidentifierat	0,7					
Totalt	3,9	3,2				2

MänniskaÅlder: Vuxen (*Adult*)Åldersbedömning: skalltak med jämn fördelning mellan de tre skikten av kompakta och *diploe*.

Kön: -

Djur**Totalvikt: 3,2 gram**

En obränd kindtand av nötkreatur finns som enda element i FB685569. Inget slitage går att bedöma.

GRAV 6113**BEGRAVNING 2713****Benförande kontext:**

Brandlager 685776, FB686211 (F5226-F5236, F5501-F5506)

Analysmetod: A**Tolkning:**Begravning med en ungdom (*Juvenilis*) i ca 14-16 års ålder. Materialet är välbevarat och i relativt stora fragment. Andelen revbensfragment är hög, men andelen annat spongiöst material är dock ändå lågt. Inga djurben har identifierats i materialet.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	694,6		X		Juvenilis, ca 14-16 år	1
Totalt	694,6					1

MänniskaÅlder: Ungdom (*Juvenilis*), ca 14-16 år

Åldersbedömning: Dens axis fusionerad (> 12 år).

Humerus ofus prox (< 16-25 år)

Tibia dist ofus (< 16-20 år)

MT (II-V) med fus linje (> 12-22/ 15-16/ 11-18 år)

Mt indet ofus

MC I fus (> 14-16,5 år)

MC II ofus (< 14,5-16,5 år)

MC indet fus och fuslinje

Radius dist ofus (< 14-20 år)

Ulna dist ofus (< 15-20 år)

Samtliga ph fus (> 14-16 år)

Kön: -

Djur**Totalvikt**

Inga djurben

GRAV 6114**ÖVERBYGGNAD 6205****Benförande kontext:**

Fyllning 685263 mellan stenar i stenpackning; FB685567 (F5443-F5444)

Analysmetod: A

Tolkning: I överbyggnaden framkom sammanlagt 42,8 gram ben. Det ena fragmentet var en del av ett obränt strålben från en häst som var äldre än 1,5 år vid dödstillfället samt några brända fragment av stor gräsätare.

BEGRAVNING 2714**Benförande kontexter:**

Brandlager 685264; FB685291, FB1003064 (F5364-5421, 5445-5448, 5489-5492)

Fyllning i urna 685467; FB685496 (F5422-5442)

Analysmetod: A

Tolkning: Materialet i brandlagret var mycket sotigt. I urnan var benen helt rena och har således direkt efter kremeringen plockats ur brandlagret till urnan. Ingen sotig fyllning kan ha legat i urnan. Det finns ingen skillnad i karaktär mellan skalltaken utanför och i urnan, det är med största sannolikhet samma individ. Detsamma gäller djuren. Människan i begravningen är en småväxt individ med tunna ben i medelåldern (Maturus). Begravningen innehåller mycket revbensfragment men en låg andel spongiöst material. Enstaka fragment uppvisar patologiska förändringar. Ett har kunnat bestämmas till handrotsben, medan de andra endast kan sägas vara av handrotskaraktär.

Av djur har en hel unghäst, en hel hund på gränsen mellan valp och vuxen och en fågel tillsammans med delar av ett vuxet svin och en spädgris följt den döde på bålet.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Människa	551		X		Maturus	1
Häst	342	4,7	X		1,6-3,5 år	1
Hund	10,3		X		Ca 6 mån	1
Svin	4,4	1,6		X	Infans/Juvenilis och Adult	2
Stor gräsätare	987,4					
Mellanstort däggdjur	329,5					
Litet däggdjur	0,6					1
Tamhöna	0,2					1
Hönsfågel	0,6					
Fågel	5,8					
Djur	1101,3					
Oidentifierat	1429,2					
Totalt	4762,3	1,6				7

Människa

Ålder: Medelålders vuxen (*Maturus*)

Åldersbedömning: Skalltaken har stor variation i tjocklek, vissa fragment är väldigt tunna. Tunna *tabula interna*, tjock *diploë*. Hörntänderna nerslitna nästan till CEJ, och de övriga tänder som har *occlusalyta* bevarad är kraftigt slitna.

Kön:-

Patologi/skelettförändringar: Fragment med handrotskaraktär men oklar morfologi uppvisar *pitting* och *eburnation*, och *metapod*fragment har benpålagring kring ledytan. Möjligtvis någon slags handleds inflammation.

Djur

Totalvikt: 2831,1 g

En hel ca 6 månader gammal hund (*phalangerna* fusionerade, 4-5 mån, *metapoderna* öppna 5-7 mån).

En hel häst med ålder mellan 1,6-2 år (*tibia dist* fusionerad) och 3-3,5 år (*femur prox* och *dist*, *humerus prox*, *axis* ofusionerade). Brända delar av häst identifierades både i urnan och brandlagret. I fyllningen i stenpackning 685263 identifierades obrända ben av häst som enda art.

Av svin finns tänder i vuxen storlek, samt överarmsben av kuling/spädgris. Bland materialet som inte kunnat bestämmas till art finns rörbensfragment av ett djur med mycket låg ålder, troligtvis samma spädgris.

Ett litet däggdjur som inte kunnat bestämmas till art eller annan artgrupp finns i materialet.

Av fågel har endast höna kunnat bestämmas till art.

GRAV 6115

BEGRAVNING 2715

Benförande kontext:

Brandlager 684187, FB685662, 685663 (F5330-F5336)

Analysmetod: A

Tolkning:

Materialet omfattar delar av en obränd andra halskota av häst (FB685663), samt bränt material (FB685662) innehållande brända ben av mellanstort däggdjur, hornkvick av ett obestämt slidhornsdjur och obestämt däggdjur. Inga människoben har identifierats.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Häst		9,6		X		1
Slidhornsdjur	0,6			X		1
Djur	3,9					
Oidentifierat	2,9	0,1				
Totalt	7,4	9,7				2

Människa

Inga människoben har identifierats.

Djur

Totalvikt

1,02 gram rörben utplockat till ¹⁴C analys.

GRAV 6117**BEGRAVNING 2717****Benförande kontext:**

Mantel 687183, FB688055, 688056, 688141, 688142 (F5324-F5329)

Mantel, undersökt till 10 %, sedan täckt med duk och återfylld.

Analysmetod: B

Tolkning: Det tillvaratagna benmaterialet utgörs av svårt vittrade obrända djurben, två brända tänder från överkäken av får eller get samt obränt benmaterial som inte går att bestämma längre än till däggdjur. Inga människoben har identifierats i materialet.

Art	Bränt vikt (g)	Obränt vikt (g)	Hel	Del av	Ålder	MNI
Får/get	5,2				1-1,5 år	1
Idisslare	0,1					
Djur		4				
Oidentifierat	0,1					
Totalt	5,4	4				1

Människa

Inga människoben har identifierats.

Djur**Totalvikt**

Tänderna av får/get är M1 och M2 från höger överkäke. Slitagegrad går inte att bedöma för M1, men M2 har ett begynnande slitage som för en underkäke skulle motsvaras av grad C enligt Grant. Åldern kan grovt sättas till 1-1,5 års ålder.

OKB-projektets publikationer

RAPPORTNR	TITEL
2017:1_1	at Upsalum – människor och landskapande Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_2	Projektintroduktion – om det arkeologiska projektet Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_3	Huskatalog Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_4	Gravkatalog Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_5	Grophuskatalog Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_6	Brunnskatalog Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_7	Katalog över stolpfundament Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_8	Katalog över aktivitetsytor Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_9	Katalog över hägnader, stolpkonstruktioner och vägglämningar Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_10	Föremålskatalog Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_11	Metallhantverket – arkeometallurgiska analyser Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_12	Gårdarnas djur – osteologisk analys Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_13	Brandgravar vid Storby backe – osteologisk analys Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_14	Växtfynd – makrofossil- och pollenanalys Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_15	Keramik bland levande och döda Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_16	Stenfynd och kvarnstensanalys Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_17	Arkeologisk prospektering – magnetometer och georadardata Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_18	Järnföremål – Rapporter från Acta KonserveringsCentrum AB Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_19	Föremål av kopparlegering, övrig metall utom järn – Rapporter från Acta KonserveringsCentrum AB Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_20	Ben- och hornföremål – Rapporter från Acta KonserveringsCentrum AB Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_21	Glasföremål och övriga material – Rapporter från Acta KonserveringsCentrum AB Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_22	Arkeologiska forskningslaboratoriets analyser Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
2017:1_23	Två runbleck – analyser från Riksantikvarieämbetet Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala

ÖVRIGA PUBLIKATIONER	TITEL
Riksantikvarieämbetet, UV Rapport 2013:78	Gamla Uppsala – årsredogörelse år 2012 Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
Statens historiska museer, Arkeologiska uppdragsverksamheten, rapport 2015:28	Gamla Uppsala – årsredogörelse år 2013 Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
Arkeologerna, Statens historiska museer, rapport 2018:24	Gamla Uppsala – årsredogörelse år 2014–2017 Utbyggnad av Ostkustbanan genom Gamla Uppsala
Arkeologerna, Statens historiska museer, 2016 Seminarierapport	Socioekonomisk mångfald. Ritualer och urbanitet. Rapport från projektseminarium för Ostkustbanan (OKB) genom Gamla Uppsala